

Ozi, Ndu-ishi-ozu Jeru

1 ¹Eguru ònyà mu, bú Tiyófilosu:

Èkwo, mu vuru ọ̀zo deeru ngu bẹ́ mu deru iphemiphe, Jizọ́su wataru ememe yẹ́le iphemiphe, ọ́ wataru ezizi e -shikpọ́ọ lẹ́ mbu; ²jasu teke Chileke kubaru iya l'imigwe. Ọ́ byalẹ́pho ala l'imigwe; o shi l'ẹ́ka Unme-dụ-Nsọ́ karu ndu ono, ọ́ họtaru g'ẹ́phe buru ndu-ishi-ozu iya ono iphe, ẹ́phe e-me. ³O jechaaru iphe-ẹ́huka; bya anwuhu; nwuhuchaa teta dzuru ndzu; bya anọ́ ọ́kporo abalı́ labọ́; goshi pẹ́ onwiya lẹ́ ya dzu ndzu. O -goshichaa; o -goshi-baa k'ọ́phu o doru pẹ́ ẹ́nya; ẹ́be ọ́ dudu onye atụ́ ẹ́go kẹ́ ?a maru ọ́ dzu ndzu eviya? Ẹ́phe gude ẹ́nya pẹ́ hụma iya. O pfuaru pẹ́ k'ẹ́ka Chileke bú eze.

⁴Ọ́ duru teke ẹ́phe l'iya nọ́kobe; ọ́ sụ́ pẹ́: “Unu ta alufukwa lẹ́ Jierúsalemu. Unu nọ́dukwa kwaberu iphe ono, Nna sụ́ru lẹ́ ya a-nu ono, bú iya bú iphe-oma-a, mu pfuhawaru unu-a. ⁵Kẹ́le Jiọ́nu gude mini mee baputizimu; ọ́le a -nọ́ephe ujiku olemole nta-a bẹ́ ee-gude Unme Chileke mee unu baputizimu.”

Jizọ́su alapfu Chileke l'imigwe

⁶Ọ́o ya bú; ndu-ishi-ozu ono dzukọ́beephe; ẹ́phe lẹ́ Jizọ́su; ẹ́phe jia ya: “Nnajiuphu; ?o rwuwaru teke ị́-nuphu ndu Ízurelu alí-eze pẹ́ azu to?”

⁷Jizọ́su sụ́ pẹ́: “Ọ́ to gbakwaru unu l'amaru mbochi, ọ́ bú; ọ́zoo ẹ́gube teke ọ́ bú, bú teke Nna mu gudewaa ẹ́ka iya tuta l'onwiya. ⁸Ọ́le Unme-dụ-Nsọ́ a-bya unu l'ẹ́hu; lo mee unu; unu esihu ike; k'ọ́phu unu a-nọ́du epfu iphe, unu humaru kẹ́ nkemu. Unu e-pfu iya lẹ́ Jierúsalemu; mẹ́ alí Jiudiya; mękpoo alí Samériya jaswaruroya l'ekameka, nọ́ lẹ́ mgboko mgburugburu.” ⁹O pfuchaephopho nno; ẹ́phe nọ́du ele iya ẹ́nya; Chileke wolía ya. Urwukpu woru iya domia.

¹⁰Ẹ́phe nọ́du elekpọ́kwapho ẹ́nya l'akpaminigwe l'ẹ́ka ono g'o mihuchaaru. Unwoke labọ́, yeru uwe ọ́chaa bya bya apfu-kube pẹ́; ¹¹sụ́ pẹ́: “Unubẹ́ unwoke kẹ́ Gálili; ?bú gunu bẹ́ meru iphe, o gude unu pfuru l'ẹ́ka ono ele ẹ́nya l'akpaminigwe? Jizọ́su ono, a nataru unu kuba l'imigwe ono bukwaphe g'unu ele iya ọ́ bahu l'imigwe ono bú g'oo-gude bya ọ́zo.”

Onye ee-gude dochia ẹ́nya Jiudasu

¹²Tọ́budu iya bú; ẹ́phe shi l'úbvú ono, eekuje Olivu ono lashia Jierúsalemu. Úbvú ono kalibe-a ubvu manyiru mẹ́ a -gbẹ́ lẹ́ Jierúsalemu. ¹³Ẹ́phe

rwuepho Jierúsalemú; ephè bahù l'ùlo eli. Ephè shì lẹ k'alì bahù lẹ k'eli, bụ iya bụ ẹka ephè nọkpoo anọno. Ndu ono bẹ epha pẹ bụ: Pyìta waa Jiọnu waa Jiemusu waa Anduru waa Filipu waa Tọmosu waa Batulomi-yu waa Matiyu waa Jiemusu Alufiyọsu waa Sayimonu, onye adzọ g'alì ndu Jiu duru ndu Jiu wafua Jiudasu bụ nwa Jiemusu. ¹⁴Ephè l'unwanyì nọkwapho l'ẹka ono; mękpoo Meri, bụ iya bụ ne Jizọsu waa unwune Jizọsu. G'ephè ha jeru atuko nọdu l'ẹka lanu gude obu lanu epfu anu Chileke.

¹⁵O rwua ujiku lanu; ephè rwua ukporo ishii dzukọbe l'ẹka lanu. Noo ya; Pyìta gbalihu l'echilabọ unwunna ono sù: ¹⁶“Unwunna mu; iphe ono, e dehawaru l'ẹkwo-opfu Chileke ono, mefutaje nù ono vukotaakwaru, bụ iya bụ iphe ono, Unme-dụ-Nsọ shihawaa l'onu Dévidi pfua kẹ Jiudasu ono, bụ iya bụ onye du ndu byaru egude Jizọsu ono. ¹⁷Jiudasu ono bẹ e shi guru yeru anyi; o shi yìru l'ẹje ozi-a, anyi eje-a.”

¹⁸O gude okpoga, a pfuru iya l'ẹjo-iphe, o meru zua alì; e mechaa ọ daa sù-gbua onwiya; epho gbafuhu iya; akurepho iya g'ọ ha kposhihu. ¹⁹Iphe, bụ ndu Jierúsalemú mgburugburu numa iphe ono, meru nù ono. Ephè woru alì ono kua Akeludama l'opfu ibe pẹ, bụ iya bụ “Alì mee.”

²⁰Kele e deru lẹ Ẹkwo-ebvu-ọma sù:

G'ẹgbara fua l'ibe iya!
G'ọ tọ dukwa onye ebu
iya ebubu!^a

Ozo bụ:

“G'onye ọzo nọchikwaa
enya iya l'ẹje ozi,
o shi eje!”^b

²¹“Oo ya bụ g'a họtà nwoke lanu lẹ ndu-a, anyi l'ephè shi teke Nnajiuphu ono, bụ Jizọsu eje ejeje alwa alwalwa nọduta ono; ²²e -shi teke Jiọnu eme baputizimu jasù teke ono a nataru anyi Jizọsu kuba l'imigwe. G'onye ono tsoru anyi l'epfu lẹ Jizọsu shiwaa l'onwu teta nọdu ndzù.”

²³Tọbudu iya bụ; ephè bya ahọtà umadzu labọ; Jiófẹfu onye eekuje Basabasú, ntushi-epha iya bụ Jiọsutosu; waa Matayasu. ²⁴Ephè bya epfuru nù Chileke sù: “Gùbe Nnajiuphu; gùbe onye maru obu onyemonye; goshi onye ophu ì họtaru l'ime umadzu ẹbo-a; ²⁵g'ọ nọchia enya Jiudasu buru onye-ishi-ozì; meje iphe ono, ọ haru lashia ẹka gbaru iya nù ono.” ²⁶Ephè tọaru pẹ ido. Ọ daaru Matayasu. E woru iya yekọberu ndu-ishi-ozì iri lẹ nanu onoya.

Abyabya Unme-dụ-Nsọ

2 ¹O be mbọku obo-iphe, Pentikọsutu gẹdegede; ephè tuko g'ephè ha dzukọbe l'ẹka lanu. ²G'e jia epfua; ẹphú shi l'imigwe phuru g'ẹphú

^a 1:20 Gúnaa Ebvú 69:25. ^b 1:20 Gúnaa Ebvú 109:8.

oke pherephere bya ejiepho ọ̀lo ono, ẹ̀phe nọ̀ ono ejiji. ³ Ẹ̀phe hụ́ma iphe, dughaa g'ọ̀ku, enwu enwunwu g'ọ̀ jakashiru ajakashì kekashia onwiya bya anoduchaa phẹ̀ l'ishi l'ẹ̀hu l'ẹ̀hu. ⁴ Unme-dụ-Nsọ̀ jì phẹ̀ ẹ̀hu g'ẹ̀phe ha; o woru phẹ̀ olu-opfu ghaa. Ẹ̀phe pfuaha l'olu Unme-dụ-Nsọ̀.

⁵ Nnoo ya; ọ̀ duru ndu Jiu, jiru Jierúsalem; ndu Jiu, atsụ Chileke ebvu, shigbaa l'alì mgboko mgburugburu. ⁶ O be teke ẹ̀phe nùmaru ọ̀zu ono; a dọ̀ igwerigwe gbakodzua. O kpọ̀ onyemonye opfu; kele onyenonu nùmaru g'ẹ̀pfu opfu-alì iya. ⁷ O dọ̀ phẹ̀ biribiri; tẹ̀me o jikwa phẹ̀ phọ̀ ẹ̀nya. Ẹ̀phe jiahaa nwibe phẹ̀ aji sù: “Ndu-a, epfu opfu-a ẹ̀phe ta abuna-a ndu Gálìlì? ⁸ Dẹ̀nukwanu g'ọ̀ gude anyi nọ̀du anughaa opfu-alì anyi l'ẹ̀hu l'ẹ̀hu? ⁹ Mbụ̀ opfu anyibe ndu Patiya mẹ̀ ndu Midiya mẹ̀ ndu Elamu mẹ̀ ndu shi Mesopotémiya mẹ̀ ndu shi Jiudiya mẹ̀ ndu shi Kapadosiya mẹ̀ ndu shi Pọtosu mẹ̀ ndu shi Eshiya ¹⁰ mękpoo anyibe ndu shi Firijiya waa Pamfiliya anyibe ndu shigbakpọ̀ Ijiputu mẹ̀ ndu shi Sayirini l'alì Libiya tẹ̀me yekpọ̀oru ndu byaru abyabya, shi lẹ̀ Romu ¹¹ mẹ̀ ndu Jiu mẹ̀ ndu anwụ̀ ẹ̀ka ndu Jiu; ndu Kiritu mẹ̀ ndu Arabu anyi tukuru anughaa ẹ̀ka ẹ̀phe gude opfu-alì anyi epfu k'eze iphe, Chileke emegbaa.” ¹² O dọ̀ phẹ̀ biribiri; tẹ̀me ọ̀ tufu phẹ̀ ẹ̀hu. Ẹ̀phe nọ̀du ajigbaa nwibe phẹ̀ sù: “?Bụ̀ gụ̀nu bẹ̀ iphe ọ̀wa-a bukpọ̀?”

¹³ O duru ndu gude mgbonu sù l'ọ̀ mẹ̀ l'atsụ phẹ̀.

Pyita asa opfu

¹⁴ Oo ya bụ̀; Pyita gbalihu yẹ̀ ndu-ishi-ozì iri lẹ̀ nanu ophuu bya apfuru. Pyita bya awata iya arara sù: “Mu sù-a; unubẹ̀ ndu Jiudiya waa ndu bukpọ̀ lẹ̀ Jierúsalem mgburugburu; unu gebekwa-o! Unu ngabẹ̀ nchì l'iphe, mu abya epfufu-a! ¹⁵ Ndu-a ta angukwaru mẹ̀, bụ̀ iya bụ̀ iphe, unu arì. ?Tọ̀budu ẹ̀nyanwu agbakota nta? ¹⁶ Iphe ọ̀wa-a buchikwa iphe ono, o pfuru; mbụ̀ Jiowelụ̀ onye mpfuchiru Chileke teke k'ichee ono sù:

¹⁷ “Owaa bụ̀ iphe, Chileke epfu!

Likpazụ̀ bẹ̀ mu a-wụ̀ nemadzụ̀
mgburugburu Unme
mu.

Oo ya bụ̀; unwu unu
unwoke mẹ̀ unwanyì
epfuchiaharu mu.

Tẹ̀me unwokorobyà unu
aphụ̀a ophulenyà.

Ndu bụ̀ ogerenya unu a-rwọ̀
nrwọ̀.

¹⁸ Ee! Teke ono bẹ̀ mu
a-wụ̀chaa Unme mu
ono wụ̀a l'unwoke

mẹ ụnwanyi, ejeru mu ozi.
 Ephebedua epfuchiahakwaru
 mu phọ.

19 Mu e-me iphe-ohumalenya
 l'akpaminigwe
 bya emee iphe, jiru ẹnya
 lẹ mgboko.

Aa-huma mee waa oku
 yẹle okpu tọtutuutu
 ẹnwuru-oku.

20 Ẹnyanwu a-gbahụ tsukiribaa.
 Ọnwa ekeahaa meemee
 tẹme l'ọ rwua mbọku
 Nnajiuphu a-bya,
 bụ iya bụ eze mbọku ono,
 a-dụ akpabiri ono.

21 Iphe, bụkpoo onye rakuru
 Nnajiuphu teke ono bẹ
 ọo-dzọta.^c

22 “Sụ-a; unwoke Ízurelụ; ọ kwa Jizọsu kẹ Nazaretu ono bẹ bụ nwoke
 ono, Chileke shi l'iphe-ohumalenya yẹle iphe, jiru ẹnya, dughbaa biribiri,
 o gude iya meshia l'echilabọ unu; mee g'ọ doo unu ẹnya l'ọ yẹbe Chile-
 ke ziru iya. Iphemiphe ono bẹ unu makọtaru ree l'onwunu. 23 Ọle a kpuru
 iya nụ unu; unu shi l'ẹka ndu ta amadụ ekemu kpopyabe iya l'oswebe wo-
 ru iya pful-gbua. Iphe ono buri iphe, Chileke mahawarụ bya achihawaa
 ya l'idzù dobe. 24 Ọle Chileke tofuwaru iya l'ẹgbu, onwu shi kee ya bya
 emee o shi l'onwu teta dzuru ndzụ; kẹle onwu ta adudu ike gudeshia ya.

25 Lẹ Dévidi pfukwaru kẹ Jizọsu sụ:

“Mu ahumaje Nnajiuphu
 tekenteke.

Tekenteke bẹ ọ nọ mu
 l'ẹkutara g'ọ tọ dụ iphe,
 e-me mu nụ.

26 Noo g'ọ gude obu nọdu atso
 mu utso.

Ẹhu-utso iya mee mu nọdu agụ
 ebvu; ete ẹswa.

Mu maru lẹ mu
 -nwuhuchakpoo bẹ
 ii-dobe mu-a ndzụ ọzo.

^c 2:21 Gụnaa Jiow 2:28-32.

27 Noo kele ì tì hadu mu
l'ali-maa.

Ì tì hadu onye nkengu,
ì yeru obu g'o rehu
erehu.

28 I goshiwaru mu uto ndzu.
li-me g'ehu tso mu utso kele
mu le ngu bu.^d

29 "Su-a; unwunna mu; mu a-toqboru ke nna anyi oche, bu Dévidi eba. O to budua l'o nwuhuru anwuhu; e likwaru iya pho elili; teme ilu iya dukwa-a byasu ntanu-a. ³⁰Obenu l'o shi buru onye mpfuchiru Chileke. O maru le Chileke kweru iya ukwe bya eriru angu ye iya le ya e-shi l'awa iya hota onye a-nochi okwa eze iya. ³¹O humaru iphe, Chileke e-mechaa mee. O pfua le Kéreshi e-shi l'onwu teta dzuru ndzu, bu iya bu teke ono, o suru:

"O to haduru iya l'ali-maa.
Teme ebe anu-ehu iya
erehuduru erehu."

³²Chileke mewaru Jizosu ono o shi l'onwu teta dzuru ndzu, bu iya bu owa-a, anyi tukoru gude enya anyi huma-a. ³³Oo ya bu le Chileke woli-ru iya eli woru dobe lekutara iya. O nataakwaru Unme-du-Nso l'eka Nna, bu iphe-oma, Chileke kweru ukwe iya. Iphe-a, unu humaru-a waa iphe-a, unu anu-a bukwa iphe-oma ono, bu iya bu Unme-du-Nso ono, o wuru anyi ono. ³⁴L'o to bukwa Dévidi be laru l'imigwe l'onwiya; kele yebdua l'onwiya sukwaru:

"Chipfu suru Nnajiuphu mu:
Nodu mu lekutara;

35 jasu teke mu e-me ndu
ohogu ngu g'ephe buru
iphe, ii-zopyabe l'okpa.^e"

³⁶"Oo ya bu; g'o doo Izurelu mgburugburu enya rengurengu le Chileke mewaru Jizosu ono, unu kpopyaberu l'oswebe ono g'o buru Nnajiuphu bu-ru Kéreshi obu."

³⁷Noo ya; ephe numae ya pho; meji tsukahụ phe. Ephe su Pyita waa ndu-ishi-ozì ndu ophuu: "Unwunna anyi; ?bu gunu be anyi e-me?"

³⁸Pyita su phe: "G'izimanu iphe-eji unu lwa unu azu; g'unu lwapfuta Chileke; g'e gude epha Jizosu, bu Kéreshi mee unu baputizimu g'unu hakota l'ehu l'ehu ge Chileke aguaru unu nvu l'iphe-eji unu; unu a-nata iphe-oma ono, bu iya bu Unme-du-Nso. ³⁹L'iphe ono be Chileke kwekwaru ukwe le ya e-meru unu; meeru iya unwu unu; meeru iya iphe, bukpo

^d 2:28 Gūnaa Ebvù 16:8-11. ^e 2:35 Gūnaa Ebvù 110:1.

ndu nõkwadu ɛnya mɛ iphe, bukpoò onye Nnajiuphu, bu Chileke anyi e-ku.”

⁴⁰Pyita pfuchaa nno bya epfukwaapho igwerigwe opfu ozo pfushia ya ike bya anmaaru phe okwa su: “Ophu g'unu dzoo onwunu l'ogbo-a, a-la l'iswi-a.” ⁴¹Oo ya bu; a du igwerigwe nata ozi iya; e mee phe baputizimu. Mboku ono; iphe, rwuru unu nemadzu mgbo esa l'umadzu ukporo iri bya ayiru le ndu kwetawaru nu.

Umere ndu chiochi mbu

⁴²Iphe, epe yeerupho ehu ememe buru anodu abyajekpoepho anuma iphe, ndu-ishi-ozì ono ezi phe bya atukoje nokobe g'unwune; atu mgbabe l'eri Nri Nnajiuphu waa l'epfu anu Chileke.

⁴³Iphe, bukpoò onyemoye tsuaha ebvu. Ndu-ishi-ozì ono nodu emeshi igwerigwe iphe-ohumalenya mɛ iphe, jiru ɛnya, dugbaa biribiri.

⁴⁴Iphe, bukpoò ndu kwetarũ kɛ Jizosu g'ephe ha tũko iphemiphe, epe nweru tua mgbabe. ⁴⁵Epe reshikota eku phe waa iphemiphe, epe nweru enweru. Epe woru iya keeru onyemoye ge mkpa haru onye.

⁴⁶Mboku-mboku; epe atũko tugba nanu je anodu l'eze-ulo Chileke. Epe nodu atugbaje eri Nri Nnajiuphu l'unuphu l'unuphu phe; teme epe nodu egudeje ehu-utso waa obu iphoro eri iphe, bukpoò iphe, epe eri eriri.

⁴⁷Epe nodu ekelejekpeepho Chileke. Epe buru ndu du ndiphe mgburugburu l'obu. Nnajiuphu nodu eyekwaru phe ndu o dzotaru k'ophuu mboku-mboku.

Emeta onye eniyeni

3 ¹O be ujiku lanu; Pyita yee Jionu nodu eje l'eze-ulo Chileke l'okuloku eto k'eswe teke eepfufe anu Chileke. ²O duru nwoke, shi l'epho buru eniyeni, a pa je edobe l'onu-abata ophu eekuje “Onu-abata-ama-mma.” Nwoke ono be aapataje mboku-mboku bya edobe l'oguzo ono g'o rwoje ndu abahu l'eze-ulo Chileke ono arwo. ³O humaepho Pyita yee Jionu eka epe abata l'ime eze-ulo ono; o rwohakwa phe pho iphe. ⁴Epe tabe iya ɛnya. A nonyaa; Pyita su iya: “Lee anyi ɛnya!” ⁵O leahaa phe ɛnya dobesukwanu l'o duru iphe, epe abya iya anunu. ⁶Pyita su: “Mu te enwekwa mkpola-ododo ozoo mkpola-ochaa; ole ophu mu nweru be mu a-nu ngu. L'epha Jizosu Kereshi, onye Nazaretu; gbalihu jeahaa ije!” ⁷O lota nwoke ono l'ekutara lo-lia ya eli. G'e jia epfua okpa iya labo waa nkwo okpa iya tetachaa ya. ⁸O pfulihu pfuru apfuru jeahaa ije. O tsoru phe bahu l'eze-ulo Chileke. O nodu apfuphe ete eswa ejephe etu Chileke epha. ⁹O be teke onyemoye humaru g'o jephe etu Chileke epha; ¹⁰epe hubechaa ya ama l'oo onye-a, shi nodu “le Onu-abata-ama-mma” eze-ulo Chileke arwo arwo-a. O du phe biribiri teme o tufukwa phe pho ehu; mbu iphe ono, e meru iya ono.

Pyíta asa opfu l'eze-ulo Chileke

¹¹O be gè ndiphe hùmaru g'òogba etso Pyíta yè Jìonu l'èkameka; ephè gbaa mkpu bya anòdu ele iya l'ònu-ulo òphu eekuje “Ònuzo Sólomonu.” O dù phè òkpobe biribiri. ¹²Pyíta hùmaepho ndu ono ò sù: “Unubè ndu Ízurelu; ?bù gùnu meru g'o gude iphe-a dù unu biribiri? ?Bù gùnu meru g'o gude unu nòdu ele anyi g'ò bù ike anyi bè anyi gude mee nwoke-a o jeahaa ije-a; òzoo l'òo kè g'anyi bù-be ndu akwabè Chileke ùbvù? ¹³O kwa Chileke kè nna anyi oche phè; mbù Chileke ono, bù Chileke kè Ébirihamu; bya abùru Chileke kè Áyizaku; bùru Chileke kè Jíékòpu ono; ò kwa iya bè gudewaa iphe-a, meru nù-a goshi òdu-biribiri kè Nwa iya, bù Jizòsu; mbù onye ono, unu kpùru nù ndu Romu bya ajìkakwa iya phò l'iphu Payìleti ono. Payìleti ono-a gudehawaa òkpoma iya sù lè ya a-ha iya kè mmanù. ¹⁴Unu jìka onye ono, dù iche; tème ò bùru onye p'fuberekoto; bya abù-chiaru onye gburu òchi bè unu sùru g'a haarù unu kè mmanù. ¹⁵Unu shi nno gbua onye gude ndzù. Obenu lè Chileke meru g'ò shi l'ònwu teta dzùru ndzù òzo, bù iya bù òkpobe-opfu-a, anyi agba ekebe iya-a. ¹⁶Nwoke-a, unu hùmaru-a tème ò bùru onye unu maru-a bukwa ike kè Jizòsu ono bè meru iya o wekòrohu; kèlè anyi kweru l'ike dù l'èpha iya. Mbù; ò kwa ekweta kè Jizòsu bè meru nwoke-a, p'furu l'iphu unu g'unu ha-a o wekòrohu.

¹⁷“Sù-a; ùnwunna mu; mu maru-a l'unu lè ndu-ishi unu meru Jizòsu ègube ono; kèlè unu ta amadù. ¹⁸Chileke shi l'èka ono mee iphe, o p'furu l'ònu ndu mpfuchiru iya g'èphe ha teke ndiche sù lè Kéreshi òbu e-je iphe-èhuka. ¹⁹Oo ya bù g'izimanù lwa unu azù. Unu lwaphuta azù lwaphuta Chileke g'ò hufu iphe-èji unu. ²⁰G'èhu-guu eshikwaphò l'èka Nnajiuphu byaru unu. Èhu-guu ono a-bya mè o -zièpho Onye-Ndzòta ono, ò hòtaha-waru unu ono, bù iya bù Jizòsu. ²¹Jizòsu ono a-nòdu l'imigwe jasù teke Chileke e-mephu iphemiphe azù g'ò bùru k'òphúú, bù iphemiphe ono, Chileke shi l'ònu ndu mpfuchiru iya p'fuaru anyi teke ndiche ono. ²²Mósi-sù pfukpòkwaaru sù: ‘Nnajiuphu, bù Chileke bè e-zi onye mpfuchiru iya g'ò ziru yèbedua. Onye ono a-bùru nwanna unu gèdegede. Unu a-nùmajè iphemiphe, o p'furu; mee ya ememe.’ ²³Onye ata angabèduru onye mpfuchiru Chileke ono nchì bè aa-hòfu l'echilabò ndibe Chileke mee g'ò laa l'iswi. ²⁴Iphe, bù ndu mpfuchiru Chileke g'èphe ha; e -shikpòo lè Sámèlu je akpaa lè ndu òphu etso iya nù; g'èphe ha bè tükòru pfukòta opfu iphe-a, eme nta-a. ²⁵Iphe ono, Chileke shi l'ònu ndu mpfuchiru iya sù l'oo-me ono bè bù unu bè o p'fudoru iya; kèlè òo unu bù ùnwu ndiche, Chileke kweru ukwe-iphe teke ò sùru Ébirihamu: ‘Oo awa ngu bè ya e-shi gòoru mgboko mgburugburu ònu-òma’. ²⁶Chileke yeru onye ejeru iya ozi, bù Jizòsu sù g'ò vuru ùzo byapfuta unu g'ò gòoru unu ònu-òma, bù iya bù g'ò mee unu l'èhu l'èhu g'unu ghaaru èjo-iphe ono, unu eme ono azù.”

**Pyìta asa opfu l'iphu
ndu-ishi ndu Jiu**

4 ¹Ephe kpukwaduru-a opfu, ephe epfuru ndu ono l'ònu; ndu-ishi uke Chileke waa ndu Sadiusi waa onye-ishi ogbogu eze-ulo Chileke wupfuta phe. ²Ehu nodu egbu phe egbu; kele umadzu ebo ono ezi iphe bya arakwa iya pho arara l'eshinu Jizosu tetaru dzuru ndzu be ee-mechaa shi l'onwu teta dzuru ndzu. ³Ephe kputa phe je atuchia kele nchi jihuwaru. Ephe noo jasụ le nchitabohu iya. ⁴Ole igwerigwe ndu numaru ozi, Pyita phe ziru woru onwophe ye Jizosu l'eka. Ndu ophu bu unwoke rwua iphe, du g'unu nemadzu mgbo iri l'ebo l'umadzu ukporo iri.

⁵O be le nchitabohu iya ono; ndu-ishi ndu Jiu waa ndu bu ogerenya phe waa ndu ezije ekemu bya edzukobe le Jierusalemu. ⁶Noo ya; Anasu, bu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke nokwapho l'eka ono waa Kayafasu mekpoo Jionu waa Aleguzanda; mewaro iphe, bukpo ndu shigbaa l'eri ndu-ishi uke Chileke nokotakpoephe l'eka ono. ⁷Ephe bya eworu ndu-ishi-ozì ono bya edobe lechi bya ajjahaa phe ike onye ephe gude eme iphemiphe onoya; ozo onye ziru phe iya nu.

⁸Unme Chileke ji Pyita ehu; o pfuaha sụ phe: “Unube ndu-ishi me ndu bu ogerenya Izurelu. ⁹O doru anyi enya l'iphe, unu ekpe anyi ikpe iya ntanu-a bu k'iphe, du ree, e meru onye no le mkpa, bu iya bu g'e gude mee nwoke-a g'o wekorohu-a. ¹⁰Ole o g'unube ndu no l'eka-a; me iphe, bu ndu Izurelu mgburugburu makwaru l'o bu ike k'epha Jizosu Kereshi onye Nazaretu ono; be nwoke-a gude wekorohu pfuru l'iphu unu-a. Mbụ Jizosu ono, unu kpopyaberu loswebe lonwunu; obenu le Chileke mechakwanaaru bya emee ya o shi l'onwu teta dzuru ndzu ozo ono. ¹¹Oo Jizosu ono be e deru nkiya lekwo-opfu Chileke su:

“Owaa bu mkpuma,
unube ndu akpu ulo
jikaru, mechaaru bya
aburu mkpuma,
gude ulo.^f”

¹²O to dudu onye ozo, adu ike adzota anyi gbahaa Jizosu Kereshi kpoloko. Ebe o dukwa epha onye ozo le mgboko-a mgburugburu, Chileke meru g'a maru; mbu epha, a-du ike dzoo nemadzu gbahaa ke Jizosu ono nwekiya.

¹³Ephe numachaa ge Pyita yee Jionu asa kpaa kpaa; l'eka ephe bu nemadzu mmanu, abudu l'ephe nwuru ekwo; o ji phe enya. Enya gbarwua phe le Pyita phe bu ndu ephe le Jizosu shi aswije. ¹⁴Ophu ephe enweedu onu opfu ge nwoke obu, e meru o wekorohu obu pfukwarupho l'eka

^f 4:11 Gūnaa Ebvu 118:22.

ono-a. ¹⁵Èp̄he sù Pyìta p̄h̄e g'èp̄he t̄uḡbua l̄ufu l'ùlo-ikpe ono g'èp̄he ch̄ia idzu. ¹⁶Èp̄he sù: “?B̄uk̄poo ḡun̄u b̄e anyi e-me ndu-a? Ip̄he, b̄u Jierúsalem̄u mḡburuḡburu madzuwaru n̄ta-a l'òo p̄h̄e b̄e Chileke shi l'èka mee ḡe n̄woke-a wek̄orohu. Ono b̄e a ta at̄uduru ego. ¹⁷Ip̄he, anyi e-me g'e te ep̄fukashihē iya l'alì Jiu b̄uk̄wa g'anyi yesh̄iaru p̄h̄e ebvu ike g'èp̄he te ep̄fuehē k̄e n̄woke ono òzo.” ¹⁸Èp̄he kua Pyìta p̄h̄e bya at̄uaru p̄h̄e ekemu sù g'èp̄he te ephotabaek̄wa ep̄ha Jiz̄osu; op̄hu ep̄he egudebaek̄wa ep̄ha iya zia ip̄he l'edzudzu-òha òzobaa.

¹⁹Pyìta ȳe Jìon̄u bya eyeeru p̄h̄e on̄u sù: “Unu ghanaa ya hata. ?B̄u ole ka ree l'ìphu Chileke? ?B̄u g'anyi n̄ujeru Chileke op̄fu t̄oo g'anyi n̄ujeru unu op̄fu? ²⁰K̄ele anyi ta ayìk̄wa haa ep̄fu ip̄he, anyi h̄umaru bya an̄makwapho l̄e n̄chì anyi.” ²¹Èp̄he bya an̄mash̄ibaaru p̄h̄e on̄wu ike bya ahaa p̄h̄e; ep̄he lash̄ia. Èbe ò d̄udu ip̄he, ep̄he maru, ep̄he a-ḡbab̄e òkpa n̄ua p̄h̄e ap̄h̄u; k̄ele ndip̄he ekele Chileke ekele k'ip̄he, meru n̄u; ²²op̄fu l̄e n̄woke ono, e meru o wek̄orohu l'ùzo, d̄u biribiri ono n̄oghataawaru ùkp̄oro apha lab̄o.

Ndu k̄e Chileke ep̄fu an̄u Chileke g'o mee g'ike d̄u p̄h̄e

²³A haaep̄ho Pyìta p̄h̄e; ep̄he t̄uḡbua jep̄fu ndu ep̄he l'ep̄he aswije je ak̄okotaru p̄h̄e ip̄hemip̄he ono, ndu-ishi uke Chileke waa ndu b̄u ogerenya ono pfuru ono. ²⁴Èp̄he n̄umachae ya p̄h̄o; ep̄he gude obu lan̄u kwata ep̄fu an̄u Chileke sù: “Nnajiup̄hu, b̄u iya b̄u Chileke, doberu igwe dobe alì dobe eze mini dobe ip̄he, bu l'ime iya. ²⁵Ḡube onye gude ike Unme-d̄u-Ns̄o mee onye-iche anyi, b̄u Dévidi; onye shi ejeru ngu ozi; o dee sù:

“?B̄u ḡun̄u kpar̄u ip̄he,
òhamoha gude
èhu-eghu aba
hanyìhanyi?

?Ò n̄wuru ìnwagha b̄e ndip̄he
achì èjo idzu k̄e
mman̄u?

²⁶Ndu eze ndip̄he n̄odu
akwak̄obe k'ogu.
Ndu-ishi dzuk̄obe g'èp̄he tsoo
Nnajiup̄hu ogu;
mb̄u g'èp̄he tsoo Kéreshi
ogu.^g

²⁷Ò b̄u òkpobe-op̄fu l'ep̄he dzuk̄oru l̄e Jierúsalem̄u l'èka-a; mb̄u Her̄odu m̄e P̄onchiosu Payìleti; m̄e ndu òhozo m̄e ndu Ízurel̄u; g'ep̄he tsoo òkpobe

^g 4:26 Ḡunaa Ebvu 2:1,2.

Nwa ngu, bụ Jizọsu, ì hotaru ọgu. ²⁸Obenu l'iphe ono tukuru buru g'ephe mee iphe, ì chihawaru l'idzù l'o noo g'ee-me iya. ²⁹Nta-a Nnajiuphu; lenaa egube onwu, ephe anmashiru anyi. Oo ya bu; yenu anyibe ndu ejeru ngu ozi ike l'ehu; g'anyi ta atsujeshi ebvu ililekpoo k'epfu opfu ngu ono. ³⁰Yetanụ eka mee ge ndu iphe eme wekorohu; teme g'anyi gude epha Jizosu, bu Nwa ngu, du nsọ ono meshia iphe-ohumalenya ozo, dugbaa biribiri.”

³¹Ephe pfuchaaru nu Chileke; eka ono, ephe no ono nmakota jijijiji. Unme Chileke bya eji phe ehụ; ephe kwata ziahaa ozi-oma Chileke; ophu ndzụ aguedu phe.

Agbaru mgba l'iphe; ke ndu ke Chileke

³²Tobudu iya bu; ndu kweru l'oo Jizosu bu Nnajiuphu phe g'ephe ha tuko tugba buru nanu. Obu phe buru nanu. Ophu o dudu onye ophu asujekwadu l'iphe, o nweru bu k'eka iya. Ephe tuko iphemiphe tugbabe gbaru mgba. ³³Ndu-ishi-ozì nodu asa iya l'edzudzu-oha g'o doo enya; le Nnajiuphu, bu Jizosu shiwaa l'onwu teta dzuru ndzu. Chileke kwatakpoọ emeru phe eze-iphe-oma, paru eka g'ephe ha. ³⁴Iphe, bukpoọ g'ephe ha huma-dzuru iphe, mkpa iya duru phe. Ndu nweru ali; ozoo ulo reshia ya ³⁵chitaru ndu-ishi-ozì okpoga iya. A nodu ekejeru onyemonye okpoga obu ge mkpa onye ha.

³⁶Noo g'o nwuru meru iphe, Jiosesu mekwarupho nkiya nno. Jiosesu ono bu onye Liviya; onye a nwuru le Sayipuros, ndu-ishi-ozì guru Banabasu, bu iya bu “onye anuje onye ozo okpu-ikike.” ³⁷Yebedua woru ali, o nweru ree bya achiru okpoga iya nukota ndu-ishi-ozì.

Ananayasu yele Safayira

5 ¹Noo ya; nwoke lanu, eekuje Ananayasu yee nyee ya, bu Safayira bya erekwaapho ali phe. ²Ananayasu haphodo aswa ali ono dobe; nyee ya makwarupho. O bya ewotaru ndu-ishi-ozì uphodu iya. ³Noo ya; Pyita su iya: “Ananayasu! ?Bu gunu meru g'o gude i kwe ge Nsetanu bata ngu l'obu bya emee ngu gi gbaaru Unme-du-Nso eregede; mbu gi kweta haphodo okpoga, i retaru l'ali ngu? ⁴Teke ono, i ti shidu ree ali ono; ?to budu nkengu? Teme i rechaa ya erere; ?to budu ngu be okpoga iya du l'eka; o buru ngu maru iphe, du ngu ree, i gege gude iya mee? ?Bu gunu meru g'o gude i kwe g'egube iphe ono bata ngu l'obu? O to bukwa nemandzu be i gbaru eregede obu; o kwa Chileke!” ⁵Anuma, Ananayasu anuma iya; o daa gbaragadaga nwuhu. Ndzu rwuta ndu numaru iya nu. ⁶Unwo-korobyia wulihu bya akwaa ya akwa pata je elia.

⁷A noepho iphe, ha g'awa eto nyee ya bata; ophu o madu iphe, meru nu. ⁸Pyita su iya: “?Buwaa iphe, gu le ji ngu retaru l'ali unu-a baa?”

O su iya: “Ee; l'o buakwaa ya bu ono.”

⁹Pyìta sù iya: “?Bù gùnu meru g'o gude gù lẹ̀ jì ngu chĩa ìdzù g'unu hùà Unme Chileke ama? Lekwa ndu jeru eli jì ngu alwaphọ. Ọọ phẹ̀ a-pafufu-kwa ngu phọ.” ¹⁰Epfufu, oopfu iya; ọ daa gworogodogo lẹ̀ mgboru ọkpa Pyìta l'ẹ̀ka ono nwùhu. Ụnwokorobyà ono batashia ọ nwùhuwaa; ẹ̀phe pata iya je elikube jì iya. ¹¹Ndu Chìochi mgburugburu waa ndu ọzo, bù ndu nùmaru iphe ono wata anma pyaapyaapya.

Ndu-ishi-ozì kabaa emeshi iphe-ọhumalenya

¹²Ndu-ishi-ozì meshiaru ndiphe igwerigwe iphe-ọhumalenya, dughbaa biribiri l'echilabọ phẹ̀ l'ẹ̀ka ono. Ndu kweru kẹ̀ Nnajiuphu g'ẹ̀phe ha tughba nanu ejeje anokobe l'ẹ̀ka lanu lẹ̀ Ọnu-uzo Sólomonu; l'ime eze-ulo Chileke. ¹³Ọphu ọ dudu ndu ọphu ayidu l'ogbo ono jeru atụ ama k'etsoru phẹ̀; egudekpokwaaro l'ẹ̀phe bù ndu duru ndiphe lẹ̀ nsọ. ¹⁴Ikpoto nemadzu byaẹlaa bya ekweta kẹ̀ Nnajiuphu; ụnwanyi mẹ̀ unwoke. ¹⁵Ẹ̀phe gude k'iphe ono, ndu-ishi-ozì eme ono pashia ndu iphe, eme je edobe l'aguga gbororo; je enyebegbaa phẹ̀ l'iphe, aazẹ azẹ mẹ̀ l'utute; g'ọo-buru Pyìta -ghatashia l'o mee phẹ̀ ẹ̀phe ewekorohu; mbu o -denyiduru phẹ̀ ẹ̀ka; onyonyo iya ahakporu phẹ̀ nù rwua l'ẹ̀hu. ¹⁶Ikpoto nemadzu, shi lẹ̀ mkpukpu lẹ̀ mkpukpu, nọ-kubegbaa Jierusalemu ntse gbakodzua patagbaaru phẹ̀ ndibe phẹ̀, iphe eme waa ndu ọbvụ eme. E mee phẹ̀ ẹ̀phe wekorohuchaa.

Aakpa ndu-ishi-ozì ẹ̀hu ọzokwa

¹⁷Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke waa ndu etsoje iya nù, bù iya bù ndu gba l'ogbo ndu Sadiusi tangirihu; jiaharu phẹ̀ jì-ẹ̀nya. ¹⁸Ẹ̀phe tụtachaa ndu-ishi-ozì ono je achiru ye l'ulo-mkporo, ọha nwe. ¹⁹O be l'enyashi; ojozi-imigwe shi l'ẹ̀ka Nnajiuphu bya aguhashia uzo ulo mkporo ono bata je edufuta ndu-ishi-ozì ono bya asu phẹ̀: ²⁰“Unu je apfuru l'ime eze-ulo Chileke kọkotaru ndiphe akọ ndzụ, shi l'ẹ̀ka Kéreshi.” ²¹Ndu-ishi-ozì ono kwe iya hm. O be l'utsu; ẹ̀phe je anodu l'eze-ulo Chileke wata ezi iphe.

Noo ya; onye-ishi ndu-ishi uke Chileke waa ndu yẹ̀ l'iya gba l'ogbo bya ekuko ndu ogbo-ikpe ono g'ẹ̀phe ha; mbu iphe, bù ndu-ishi ịzuru; g'ẹ̀phe nokobe chĩa ọkpobe idzu. Ẹ̀phe zia g'e je atufuta ndu-ishi-ozì l'ulo mkporo kputa byapfuta phẹ̀. ²²Ndu e ziru jeshia; ọphu ẹ̀phe ahumaeduru phẹ̀ l'ulo mkporo. Ẹ̀phe lwaphuta azu byapfuta ndu-ikpe ono bya asu phẹ̀: ²³Anyi jeshikwaaru; a tuchia ulo mkporo atuchi; gya ya kpukpuru. Ndu nche nodugbakwaa nche l'onu-ulo mkporo ono. Anyi tūhaa uzo; ọphu ọ duedu onye anyi humaru l'ime iya. ²⁴Onye-ishi ogbogu eze-ulo Chileke waa ndu-ishi uke Chileke numa iphe ono; ọ tufu phẹ̀ ẹ̀hu; ẹ̀phe rīhaa iphe, l'e-me nù. ²⁵Nwoke lanu gbatata bya asu: “?Unu maru-a l'unwoke-a, unu tūru mkporo-a bẹ̀ pfuakwaru l'ime eze-ulo Chileke ezi ndu nọ l'ẹ̀ka ono iphe.” ²⁶Onye-ishi ndu ogbogu ono lufu chita ndu

ogbogu je akputa ndu-ishi-ozì ono kpù-phuta azù. Ophu ephe egudedu okpehu kpùta phe; kele ephe atsù ebvu a -nonyaa ndiphe gude mkpuma tugbua phe.

²⁷Ephe kpùta ndu-ishi-ozì ono bya edobe l'iphu ndzukò ogbo-ikpe phe. Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke jàhaa phe àjì sù: ²⁸“?Anyi ta anmanarù-a unu okwa sù g'unu te egudehe epha nwoke ono ezi iphe? Unu gude iphe ono, unu ezi ono zìgbabè Jierúsalemù. Iphe, unu emekpòephe bù g'unu tukobe anyi ochi nwoke ono l'ishi.”

²⁹Noo ya; Pyita yele ndu-ishi-ozì ndu ophunapho yeeru phe onu sù phe: “Ò kwa iphe, Chileke sùru g'anyi mee bè anyi e-meje. Ò tò bukwa ophu nemadzù pfuru. ³⁰Chileke nna anyi oche phe; meru gè Jizòsù shi l'onwu teta dzùru ndzù g'unu kpopyabecharu iya l'oswebe o nwùhu. ³¹Chileke wolìa ya dobe l'ekutara iya mee ya Nnajìoha waa Onye-Ndzòta g'oo-shi l'èka ono goshi ndu Ízurelu ụzo, ephe e-shi g'izimanu lwa phe azu; g'ò g'aru phe nvù l'iphe-èjì phe. ³²Ono bè anyi bù ekebe iya. Nokwaphò gè Unme-dù-Nsò, ophu Chileke anuje onye emeje iphe, o pfuru bukwaphe ekebe iya.”

³³Ephe nūmae ya phò; mbù ndu-ikpe ono; ephe gùru oku wà ehu; bya emeahaa g'ephe gbushia ndu-ishi-ozì ono. ³⁴Onye lanù l'ime phe, epha iya bù Gameliyèlu gbalihu wata eye onu. Gameliyèlu ono yì l'ogbo ndu Fàrisii; tème o bukwarupho onye ezije ekemu; bya aburu onye ndiphe eyeru nsò. Ò sù g'a chita ndu-ishi-ozì ono chifu etezi. ³⁵Ephe lufuepho; o sù ndu-ikpe ono: “Mu sù-a Ízurelu! Unu gebekwa! Unu kwabekwapho enya l'iphe, unu abya eme ndu-a. ³⁶L'unu maru l'o nwejehawaru teke nwoke, eeku Tiyudasu sùjeru lè ya bù onye ha shii. Ndu rwuru unu nemadzù tsoahaa ya. E gbua ya. Ndu ono, etso iya nù ono gbakashihu. Ogbò, o wataru laa. ³⁷E mechaa; o be teke a gùjeru ogu-a; Jiudasu onye Gálili fùtakwa. Ò chikotakwapho ndu ophu tsoru yèbedua. E gbukwaa ya phò. Ndu ono, etsoje iya nù ono tuko gbakashihu. ³⁸Nokwa gè kè ndu-a byaru bya adù nta. Gè mu karu unu; unu ta adukwa iphe, unu e-me ndu-a. Unu pakwaru phe haa. Ò -buru l'iphe-a, ephe achì idzu iya-a; ozo iphe-a, ephe eme-a shi l'èka nemadzù bè o-lakwa-a. ³⁹Obenu l'o -shi Chileke l'èka bè unu taa dukwa ike akposhi iphe, ephe eme. L'o -shi Chileke l'èka bè unu e-mechakwaa hùma l'ò Chileke ono l'onwiya bè unu etso ogu.” Ndu-ikpe ono mee iphe, Gameliyèlu pfuru. ⁴⁰Ephe kua ndu-ishi-ozì ono bya e chia phe iphe bya anmaaru phe okwa g'ò tò dukwa mbòku, ephe e-gudebaa epha Jizòsù epfu opfu ozo; bya aparu phe haa. ⁴¹Ndu-ishi-ozì ono shi l'iphu ndzukò ogbo-ikpe ono tugbua. Ehu nodu atso phe utso lè Chileke gùru phe lè ndu dù ree k'èje iphe-ehuka l'opfu ehu Jizòsù. ⁴²Ophu ephe ahaduru ezi iphe, l'eze-ulo Chileke mè l'unuphu l'unuphu mbòku-mbòku arakwaphò ozi-oma ono arara l'ò Jizòsù bù Onye-Ndzòta obu, Chileke kweru ukwe iya obu.

Aahòta umadzu ẹsaa g'ẹphe yeru ndu-ishi-ozì ẹka

6 ¹O be teke a nonyaaru; ndu etso ọ̀zo Jizọ̀su nọ̀du aka shii eje; ndu Jiu, opfu-alì pẹ̀ bụ̀ Giriku wata agụ̀ aphụ̀ ndu Jiu, ọ̀phu opfu-alì pẹ̀ bụ̀ Hiburu. Iphe, kparụ̀ iya nù bụ̀ lẹ̀ mbọ̀ku-mbọ̀ku bẹ̀ ọ̀o bụ̀jeru a -wata eke nri; a ta kpadu ishi unwanyi pẹ̀, ji pẹ̀ anọ̀edu. ²Ndu-ishi-ozì iri l'ẹ̀bo ono bya ekua ndu etso ọ̀zo Jizọ̀su ono g'ẹ̀phe ha bya asụ̀ pẹ̀: “Ọ̀ tọ̀ dukwa ree g'anyi gude k'iphe, eeri l'onu haa ezi ozi Chileke. ³Ọ̀o ya bụ̀ unwunna; unu họtà umadzu ẹsaa l'ime unu; g'anyi ye pẹ̀ opfu nri-a l'ẹ̀ka. Ndu ono a-buru ndu aama ẹka ọ̀ma tẹ̀me Unme-du-Nsọ̀ ji pẹ̀ ẹ̀hu; tẹ̀me ẹ̀phe buru ndu maru iphe. ⁴Anyị̀bedua a-nọ̀duepho l'ẹ̀pfu anụ̀ Chileke yẹ̀le ezi ozi-ọ̀ma ono.”

⁵Ẹ̀phe zụ̀kota gbẹ̀regbedegbemụ̀ l'iphe ono, ndu-ishi-ozì sùru g'e mee ono. A bya ahọtà Sutivinu, bụ̀ nwoke, kweru kẹ̀ Nnajiuphu ọ̀kpobe ekwekwe; tẹ̀me Unme-du-Nsọ̀ jikwa iya pọ̀ ẹ̀hu; bya ahọtakwapho Filipu waa Pọ̀korosu waa Nikenọ̀ waa Tayimonu waa Pamenasu; waa Nìkolasu, onye Antiyọ̀ku, onye ọ̀hozo, mewaru onwiya onye Jiu. ⁶Ndu etso ọ̀zo Jizọ̀su ono bya eduta pẹ̀ byapfuta ndu-ishi-ozì. Ẹ̀phe bya abyabẹ̀ pẹ̀ ẹ̀ka; pfuru opfu ẹ̀hu pẹ̀ nù Chileke.

⁷A kabaa anụ̀ma opfu Chileke l'ẹ̀kameka. Ndu etso ọ̀zo Jizọ̀su lẹ̀ Jierúsalẹ̀mu kwatakpọ̀o aka shii eje. Igwerigwe ndu-uke Chileke bya ekweta kẹ̀ Nnajiuphu.

Eegude Sutivinu

⁸Sutivinu buru onye Chileke meru eze-ipe-ọ̀ma bya aburu onye ike du k'ọ̀phu oomeje oke iphe-ọ̀humalenya, dugbaa biribiri l'iphu ndiphe. ⁹Noo ya; ọ̀ duru ndu-ishi l'ulo-ndzukọ̀ ndu Jiu, shi buru ohu. Ndu ono shigbaa Sayirini waa Aleguzandiriya waa Silisiya waa Eshiya. Tọ̀budu iya bụ̀; ẹ̀phe byapfuta Sutivinu ẹ̀phe l'iya lipfuru l'igoligoli. ¹⁰Ọ̀le Unme Chileke nuru Sutivinu mmamiphe k'ọ̀phu abujeru teke o yeru onu; ọ̀ tọ̀ duedu onye amakwaduru iphe, oo-pfu. ¹¹Ẹ̀phe je ebuta nemadzu ebuta g'ẹ̀phe suje: “Anyi nọ̀maru ẹ̀ka oopfurwushi Mosisu yẹ̀le Chileke.” ¹²Ẹ̀phe gude ẹ̀gube ono kpalia ndiphe waa ndu bụ̀ ọ̀gerenya ndu Jiu waa ndu ezije ekemu. Ẹ̀phe bya akputa Sutivinu kpujeru ndzukọ̀ ogbo-ikpe ndu Jiu. ¹³E je eduta ndu byaru bya agbaahaa ya ekebe sù: “Nwoke-a ta adukwa teke ọ̀ tọ̀o nọ̀dujedu epfubyishi eze-ulo-a, du nsọ̀-aa waa ekemu Mosisu. ¹⁴Kẹ̀le anyi nọ̀maru ẹ̀ka ọ̀ sùru lẹ̀ Jizọ̀su-a, bụ̀ onye Nazaretu-a bẹ̀ e-mechaa lakashia eze-ulo-a; tẹ̀me ọ̀obyaa agbanwekọ̀tachaa omelalì anyi, shi lẹ̀ Mosisu.” ¹⁵Iphe, bukpo ndu ono, nọ̀kota l'ulo-ikpe ono tuko tabẹ̀ Sutivinu ẹ̀nya l'iphu. Iphu iya nọ̀du egbuepho nwiiinwii g'iphu ojozi-imigwe.

Ọ̀nu, Sutivinu eye

7 ¹Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke jia Sutivinu sù iya: “?Bụ̀ iphe, ndu-a pfuru-a bụ̀ iphe, meru nu?” ²Ọ̀o ya bụ̀ Sutivinu sù pẹ̀: Ndibe anyi;

unu gebekwapho-o! Mu sù-a; ọọ Chileke ọphu gbaru g'a tũkoje kwabe iya ùbvù meru g'onye-iche anyi, bụ Ébirihamu hũma iya. Teke ono bụ lẹ Mesopotémiya bẹ Ébirihamu bukwadụ; o toko ladu Haranu. ³Noo ya; Chileke sù iya: “Gbeshi lufu l'alì unu-a; haa ndibe unu; lashia alì ẹka mu l'e-goshi ngu.” ⁴Ọ haa alì Kaludiya tũgbua je eburu lẹ Haranu. Nna iya nwuhuepho; Chileke mee ya ọ bya eburu l'alì-a, unu bu ntanù-a. ⁵Ọphu ọ dudu alì ono ọphu Chileke nuru iya g'o nworu teke ono; mbũkpoo mę ntọkpa lanu. Obenu lẹ Chileke pfuru iya sù lẹ ya a-nù iya ya g'ọ buru nki-ya mę k'unwu nwanwanwanwanwa iya. Teke Chileke pfuru Ébirihamu iphe ono bẹ Ébirihamu teke anwutakwa nwa. ⁶Chileke sùru Ébirihamu: Awa ngu e-mechakwaa laa alì ndu ọzo je aburu ohu; tẹme eemee pẹ aphu unu apha asugba ishi. ⁷Obenu lẹ ndu ono, ẹphe a-buru ohu pẹ ono bẹ mu a-nmakwanu ikpe; e -mechaa ẹphe afuta l'alì ono bya abaaharu mu ẹja l'ẹka-a. ⁸Noo ya; Chileke bya ekweta Ébirihamu ukwe-iphe bya edobe omelalì ebu ùbvù g'ọ buru iphe-ọhubama k'iphe ono, o kweru iya ukwe iya ono. Ọo ya bụ; Ébirihamu nwuta Áyizaku. Áyizaku nọpẹho abalì ẹsato; e bua ya ùbvù. Nokwapho gẹ Áyizaku nwutaru Jiékoju bua ya ùbvù; Jiékoju nwushia ochochoroche anyi pẹ ẹphe n'iri l'ẹbo bushichaa pẹ ùbvù.

⁹“Ochochoroche anyi pẹ gude iji-ẹnya ree Jiósefu ndu Ijiputu. Obenu lẹ Chileke nọ swiru Jiósefu rengurengu. ¹⁰Chileke dzokota iya l'iphe-ẹhuka iya g'ọ ha bya anu iya umere oma waa mmamiphe l'ibe onye eze ndu Ijiputu, bụ iya bụ Fero. Fero mee Jiósefu; ọ buru iya bụ onye-ishi l'alì Ijiputu l'ophu; bya abukwarupho onye-ishi l'okpoku ibe eze gẹgedede.

¹¹“A nonyaa ẹjo okpa nri bya l'alì Ijiputu mgburugburu mę Kėnanu. Ọ buru eze iphe-ẹhuka. Ọphu ochochoroche anyi pẹ ahumaheduru nri, ẹphe e-ri. ¹²A nonyaa; Jiékoju numa lẹ nri dọ lẹ Ijiputu. Ọ bya ezia ochochoroche anyi pẹ g'ẹphe jee. Ọ buru ejeje k'ivuzọ bụ ono. ¹³O be lẹ k'ẹbo Jiósefu mee g'ẹphe maru lẹ ya bụ nwanna pẹ; tẹme Fero shikwapho nno maru ndu unuphu Jiósefu. ¹⁴Ọo ya bụ; Jiósefu bya ezia ozi g'e je asu nna iya, bụ Jiékoju g'ọ lwatashia Ijiputu; ẹphe lẹ ndu okpoku pẹ mgburugburu; ndu tũkoru dọ ukporo umadzu ẹto l'umadzu iri l'ise. ¹⁵Ọo ya bụ; Jiékoju laa Ijiputu, bụ iya bụ ẹka yẹ ochochoroche anyi pẹ buru jasụ ẹphe nwushihu. ¹⁶E vutakota pẹ laa Shekemu je elia l'ilu, Ébirihamu gu-dehawaa okpoga zuta okpa-ipfu Hamọ lẹ Shekemu.

¹⁷“O betashiẹpho teke Chileke e-meru Ébirihamu iphe ono, o kweru iya ukwe iya ono; ndibe anyi, bu lẹ Ijiputu yekwawaa onwophe iphe; kawaa mebyikpoo shii. ¹⁸A nonyaa eze ọzo, amaedu kẹ Jiósefu bya aburu ishi ndu Ijiputu. ¹⁹Ọ gbaberu ndibe anyi ono ẹgedede tẹme ọ watakwapho eme oche anyi pẹ aphu; k'ophu ọ turu pẹ ekemu sù g'onye nwuru nwa ọphúú tuphaje iya etupha; g'ọ tọ dzushiru ndzụ. ²⁰Noo teke a nwuru Mosisu bụ ono. Ọ buru ẹguru nwata, dọ ree l'iphu Chileke. E hee ya l'ime

ùlò ọ̀nwa ẹ̀to. ²¹O be teke a pataru iya je edobe gbado iya; nwa Fero kẹ̀ nwanỳì tūruta iya bya eworu iya zua; ọ̀ búrú nwa iya. ²²E zikọ̀ta iya iphe, bụ̀kpoo ẹ̀kwo, aanwụ̀kpoo anwunwu lẹ̀ Ijiputu teke ono. O shi l'ẹ̀ka ono búrú eze nemadzú l'ọ̀pfu ọ̀nu mẹ̀ l'iphe, eeme l'ẹ̀ka.

²³“Mósisu nọ̀ephò ụ̀kporo apha labọ̀; ọ̀ riàhaa lẹ̀ ya e-je agbaphee ndu alì iya, bụ̀ iya bụ̀ ndu Ízùrẹ̀lu. ²⁴Ọ̀ hụ̀ma onye lanú l'ẹ̀ka onye Ijiputu eme iya ẹ̀jì. O jepfu iya je agbaaharu iya ọ̀dzorì. O gude k'iphe ono chigbuekwapho onye kẹ̀ Ijiputu ono l'ẹ̀ka ono; shi ẹ̀gube ono melata iya iphe, o meru onye Ízùrẹ̀lu ono. ²⁵O dobesukwanu lẹ̀ ndu nkiya a-maru lẹ̀ Chileke e-mechaa shita l'ẹ̀ka iya mee g'ẹ̀phe nweru onwophe; obenu l'o to doduru phẹ̀ ẹ̀nya. ²⁶O be lẹ̀ nchitabọ̀hu iya; ọ̀ hụ̀ma ẹ̀ka ndu Ízùrẹ̀lu labọ̀ alwu ọ̀gu bya ejeshia g'o gboo phẹ̀; doshiaru phẹ̀ iphe, adaru phẹ̀ nù. Ọ̀ sù phẹ̀: ‘Unu gebe! ?Unu ta amadú l'unu bụ̀ unwunna? ?Bụ̀ gúnú meru iphe, unu achọ̀ onwunu opfu?’ ²⁷Onye ọ̀phu achọ̀ opfu nwufu Mósisu sù iya: ‘?Bụ̀ onye meru ngu onye-ishi; yẹ̀ onye-ikpe anyi?’ ²⁸Tọ̀ ọ̀ iimewaa g'i gbua mu g'i gburu onye Ijiputu unyaphu-a? ²⁹Mósisu nùmaephe iphe ono; ọ̀ gbafú l'alì Ijiputu gbalaa je eburu l'alì ndu Midiyanu. Ọ̀ nọ̀du l'ẹ̀ka ono nwuta unwegirima labọ̀.

³⁰“A nọ̀ephò ụ̀kporo apha labọ̀; Mósisu hụ̀ma ojozi-imigwe l'echiegu, nọ̀ laguga úbvú Sayinayi. Ojozi ono nọ̀ l'ọ̀ku, enwu l'irwu. ³¹Mósisu nọ̀du ele iya ẹ̀nya; ọ̀ dú iya biribiri. O jekubeshie ya phọ̀ ntse gẹ̀ ya maru iphe, ọ̀ bụ̀; ọ̀ nùma olu Nnajiuphu l'ọ̀ku ono. Olu ono sùru: ³²‘Ọ̀ kwa mu bụ̀ Chileke nna ngu oche phẹ̀, bụ̀ iya bụ̀ Chileke kẹ̀ Ébirihamu; búrú Chileke kẹ̀ Áyizaku; bya abúrú Chileke kẹ̀ Jiékpọ̀.’ Ndzú gụ̀ahaa Mósisu; ọ̀phu ọ̀ tuduru ama elebaa ẹ̀nya l'ẹ̀ka ono. ³³Ọ̀o ya bụ̀; Nnajiuphu sù iya: ‘Yefu akpọ̀kpa, i yeru l'ọ̀kpa; kẹ̀le ẹ̀ka ono, ì p̄furu ono bụ̀kwa alì, dú nsọ̀. ³⁴Mu lewaru ẹ̀nya hụ̀ma ẹ̀gube aphụ̀, eeme ndibe mu l'alì Ijiputu. Mu hụ̀mawaru iphe-ẹ̀huka, ẹ̀phe eje; mu byatashia gẹ̀ mu dzọ̀ phẹ̀. Ngwa; bya gẹ̀ mu zia ngu g'i je Ijiputu.’

³⁵“Ọ̀ bụ̀kwaru-a Mósisu-a, ndu Ízùrẹ̀lu jìkaru sù iya: ‘?Bụ̀ onye meru ngu onye-ishi; yẹ̀ onye-ikpe anyi-a?’ bẹ̀ Chileke shi l'ẹ̀ka ojozi-imigwe iya, Mósisu hụ̀maru l'irwu, enwu phoophoophoo phọ̀ họtá; zia ya g'o je abururu onye-ishi waa onye a-gbata phẹ̀ nù. ³⁶Mósisu meshia iphe-ọ̀humalenya, dughbaa biribiri lẹ̀ Ijiputu bya eshi lẹ̀ Ijiputu ono dufuta phẹ̀. Ọ̀ bya emeshikwaaphọ̀ iphe-ọ̀humalenya, dughbaa biribiri lẹ̀ Eze-ẹ̀nyimu-uswe waa l'echiegu charachara, e te budu ebubu, ẹ̀phe nọ̀ru ụ̀kporo apha labọ̀. ³⁷Ọ̀o ya bụ̀ Mósisu ono, sùru ndu Ízùrẹ̀lu: ‘Chileke e-mechakwaa shi l'echilabọ̀ unu zia onye mpfuchiru iya; g'o ziru mbedua. Ọ̀ búrú yẹ̀bedua bẹ̀ unu a-nùmajeru olu’ ³⁸Ọ̀ búrú Mósisu ono nọ̀-chiru ẹ̀nya Ízùrẹ̀lu teke ẹ̀phe zakọ̀ru l'úbvú Sayinayi l'echiegu, e te budu ebubu phọ̀. Ọ̀o ya anaru ojozi-imigwe ono, byapfutaru iya l'úbvú ono opfu epfuru ochoroche anyi phẹ̀. Ọ̀ búrú iya shi l'ẹ̀ka Chileke nata opfu ono, anụ̀ ndzú ono wolataru anyi.

³⁹“Òlè ndiche anyi phẹ nyìru iya nchì manù; bya ajìka iya. Ò dù phẹ g'a sù l'ẹphẹ laphuru azù lẹ Ijìputu. ⁴⁰Noo ya bụ; ẹphẹ sù Erọnu: ‘Doberu anyi agwa, e-vutajeru anyi ụzọ; l'anyi ta amaedu iphe, meru Mosisu-a, dufutaru anyi lẹ Ijìputu-a.’ ⁴¹Noo teke ẹphẹ meru agwa, dù gẹ nwe-swi wata agwagwa. Ẹphẹ wata abọ iphe ono, ẹphẹ meru l'onwophe ono. ⁴²Tọbudu iya bụ; Chileke wofu phẹ ẹnya; haa phẹ; ẹphẹ gwaahaa kpokpode, nọ l'igwe, bụ iya bụ iphe, e deru l'ẹkwo ndu mpfuchiru Chileke; ẹka Chileke sùru:

“Ndu Ízurelu! Ụkporo apha
labọ bẹ
unu gbushiru anụ l'echięgu,
e budu ebubu
gude gwaa iphe.

Ẹbe ọ dudu ọphu unu gude
gwaa mbẹdua.

⁴³ ?Tọbudu ụlo-ẹkwa agwa
Moloku bẹ
unu vutaru bya evuta
kpokpode,
unu kpuru akpukpu
ọ dù gẹ k'agwa unu bụ
Refanu?

Iphe ono bụ iphe,
unu gude ẹka unu
meshia wata abarụ ẹja.
Noo g'o gude mu je achịta
unu chighaa Babilonu.^h”

⁴⁴Ndiche anyi phẹ shi nweru ụlo-ẹkwa, ẹphẹ shi akpọbeje l'ẹka ẹphẹ jeberu l'echięgu ono, nemadzụ ebudu ebubu ono. Ò bụru ụlo-ẹkwa ono egoshi lẹ Chileke swiru phẹ-a. E meru ụlo ọbu gẹ Chileke sùru Mosisu g'e mee ya, bụ iya bụ ẹgube iya ọphu o goshiru iya. ⁴⁵Ndiche anyi phẹ woru ụlo-ẹkwa ono ye ọgbo ọphu etso phẹ nù l'ẹka. E mecha; ọgbo k'ono vuta iya tsoru Jioshuwa je anaa alị ndu ọzo; mbụ alị, Chileke chishihawaru ndu bu iya nù l'onwiya. Ụlo-ẹkwa ono nọo l'ẹka ono jasụ l'ọgbo kẹ Dévidi. ⁴⁶Dévidi bụru onye yẹle Chileke dù lẹ ree. Ò sù gẹ Chileke haa gẹ ya kpuaru iya ụlo; ụlo kẹ yẹbedua, bụ Chileke kẹ Jiékopu. ⁴⁷Ò bụru Sólomonu mechaarụ kpuaru Chileke ụlo ọbu.

⁴⁸“Obenu lẹ Chileke, bụ Ọkalibe-kangokotaru-nù te ebujedu l'ụlo, nemadzụ kpuru l'ẹka, bụ iya bụ iphe, Azáya bụ onye mpfuchiru Chileke pfuru sù:

^h 7:43 Gúnaa Émọ 5:25-27.

- 49 “Igwe bụ aba-eze mu.
 Eliphe bụru okposhi,
 mu tukoberu okpa.
 ?Bụ egube ụlo gụnu bẹ unu
 a-kpuru mu?
 ?Bụ egube awe bẹ mu
 a-nọduje atuta unme
 obu?
 50 ?Tobudu mbèdua gude ẹka
 mu mee iphemiphe
 ono g’o ha?”

51 “Unubẹ ndu ẹjo okpoma-a; unubẹ ndu-a, l’adagbu opfu Chileke lẹ nkuchi-a; unu kpọ-chiru obu kpọ-chia nchị g’unu ta anuma ozi Chileke. Teme unu nọdu ajikaje Unme-dụ-Nsọ gẹ ndiche unu phẹ jikaru iya. 52 ?Ọ duru ndu mpfuchiru Chileke mẹ onye lanu, ndiche unu phẹ ata kpaduru ẹhu? Ndu ophu Chileke ziru ozi bẹ ẹphe gbukotaru egbugbu; mbụ ndu bụ phẹ rarụ iya arara teke ono sụ l’onye lanu ono, pfulberekoto kpoloko ono e-mechaa bya. O be nta-a o bya: unu deru iya ye; e eworu iya gbua. 53 Ọ unu bẹ Chileke gbẹ l’eka unwu-ojozi-imigwe iya t̄aru ekemu iya; ẹbe unu angaduru ekemu ono nchị.”

A tugburu Sutivinu lẹ mkpuma

54 “Ndu ogbo-ikpe ono nọdu anu opfu ono; o nọdu ata phẹ ẹru lẹ nchị. Ẹphe nọdu atagbaa kpookpookpo; l’eka ẹhu egbu phẹ egbu. 55 Ọle Unme-dụ-Nsọ byaru eji Sutivinu ẹhu. O palia ẹnya lee l’eli; bya ahuma ogbu-nw̄iinwii kẹ Chileke; humakwapho Jizosu l’eka o pfuru l’ekutara Chileke. 56 O sụ: Unu lekpodapho imigwe g’o gheru onu; Abubu-Ndiphe pfuru l’ekutara Chileke!” 57 Ẹphe chishia mkpu swọ-chishia ẹka lẹ nchị. Ẹphe wulihu ugbo lanu je azugude iya; 58 kputa iya kpufu l’ime mkpukpu; jeshia ya atugbu lẹ mkpuma. Ndu eje iya atugbu chiru uwe phẹ wushiru nwoke, eekuje Solu. 59 A nọdu atụ iya mkpuma ono; o kua Chileke sụ: “Nnajiuphu, bụ Jizosu; natakwa ndzụ mu!” 60 O gbushi ikpere chia mkpu sụ: “Nnajiuphu! Ta agukokwaru phẹ iphe-eji-a, ẹphe eme mu-a!” O pfuchaa nno; ike bvụ iya.

Solu akpa Chiochi ẹhu

8 1 A nọdu egbu Sutivinu; Solu nọdu ekwe l’ishi. Noo ya; e shi mboku ono gèdegede; a wata akpa Chiochi ẹhu lẹ Jierusalemu kpashiahaa phẹ iya ike. A chikashikotachaa ndu ono, kweru nu ono g’ẹphe hakota a-gufukwa ndu-ishi-ozì. Ẹphe gbakashihu dzuru alì Jiudiya waa alì Sameriya. 2 Ndu Chileke duru lẹ nsọ haru bya akwaa ẹkwa Sutivinu pata iya je elia meebekpoephe nkiya ree.

³ Sòlù kukebekpòò èhu gè ya gbukaa Chìochi òbù bya etsoru jepheahaa l'unuphu l'unuphu tsoru akputagbaa unwanyì mè unwoke phè achì eye l'ùlo mkpòro.

Ozi-oma rwuru Samériya

⁴ Oo ya bù; ndu ono, kweru nù ono, a chikashiru èphe dzuru èkameka ono nõdu ezièpho ozi-oma kè Jizòsu. ⁵ Filipu jeshia mkpukpu Samériya je epfukashiaru ndu èka ono kè Kéreshi. ⁶ Ndu èka ono nùmaepho iphe, oopfù; bya ahumakwapho iphe, dù biribiri, oomeshi; èphe ngabèkotaru iya nchì. ⁷ Èphe hùma lè ndu òbvù eme dù igwerigwe; ò nõdu echigbaa mkpu agbafutagbaa l'èhu ndu ono. Èphe humakwapho lè ndu ibe èhu phè nwùhuru anwùhu; mè ndu èniyeni dù igwerigwe; o mekòtachaa phè; èphe wekòrohu. ⁸ Èhu èmereme dzuru mkpukpu ono.

⁹ O dùru nwoke, èpha iya bù Sayìmonu, bù lè mkpukpu ono, anòduje eme omamanshi. O nõdu emeje iphe, dùgbaa ndu Samériya biribiri. O sù l'ò tò dùedu onye ha g'òo ya. ¹⁰ Mkpukpu ophu mgburugburu nõdu awùje gidigidi ejepfu iya; ègirima mè ògerenya. Èphe sù: “O kwa nwoke-a bù Eze Ike Chileke òbù.” ¹¹ Nwoke ono shiwaa ùzenya meta omamanshi k'òphu onyemonye tukurù sù l'ò bù òkpobe nemadzu. ¹² No iya; Filipu byaèpho bya ezia phè ozi-oma kèlè òò Chileke bù eze waa l'òò Jizòsu Kéreshi bù Onye-Ndzòta; èphe kweta. E meshia phè baputizimu; unwanyì mè unwoke. ¹³ Sayìmonu l'onwiya kwetakwaphò. E mekwaa ya phò baputizimu; ò nõdu anòepho Filipu ntse. O nõdu asajèchaa ònu saa nchì mè ò -hùma oke iphe-òhumalenya, dùgbaa biribiri, Filipu emegbaa.

¹⁴ Ndu-ishi-ozì nõdu lè Jierúsalemù nùma lè ndu Samériya natawaru opfu Chileke. Èphe zia Pyìta yèe Jìònu g'èphe je èka ono. ¹⁵ Èphe byarwuta bya epfuru nù Chileke gè ndu ono, wowaru onwophè ye Jizòsu l'èka ono nata Unme-dù-Nsò. ¹⁶ Lè teke ono bè bukwađu l'èpha Nnajiuphu, bù Jizòsu bè e meru phè baputizimu; ophu ò tòko dùdu mè onye lanù natawaru Unme Chileke. ¹⁷ Noo ya bù; Pyìta yèe Jìònu bya ebyibe phè èka; èphe nata Unme-dù-Nsò ono.

¹⁸ Sayìmonu hùma l'èphe natarù Unme-dù-Nsò ono gè ndu-ishi-ozì ono byaberù phè èka. O kwee Pyìta yèe Jìònu okpoga ¹⁹ sù: “Unu menaa gè mu nweru ègube ike ono g'òò-bujekwanuru onye mu byiberu èka l'òò-nata Unme-dù-Nsò.”

²⁰ Pyìta sù iya: “Gè gù l'okpoga ngu lakwaa l'iswi! ?I dobesu l'ìi-zùta iphe, Chileke nùru kè mmanù azùta? ²¹ I tì yìkwa l'òzi-a; kèlè òkpoma ngu ta adùdu ree l'ìphu Chileke. ²² G'izìmanù lwa ngu azù l'èjo òriri ngu ono. Rwoò Chileke arwòrwo g'a maru; ?òoguru ngu nvù l'ìphe-èji ono, i shi arì ono? ²³ Kèlè mu maru l'òò ènya-pfùrupfuru jiru ngu èhu; tème eme èjo-iphe kwaa ngu ègbu.”

²⁴ Sayìmonu sù Pyìta phè: “Jìko unu pfuru nù Chileke g'ò tò dù iphe ono, unu pfuru ono dùru ophu e-me mu nù.”

²⁵Noo ya; Pyíta waa Jiõnu kochaa akõ iphe, Jizõsu meru bya ezichaa ozi-õma Chileke l'eka ono; ephe laphushia azu le Jierúsalem. Ephe nõdu ezi ozi-õma ono l'uzo le mkpukpu, du igwerigwe le Sameriya eka ephe atugbu.

Filipu yee eze onye Itiyopiya

²⁶Ojozi-imigwe shi l'eka Nnajiuphu byapfuta Filipu bya asu iya: “Kwakõbe jeshia uzo ndõhali. Kwaseru jasõ g'i lufu le gbororo ono, shi le Jierúsalem ghabua echiõgu eka e te budu ebubu jeshia Gaza ono.” ²⁷Filipu kwakõbe; õ buru iya ejeje. O -rwuepho gbororo ono; õ hõma onye Itiyopiya, kwatakporu buru oke nemadzõ, a haru aháhá. O buru iya eletaru Kandesi, bu eze-nwanyi Itiyopiya enya l'okpoga iya. ²⁸O shi jee abaru Chileke eja le Jierúsalem. O nõdu l'ime ugbo-inya iya ala unuphu. O nõdu agu opfu Chileke l'ekwo, Azaya onye mpfuchiru Chileke deru. ²⁹Unme Chileke su Filipu g'o jepfu ugbo-inya ono je etsokube iya ntse ntse. ³⁰Filipu jekube iya bya anuma eka õogu ekwo Azaya. O su iya: “?O doru ngu enya; mbu iphe, igu?”

³¹Nwoke ono su iya: “?Denu g'oo-shi doo mu enya me õ -dudu onye ziru mu iya nu?” O su Filipu g'o nyibata bya g'ephe l'iya nõdu l'ime ugbo-inya ono. ³²Ekwo-opfu Chileke eka õogu bu eka Azaya deru su:

“Onye ono du g'aturu,
a kpu eje egbugbu.
O nõ nwadoo ge nwaturu,
eebushi ejí.
Opfu o pfuduru me akpuru
opfu lanu.

³³E meru iya iphe-iphere
õle ikpe, a nmaru iya
be e mechaaru mebyia.
?Bu onye atukota õnu g'awa
iya gbaru?
Kele a kpo-kwofuru ndzu
iya akpo-kwofu le
mgboko.ⁱ”

³⁴Nwoke ono jia Filipu su: “Jiko kanuru mu. ?Bu onye be onye mpfuchiru Chileke ono epfuru? ?Opfu opfu õhu iya toõ oopfu opfu õhu onye õzo?” ³⁵Filipu wata iya ezi iphe. O shiõpho l'iphe ono, õogu ono wata iya ezi ozi-õma ke Jizõsu. ³⁶Ephe jenyaa ephe byarwuta eka mini du. Nwoke ono su: “?Tõbudu mini baa? ?Bu gunu kparu iphe, i tii medu mu baputizimu l'eka-a?”

ⁱ 8:33 Gõnaa Azá 53:7,8.

³⁷Filipu sù iya: “I -gudewaa obu ngu g'ò ha kweta bè ee-mekwa ngu-a baputizimu.”

Ò sù iya: “Ee! Mu kwetakpòwaru lẹ Jizòsu Kéreshi bụ Nwa Chileke.”

³⁸Nwoke ono sù g'onye anga ụgbo-inya ono p̄furu; ọ p̄furu. Filipu yee nwoke onoya sw̄ru bya atụko rwuba lẹ mini. Filipu mee ya baputizimu. ³⁹Ephe rwufutaep̄ho lẹ mini ono; Unme Nnajiuphu mee Filipu o phuhu; ọphu nwoke ono ahụmaeduru iya. Onye Itiyopiya ono tūgbua jeshia iphe, ooje; ẹhu n̄odu atso iya uto l'uzo. ⁴⁰Èka a hūmaru Filipu ọzo b̄waruro lẹ Azotosu. O p̄fukota op̄fu Chileke lẹkameka, ọ ghataru jas̄u o jerwua Sizariya.

Jizòsu afuru Sòlu l'uzo

9 ¹Sù-a; eshinu Sòlu eyeshikwada ndu etso ụzo Jizòsu ebvu ike l'ee-gbushi p̄he; bya eseshi ike gẹ ya gbushia p̄he; ọ tūgbua jep̄fu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ²Je asù iya g'o deru ẹkwo n̄u iya, ya e-goshije l'ulo-ndzukò ndu Jiu mẹ ya -rwua Damasukosu; g'òo-buru ya -huma onye etso ụzo nwoke onoya; ya atua ya mkp̄oro kp̄ta iya kp̄ru bya Jierusalemu; unwanyi mẹ unwoke p̄he.

³O jenyaa l'uzo Damasukosu ono; ọ n̄odu abyawaa ejerwu. A nonya ip̄hórò shiepho l'imigwe chaep̄ho vaa chaphee ya mgburugburu. ⁴Ò daa kpurumu mb̄u Sòlu. Ọ n̄uma olu-op̄fu, s̄ru iya: “Sòlu! Sòlu! ?B̄u ḡnu meru iphe, ịkpa mu ẹhu?”

⁵Sòlu sù iya: “?B̄u onye bè ị b̄ Nnajiuphu?”

Olu ono sù iya: Ọo mu b̄ Jizòsu; onye ịkpa ẹhu-a. Ọo-tsukwaru ngu mẹ ị n̄odu agba ọkpa lẹ mpȳpyi-oshi. ⁶Ẹhu wata iya anma anmanma. Ọnu k̄gbabechaa ya ak̄gbabe. Ọ sù: “Nnajiuphu; ?b̄u ḡnu bè mu e-me.” Nnajiuphu sù iya: “Gbeshi bahu l'ime mkp̄kp̄u ẹka aa-kar̄u ngu iphe, ii-me.”

⁷Ọ kp̄o ndu ep̄he lẹ Sòlu sw̄ op̄fu; kele ep̄he an̄u olu ono; ọphu ep̄he ahumaduru onye ep̄fu iya n̄u. ⁸Sòlu gbalihu bya asaa ẹn̄ya; ọphu ọ ph̄hedu ụzo. Ep̄he gude iya l'eka duba l'ime Damasukosu. ⁹Ọ n̄okota abal̄i ẹto ono; ọphu ọ humaduru ụzo; ọphu o riduru nri; ọphu ọ nḡduru mini.

¹⁰Ọ d̄uru onye etsoje Jizòsu, bu lẹ Damasukosu, ep̄ha iya b̄ Ananayasu. Nnajiuphu byap̄futa iya l'ophulenȳa bya asù iya: “Ananayasu!” Ọ za iya: “Owe Nnajiuphu!”

¹¹Ọ sù iya: “Kwakòbe jeshia l'uzo, eekuje Ụzo-p̄furu-nhamunha. I -rwua l'ulo Jiudasu; g'ì j̄a aji onye Tasòsu, ep̄ha iya b̄ Sòlu. Ọ n̄o l'eka ono ep̄fu an̄u Chileke; ¹²bya ahumakwapho nwoke, ep̄ha iya b̄ Ananayasu l'ophulenȳa ẹka ọ byaru abyabẹ iya ẹka l'ishi mee ya g'ò ph̄ahaa ụzo.”

¹³Ananayasu sù: “Nnajiuphu! A d̄akwaa igwerigwe p̄fuaru mu op̄fu nwoke-a; p̄fukotar̄u mu ejo-iphe, o meru ndu d̄uru ngu ns̄o lẹ Jierusalemu. ¹⁴A s̄ru l'onye-ishi uke Chileke ziru iya g'ò bya akp̄takota onyemonye, sukpooru l'oo ngu b̄ Nnajiuphu iya.”

¹⁵Nnajiuphu sù iya: “Jerò! Kẹlẹ ọọ mu họtaru iya g'o jeeru mu ozi; g'oomee gẹ ndu abùdu ndu Jiu mẹ ndu-ishi phẹ mẹkpoo ndu Ízurẹlu maru onye mu bụ. ¹⁶Mu e-goshi iya iphe-ẹhuka, oo-jekọta lẹ k'iswi ẹhu mu ono.”

¹⁷Noo ya; Ananayasu jeshinaa. O jerwua bya abahù l'ùlo ọbu; bya abyabẹ Sọlu ẹka sù iya: “Nwana mu Sọlu! Nnajiuphu, bụ Jizọsu l'onwiya sùru gẹ mu bya. Ọọ Jizọsu ono bụ onye goshiru ngu onwiya l'ùzo teke iibya ẹka-a. Ọ sùru gẹ mu bya emee ngu g'ì phụahaa ọzo; waa g'ì nata Unme-dù-Nsọ.” ¹⁸Teke ono teke ono; iphe, dù g'akpanyaka shi Sọlu l'ẹnya dafù; ọ phụahaa ọzo ọzo. Ọ gbalihu; e mee ya baputizimu. ¹⁹Ọ gbẹ teke ono bya eria nri; ike dù iya.

Sọlu epfu opfu Chileke lẹ Damasukosu

Yẹ ndu etso ọzo Jizọsu nọọ ujiku olemole lẹ Damasukosu. ²⁰O jẹgbabẹ ọlo-ndzukọ ndu Jiu je awata ezi lẹ Jizọsu bụ Nwa Chileke.

²¹Ọ tufu ndu nùmaru iya nù ẹhu. Ẹphe sù: “?Tọ bụnaa nwoke-a bẹ bụ onye-a, shi egbushi ndu eeku ẹpha-a lẹ Jierúsalem-a? Iphe, ọ byadoru ẹka-a bukwa gẹ ya bya akputachaa phẹ chíjeru ndu-ishi uke Chileke.”

²²Sọlu nọdu akaephò epfu opfu Chileke epfushi iya ike; egoshi l'ọọ Jizọsu, bụ Kéreshi ọbu; bya eyechaaru phẹ iphe, meru g'o gude ọ dù nno l'ẹnya iya l'ẹnya iya k'ọphu ndu Jiu, nọ lẹ Damasukosu enwehẹdu ọnu opfu.

²³A nọephò ujiku olemole; ndu Jiu nọkobe chia idzù egbu Sọlu. ²⁴Obe-nu l'a byaru agbaaru iya ama leemeakwaa g'e gbua ya. A nọdu anọduje eche nche eswe l'enyashi l'ọnu-oguzo, eeshije bahù l'ime mkpukpu ono g'eeme hùma Sọlu gbua. ²⁵O be l'enyashi; ndu ọnyà iya parù iya ye lẹ nkata, a tũru eri pyoo l'ùzo l'igbulọ, e gude kpuphe mkpukpu ono mgburugburu pazeta iya; o rwua alì.

Sọlu alwa azù lẹ Jierúsalemù

²⁶Sọlu tũgbua bya ejerwua Jierúsalemù bya ejeshia gẹ ya jepfu ndu etso ọzo Jizọsu. Ndzù tũko guahaa phẹ; kẹlẹ ẹphe te ekwedù l'ọ bũwaa onye etso ọzo Jizọsu. ²⁷Ọọ ya bụ; Banabasu yeru iya ẹka duru iya jepfu ndu-ishi-ozì bya akọoru phẹ akọ gẹ Sọlu gude hùma Nnajiuphu l'ùzo; kọkwaaru phẹ phọ gẹ Nnajiuphu l'onwiya gude pfuru yeru Sọlu. Ọ tũaru phẹ ọnu gẹ Sọlu gude pfushiahaa kẹ Jizọsu ike lẹ Damasukosu.

²⁸Tọbudu iya bụ; ndu-ishi-ozì kwe g'o jeje g'ọ dù iya lẹ Jierúsalemù. O tsokwaruphò Jierúsalemù epfushi iya ike l'ọọ Jizọsu ziru iya gẹ ya pfu iya l'iswi ẹhu iya. ²⁹Yẹlẹ ndu Jiu, epfu opfu Giriku nọdu anọduje atù igoligoli. A nọnyaa; ẹphe meahaa g'ẹphe gbua ya. ³⁰A nọnyaa ọnwunna nùma iya; ẹphe duru Sọlu jerwua Sizariya; je eyeru iya ẹka o jeshia Tasọsu.

³¹Ọ bũeru iya phọ bụ lẹ nchì adù Chìochi doo kẹ nwa teke ono, bụ iya bụ ndu ọphu nọkota lẹ Jiudiya mẹ Gálili mẹ Samériya. Chìochi nọdu

apalihu aka eshihu ike eje. Èphe nõdu eme uche Chileke. Unme-dù-Nsò nõdu eyekwaru phẹ nemadzù k'ophu obu ka phẹ eshihu ike.

Pyìta eje Lìda waa Jiõpa

³²Pyìta tsoru èkameka jegbabe. O be ujiku lanù; o jeshia gẹ yẹle ndu dù nsò, bu lẹ Lìda kwee. ³³O rwua l'èka ono; ọ hùma nwoke, èpha iya bù Iniyasu, iphe lõnwushiru ibe lanù k'ophu ọ dabyiru l'iphe, aazeje azẹe nõwaa apha èsato; ọphu ọ gbẹshijeduru agbẹshi. ³⁴Pyìta kua ya: “Iniyasu! Gbẹshi lẹ Jizòsu mewaru; i wekòrohu. Gbalihu phù-lita iphe, ìi zeje azẹe.” ³⁵Ndu bukòta lẹ Lìda waa lẹ Sharõnu hùma l'ò wekòrohuwaru tsoru eje-
phe; èphe kweta bya eworu onwophẹ yee Nnajiuphu l'èka.

³⁶Lẹ Jiõpa bẹ ọ dũru nwanyì lanù, bù onye kẹ Kéreshi. Nwanyì ono anòduje eme ree tekenteke; temẹ ọ nõdu anòduje emeru ndu adũdu g'ò dù phẹ iphe-oma. Èpha iya bù Tabìta, bù iya bù Dokasu l'opfu Giriku; ọzoo umoro-ènyimu. ³⁷A nõnyaepho teke ono; iphe meahaa ya. Ọ nwũhu. A bya awuebe odzu ono èhu bya aparu iya nyihu ọlò-eli je enyebe. ³⁸Noo ya; ndu etso ọzò Jizòsu, bu lẹ Jiõpa nùma lẹ Pyìta nõ lẹ Lìda, nõkwaa ntse lẹ Jiõpa ono. Tòbudu iya bù; èphe zia umadzu labò g'ephe je ekua Pyìta g'ò bya ègwegwa. ³⁹Pyìta kwakòbeepho tsoru phẹ. O rwua; e duru iya nyihu ọlò-eli ono. Ọnwanyì, jì phẹ anòedu dọ-pee ya mgburugbu-ru tũko aara èkwa egoshigbaa ya uwe, Dokasu kwashìru teke ọ nõ ndzù. ⁴⁰Pyìta chìshikota phẹ l'èka ono bya egbushi ikpere bya epfuru nù Chileke. Ọ bya aghaa ènya lee odzu ono bya asù: “Tabìta! Teta dzùru ndzù!” Ọ saa ènya. Ọ hùmaepho Pyìta; ọ gbalihu nõdu anò. ⁴¹Pyìta bya alòta iya l'èka yeru iya èka; ọ pfùru apfùru. Pyìta bya ekua Chìochi l'ophu waa ọnwanyì ono, jì phẹ ta anòedu ono; bya eduru Tabìta nù phẹ g'ò tetawaru dzùru ndzù-a. ⁴²E pfudzuru iya lẹ Jiõpa. A dù igwerigwe woru onwophẹ ye Nnajiuphu l'èka. ⁴³Pyìta buru l'ọlò Sayìmonu nõ ọdu lẹ Jiõpa. Sayìmonu ono bù onye eseje akanya l'akpo-anù.

Pyìta eje ibe Kònelusu

10 ¹Ọ dũru nwoke lanù, bu lẹ Sizariya. Nwoke ọbu aza Kònelusu. Ọ bù onye-ishi ndu ojogu ndu Romu. Ndu ọ bù ishi phẹ bù ndu ojogu ọkporo ise lẹ “Ogbo ojogu ndu Itali.” ²Kònelusu bù onye akwabeje Chileke ùbvù. Yẹ ndibe iya g'ephe ha nõdu atsù Chileke ebvu. Ndu Jiu, enwedù iphe bẹ ọonujekpoo iphe shii; temẹ ọ nõdu epfufe anù Chileke tekenteke. ³O be ujiku lanù; g'ènyanwu swìfuwaru l'ishi; ọ hùmakpoo ojozi-imigwe, shi l'èka Chileke rengurengu l'ophulenyà g'ò bataru bya ekua ya sù iya: “Kònelusu!”

⁴O gude ndzù-agùgu lee ojozi-imigwe ono ènya; bya asù iya: “Owe-e! Bùkwa ole Nnajiuphu?”

Ojozi-imigwe ono sù iya: “Chileke nùmawaru epfupfu iipfufe anù iya bya anataakwaphò iphe-oma ono, iimeje ono. Chileke nyatawaru ngu.

⁵Haru unwoke zia g'ephe je Jiopa je ekua nwoke lanu, epha iya bu Sayimonu; onye epha iya bukwapfo Pyita. ⁶O byaru abyabya. O no l'ulo nwoke ono, eekuje Sayimonu ono, bu l'aguga eze-enyimu bya abukwarupho onye eseje akanya l'akpo-anu." ⁷Ojozi-imigwe ono, shi epfu eyeru Konelusu ono tugbuepho; o kua unwokoro iya umadzu labo bya eyeru phe onye ojogu lanu; Chileke duru le nso, yi le ndu ano-kubeje Konelusu ntse ejeru iya ozi. ⁸O bya akochaaru phe iphe, meru nu; o zia phe g'ephe jeshia Jiopa. Ephe tugbua jeshia.

⁹O rwua nchitabohu iya ge ndu-ozì ono abyawaa erwu Jiopa; Pyita nyihu eli ulo, du baswaa lechi eswe; jeshia epfuru nu Chileke. ¹⁰A nonyaa egu gahaa ya. O du iya g'a su le ya riwaru nri. Nri shikwaduru l'oku. Noo ya; o gbè du g'o bu mgbenya zinwutaru iya enya. ¹¹O huma g'imigwe gheru onu; huma iphe, shi l'igwe alwa l'ali; iphe, du g'ekwa ocha, ha shii, e setacharu aka l'ishi-ishi iya uzo eno gude ewozeta l'ali. ¹²Lime ekwa ono be o to dudu egube anu, nweru okpa eno, du le mgboko-a adudu iya nu. Ebe o dudu egube anu, akpu wuruwuru adudu iya nu. Ebe o dudu egube enu, ephe l'eli adudu iya nu. ¹³O numa olu, suru iya: "Gbeshi Pyita! Gbua ria!"

¹⁴Pyita su: "Mu tee rikwa Nnajiuphu! Mu teke eriswekwaa iphe, ta agbaduru k'opfu ee-ri iya; ozoo iphe, aaso nso." ¹⁵Olu ono sukwa iya k'ugbo ebo: "Ta adukwa teke isubaa l'iphe, Chileke suru g'a ta soshi nso be aaso nso." ¹⁶Iphe ono mee nno ugbo eto. E mechaa; e wolia ya woba l'imigwe.

¹⁷Pyita rihaa iphe, ophulanya pho bu; o tufu iya ehu. Teke ono be ndu Konelusu ziru ozi chotawaru ulo Sayimonu jewaa je apfuru l'onu-abata. ¹⁸Ephe kua oku bya ajia su: "?O duru onye byaru abyabya, bu l'eka-a, epha iya bu Sayimonu Pyita?"

¹⁹Pyita nodu arikwadia iphe, ophulanya pho bu. Unme Chileke su iya: "Gebekwa! O dukwaru umadzu eto, no l'eka-a, achogwu nu. ²⁰Gbalihu nyizeta je etsoekwaru phe pho; te ejekpokwaa anmagbube; kele o kwa mbedua ziru g'ephe bya." ²¹Pyita nyizeta je asu phe: "Oo mbedua be unu achogwu. ?Unu byaru gwunu?"

²²Ephe su iya: "O kwa Konelusu, bu onye-ishi ndu ojogu ndu Romu be ziru anyi g'anyi bya. O bu onye obu oma; teme o buru onye Chileke duru le nso. O bu onye ndu Jiu eyeru nso shingushingu. Ojozi-imigwe suru iya g'o zia gi bya l'ulo iya g'oo-numa iphe, ii-pfu." ²³Pyita bya eduta phe; ephe je akwaa akwakwa.

O be le nchitabohu iya; o gbeshi tsoru phe. Unwunna, bu le Jiopa hakwarupho tsoru iya. ²⁴O be le nchitabohu mboku ono; ephe jerwua Sizariya, bu aka Konelusu yee abubu iya g'ephe ha me ndu onya iya phe, o ziru g'ephe bya no echeru iya. ²⁵Pyita bahushia l'ulo; Konelusu gbapfu iya je adaa kpurumu l'ipfu iya abaru iya eja. ²⁶Pyita kpulia Konelusu

sù iya: “Gbèshi agbèshi lẹ̀ mu bụ́-a nemadẓu mmanụ́ g'ì bụ́ ono.” ²⁷Pyíta yẹ̀le Kọ̀nelusu bọ̀kwaseru ụ́ja jasuru ẹ̀phe bahu l'ime ụ́lo Kọ̀nelusu. Ẹ̀phe je ahụ́ma ikpoto ọ́ha, dọ́ru iya nụ́. ²⁸Ọ́ sù phẹ́: “Unu maanarụ́-a l'onwunu rengurengu l'ọ́ dụ́ lẹ́ nso l'omelalì anyị́be ndu Jiu kẹ́ g'onye Jiu kpapfu onye abụ́du onye Jiu; ọ́zoo g'ọ́ dọ́ru iphe, yẹ́e onye abụ́du onye Jiu anọ́du emegbaa. Ọ́le Chileke goshiru mu sù g'ọ́ tọ́ dụ́kwa onye mu a-soje nso; ọ́phu ọ́ dụ́kwa onye mu a-suje l'ọ́ tọ́ gbaduru k'ọ́phu mu e-denye iya ẹ́ka. ²⁹Ọ́ buru iphe ono meru g'ọ́ gude ọ́phu mu ejekpọ́daru rọ́ akpa ishi iphe, eekuru mu. Mu tsoerupho ndu unu ziru g'ẹ̀phe bya ekua mu. Sụ́-a; iphe, mu aji nta-a bụ́: ?unu ekuru mu gunu?”

³⁰Kọ̀nelusu sù: “Egube nta-a nwaraswaphuru, bụ́ iya bụ́ l'ọ́kuloku k'ẹ́to k'eswe ẹ́gube-a bẹ́ mu nọ́ epfu anụ́ Chileke l'ụ́lo mu. No iya; mu bya ele ẹ́nya; onye yeru uwe, egbu nwị́inwii pfiwaru mu l'iphu. ³¹Ọ́ sù mu: Kọ̀nelusu! 'Chileke numaakwaru epfufu, iipfu anụ́ iya; nyatakwaapho iphe-ọ́ma, iimeje. ³²Gẹ́ mu zia nemadẓu g'e je ekua onye ẹ́pha iya bụ́ Sayimonu; tẹ́me ẹ́pha iya bukwarupho Pyíta. Ọ́ byaru abyabya. Ọ́ nọ́ l'ụ́lo Sayimonu onye akanya akpọ́-anụ́, bu l'aguga eze-ẹ́nyimu.’ ³³Tọ́budu iya bụ́; mu ziękwapho nemadẓu teke ono teke ono g'a bya ekua ngu. I mekwaa ree g'ì byaru-a. Nta bẹ́ anyi nọ́kotaakwaa l'iphu Chileke anga g'anyi numa iphe, Chileke a-sù ngu g'ì pfuaru anyi.”

Ọ́nu, Pyíta eyeru Kọ̀nelusu

³⁴Noo ya bụ́; Pyíta wata eye ọ́nu. Ọ́ sù: “Nta bẹ́ o dowaru mu ẹ́nya lẹ́ Chileke ta akpọ́chadu mkpọ́cha. ³⁵O to pfudu kẹ́le nemadẓu shi l'alì ọ́phuu; ọ́zoo l'ọ́ shi l'alì ọ́phuu. Iphe, bukpo onye atsù iya ebvu; tẹ́me ọ́ nọ́du emeje iphe-ọ́ma bẹ́ ọ́ nabatawaru. ³⁶Sụ́-a; Chileke ziru ndu Ízuru l'uzi bya eshi l'ẹ́ka Jizọ́su Kéreshi zia phẹ́ ozi-ọ́ma k'ẹ́hu-guu. Ọ́ buru Kéreshi ono, bụ́ iya bụ́ Nnajiuphu onyemonye. ³⁷Unu mawaru iphe, wataru ememe lẹ́ Gálili jasù o mekọ́ta lẹ́ Jiudiya mgburugburu gẹ́ Jiọ́nu rachaaru k'eme baputizimu arara. ³⁸Unu numawaru kẹ́ Jizọ́su, bụ́ onye Nazaretu; gẹ́ Chileke meru Unme-dụ́-Nso ji iya ẹ́hu bya emee ike dụ́ iya k'ọ́phu ọ́ tukuru ẹ́kameka jephee nọ́du eme iphe, dụ́ ree; atoje onyemonye l'ẹ́gbu, Nsetanu keru iya; kẹ́le Chileke swiru iya. ³⁹Anyị́bedua gudekpọ́o ẹ́nya anyi hụ́ma iphe, Jizọ́su meru l'alì ndu Jiu waa Jierúsalemu. Ndu Jiu woru iya kpọ́pyabe l'oswebe; ọ́ nwụ́hu. ⁴⁰Ọ́le Chileke meru o shi l'onwu teta dzuru ndzụ́ g'ọ́ nọ́chaaru ujiku ẹ́to l'ilu; bya emee o goshi onwiya lẹ́ ya dzụ́ ndzụ́. ⁴¹Ọ́phu ọ́ bụ́du onyemonye bẹ́ hụ́maru iya nụ́. Ọ́ bụ́epho anyị́bedua, l'atụ́ ọ́nu iya-a, bụ́ ndu Chileke hotaru-a bẹ́ hụ́maru iya nụ́. Anyi l'iya nọ́kporu ria nri ngụ́a iphe, aangụ́ angungu gẹ́ Chileke mechaaru o shi l'onwu teta dzuru ndzụ́. ⁴²O zia anyi sù g'anyi zikashiaru onyemonye ozi-ọ́ma ono. Sù g'anyi saaru iya ndiphe l'ọ́ bụ́ iya bẹ́ Chileke meru onye e-kpe ndu dzụ́ ndzụ́ mẹ́ ndu nwụ́huru anwụ́hu ikpe. ⁴³Ndu mpfuchuru

Chileke g'èphe hakòta pfuru opfu iya. Èphe sùru l'on'yemonye, kwetarù nkiya bẹ Chileke a-gùru nvù l'iphe-èji iya.”

Chileke anù ndu abùdu ndu Jiu Unme-dù-Nsò

⁴⁴Pyìta kpùkwaduru-a opfu l'ònu; Unme-dù-Nsò bya ejikòtaepfo ndu anù opfu ono èhu. ⁴⁵Ò dù ndu Jiu ono, etso ọ̀zo Kéreshi ono; mbù ndu ono, èphe lẹ Pyìta shi lẹ Jiọpa swìru ono biribiri lẹ Chileke nùkwarupho ndu abùdu ndu Jiu Unme-dù-Nsò. ⁴⁶Kẹle èphe nùmaru ẹka èphe epfugbaa l'olu Unme-dù-Nsò; bya aja Chileke ajaja. Pyìta sù: ⁴⁷“Eshinu ndu-a natawaru Unme-dù-Nsò g'anyi natarù-a; ?bùhunu gùnu ọ̀zo akpòshi g'e te eme phẹ baputizimu?” ⁴⁸Ò sù g'e gude ẹpha Jizòsu, bù Kéreshi meshia phẹ baputizimu. E mechaa; èphe rwọ̀o ya g'èphe l'iya nọdu nwujiku olemole.

Iphe, meru lẹ Sizariya

11 ¹Ndu-ishi-ozì mẹ ọ̀nwunna, nọ lẹ Jiudiya mgburugburu nùma lẹ ndu abùdu ndu Jiu natarù opfu Chileke. ²Pyìta laphuèpho azù lẹ Jierúsalemù; ndu Jiu wata iya ata ọ̀ta. ³Èphe sù iya: “?Bù gùnu meru iphe, i jeru ibe ndu e te buduru úbvù gẹ gù l'èphe rigba nri?” ⁴Pyìta shièpho l'ishi kòkotaru phẹ iphe, meru nù g'ọ̀ hakòta nanù nanù. Sù phẹ l'iphe, kparù iya nù bù lẹ-a:

⁵“Mu nọ lẹ Jiọpa. Mu nọdu epfu anù Chileke. A nọnyaa ọ̀ gbẹ dù g'ọ̀ bù mgbẹnya zinwutaru mu ẹnya. Mu phuàhaa ọ̀phulenyà. Mu hùma iphe, dù g'ẹkwa, ha ọ̀sa, e setarù l'ishi-ishi iya ọ̀zo ẹno; shi l'imigwe apazeta l'alì. Ẹkwa ono byarwutaẹ mu phọ ntse; ọ̀ pfuru. ⁶Mu bya elerweta iya ẹnya. Mu hùma iphe, bùkpoo anù, nweru ọ̀kpa ẹno mẹkpoo anù-egbudu; mẹkpoo iphe, bù anù, akpù akpùkpù; mẹkpoo iphe, bù ẹnu, èphe l'eli. ⁷Mu nùma olu, sùru mu: ‘Pyìta; gbalihu gbua ria!’ ⁸Mu sù iya: Nnajiuphu; mu tee rikwa! Iphe, adùdu k'eriri ọ̀zoo iphe, aasọ nsọ teke ekspuswekwaa mu ọ̀nu. ⁹Olu-opfu ono, shi l'imigwe ono sùkwa mu: ‘Ta adùkwa teke jìsubaa l'iphe, Chileke sùru g'a ta asọshi nsọ bẹ aasọ nsọ.’ ¹⁰Iphe ono mee nno mgbo ẹto. E mechaa e wolikòta iya woba l'imigwe. ¹¹Teke ono kwaphọ bẹ ọ̀madzu ẹto, shi Sizariya, e ziru g'èphe bya ekua mu byarwutawaru l'ùlo, mu bu.

¹²“Unme Chileke sù mu gẹ mu tsoẹkwaru phẹ phọ; gẹ mu te ejekwa anmagbùbe. Ọ̀nwunna-a, nọ l'ẹka-a èphe n'ishii tsoru mu jeshia Sizariya ọ̀bu. Anyi rwua bya atùko bahù l'ùlo Kọnelusu. ¹³Kọnelusu kọ̀oru anyi lẹ ya hùmaru ojozi-imigwe, pfuru l'ime ọ̀lo iya; ojozi ono sù iya g'ọ̀ zia nmadzù g'e je ekuaru iya Sayìmonu, onye ẹpha iya bùkwapho Pyìta. ¹⁴Ò buru iya e-pfuru ngu opfu, Chileke e-gude dzọ̀ gule ndibe ngu. ¹⁵No iya; mu bya abyarwuta bya awataepfo epfu opfu; Unme-dù-Nsò bya èji phẹ èhu ẹgube ono, o jiru anyi lẹ mbù ono. ¹⁶Mu nyata lẹ Nnajiuphu sùru lẹ Jiọnu gude mini mee baputizimu; ọ̀le unubèdua bẹ ee-gude Unme-dù-Nsò

mee ya. ¹⁷O doru ɛnya lẹ Chileke n̄ru ndu ab̄du ndu Jiu ono iphe, ọ n̄ru anyibe ndu kweru kẹ Nnajiuphu anyi, b̄ Jiz̄osu Kéreshi. ?B̄ onye bẹ mu b̄ k'akp̄oshi iphe, Chileke eme?"

¹⁸Noo ya; ɛphe n̄machae ya ph̄; ɛphe tabuhu Pȳita ụta bya awata ekele Chileke s̄: “Oo ya b̄ lẹ Chileke hakwarupho ndu ab̄du ndu Jiu ụzo g'iziman̄ lwa ph̄ az̄u g'ɛphe gbanwee umere nata ndz̄u òphúú.”

Eedobe Ch̄iochi lẹ Antiȳoku

¹⁹Ndu a ch̄kashiru lẹ mkpam̄ehu, a kpar̄u ndu Ch̄iochi g'e gburu Suti-vinu gbakashīhu tsoru Fonishiya m̄ Sayipurōsu; m̄kpoo Antiȳoku. Ọ b̄erupho ndu Jiu kp̄urumu bẹ ɛphe ezi ozi-oma ono teke ono. ²⁰Ọle ndu Ch̄iochi ono; ndu ọphu shi Sayipurōsu waa Sayirini tugburu jeshia Antiȳoku je arakashiaru ndu ab̄du ndu Jiu, bugbaa l'ẹka ono ozi-oma kẹ Nnajiuphu, b̄ Jiz̄osu. ²¹Chileke yeru ph̄ ẹka; a d̄u igwerigwe kweta; bya eworu onwoph̄e yee Nnajiuphu l'ẹka.

²²E pfukash̄ia k'ekwekwe ono k'ọphu o rwuru Ch̄iochi Jierúsalem̄u lẹ nch̄i. ɛphe s̄u ḡ Banabasu jeshia Antiȳoku. ²³O jerwua je ah̄uma ẹgube eze-iphe-oma, Chileke emeru ndu ono. Ẹhu tsoahaa ya ụts̄o. Ọ s̄u ph̄e g'ɛphe gudekp̄okwapho uche ph̄e g'ọha n̄shia ike l'ire-lan̄u n̄dudoru Nnajiuphu. ²⁴K̄ele Banabasu ono b̄ ọkpobe nemadz̄u; Unme-d̄u-Ns̄o ji iya ẹhu; t̄eme o gude obu iya g'ọ ha kweta kẹ Chileke. Oo ya b̄; e mee ndu d̄u igwerigwe wogbaru onwoph̄e yee Nnajiuphu l'ẹka.

²⁵E mechaa; Banabasu tugbua jeshia ach̄o S̄olu lẹ Tas̄osu. ²⁶Ọ h̄uma iya bya eduta iya byatashia Antiȳoku. Ẹphenebo n̄o mgbarapha l'ẹka ono; ɛphe lẹ ndu Ch̄iochi. Ẹphe zik̄ota ikpoto nemadz̄u ozi-oma ono. Ọ b̄uru lẹ Antiȳoku ono bẹ e vuchaa ụzo kua ndu etso ụzo Jiz̄osu ndu kẹ Kéreshi.

²⁷Lẹ teke ono bẹ ọ d̄uru ndu mpfuchiru Chileke, shi lẹ Jierúsalem̄u bya Antiȳoku. ²⁸Onye lan̄u bẹ ẹpha iya b̄ Agab̄osu. Agab̄osu gbalihu gude ike Unme Chileke s̄u l'oke ọkpa-nri abyakwa ad̄udu lẹ mgboko mgburugburu. Oke ọkpa-nri ono mechaar̄u d̄u ḡ Kul̄odiyosu b̄ eze nnajīoha al̄i ono. ²⁹Ndu kẹ Kéreshi ono ch̄ia idz̄u s̄u g'onymonye t̄ua iphe g'ike beru iya g'e wolaaru ụnwunna ọphu bu lẹ Jiudiya. ³⁰Ẹphe mee ya nno. E woru iphe ọbu, a t̄utaru ọbu n̄ Banabasu ȳe S̄olu; ɛphe wolaaru ndu e meru ọgerenya lẹ Ch̄iochi Jiudiya.

Eegbu Jiemusu bya at̄u Pȳita mkp̄oro

12 ¹Ọ b̄uru teke ono bẹ eze, b̄ Her̄odu har̄u har̄u ndu Ch̄iochi wata akpa ẹhu. ²O gude nwune Jīonu, ẹpha iya b̄ Jiemusu gbufu iya ishi. ³O lee ɛnya l'egbugbu, ya gburu nwoke ono bẹ d̄u ndu Jiu ree; o je egudefua Pȳita. Teke o guderu Pȳita b̄ l'obo-iphe eswe, aataj̄e buredi, ekoduru ekoko. ⁴O gude Pȳita t̄ua ya mkp̄oro. A bya agb̄aa ndu oj̄ogu ẹno

èno ụzo èno woru dobe g'èphe cheje iya nche. Iphe, Heròdu rìru bù l'òo a -bòchaa iphe ya akpufutaru iya òha. ⁵Noo ya; Pyìta nòdu l'ùlo mkpòro; obenu lẹ ndu Chìochi epfukpòepho anụ Chileke epfushi iya ike l'iswi èhu iya.

**Ojozi, shi l'èka Nnajiuphu adzo
Pyìta lẹ mkpòro**

⁶O be l'enyashi, bù nchi -bòhu bẹ aa-kpùta Pyìta kpufutaru òha; ò nòdu eku mgbenya; ndu ojògu labò nòru iya ye l'echi eche iya nche. A tụa ya mkpòro uzi labò l'èka. Ndu ojògu nòdugbaa nche l'ònu-ùzo òka-mkpòro ono. ⁷A bya l'amaru; ojozi, shi l'èka Nnajiuphu pfulwaru l'èka ono, Pyìta nò ono. Ùlo mkpòro ono mgburugburu nwukòtaepho kẹ phoo. Ojozi-imigwe ono bya enwua Pyìta èka kutee ya sụ iya: “Ngwa; tehu egwegwa!” Mkpòro ono, a turu iya l'èka labò ono weshihu daa l'alì. ⁸Ojozi-imigwe ono sụ iya: “Ngwa; lishia akpò uwe ngu ike yee akpòkpa ngu egwegwa!” Pyìta bya emee g'e pfuru iya. Ojozi-imigwe ono sụ iya: “Chìta ukpo ngu gbaphua onwongu tso mu l'azu.” ⁹Pyìta tsoru iya; èphe lufu l'ùlo mkpòro ono. Ophu Pyìta amadu l'iphe ono, ojozi-imigwe eme ono bù iphe, meru ememe. O dobesu l'òo nrwò bẹ ya arwò. ¹⁰Èphe bya aghata ndu nche k'ivuzò; bya aghaa ndu k'èbo gbiriri jasụ èphe jerwua ònu-abata èka eeshije abahu l'ime mkpukpu. E gude mgbo-ìgwè guchia oguzo iya. Oguzo ono guhaa l'onwiyà; èphe bya aghata tughua. Èphe tsoru ụzo lanụ l'ime mkpukpu ono. A bya l'amaru; ojozi-imigwe-a phuhuwa; parụ Pyìta haa nwèkinyi iya.

¹¹Pyìta gbẹ teke ono maru iphe shi eme nù bya asụ: “Nta bẹ o doru mu enya l'iphe-a, bù iphe, meru ememe! Aa! ?Bù Nnajiuphu ziru ojozi-imigwe iya; ò bya adzoo mu l'èka Heròdu; dzoo mu l'èka iphemiphe, bù iphe, ndu Jiu arì l'èphe e-me mu.”

¹²Ò maerupho èka ya nò; bya atughua jeshia ibe Meri pẹ, bù iya bù ne Jionu onye eekujekwaphò Maku. A dù igwerigwe dzukòbe l'èka ono epfu anụ Chileke. ¹³Pyìta bya akua èka l'oguzo. Nwamgbòko, yẹ nemadzu bu gbaru jeshia amaru onye ò bù. Èpha nwamgbòko ono bù Roda. ¹⁴Ò numa olu Pyìta; èhu tsoo ya ntumatu k'ophu ò tọ guhaeduru ụzo ono; ò gbaphu azụ je echiaru pẹ mkpu sụ pẹ l'ò kwa Pyìta bẹ pfuru l'ònu-oguzo òbu. ¹⁵Èphe sụ iya: “?Bù òbvu eme ngu?” Ò nòdu epfushikwa iya phò ike. Èphe sụ l'òo-buru l'òo ojozi-imigwe Pyìta.

¹⁶Pyìta nòdu akukwa-a èka-a, òoku-a. E mechaa; èphe guhaa ụzo. Ò dù pẹ oke biribiri g'èphe humaru iya. ¹⁷O meeru pẹ èka paapaapa g'èphe ngaberu iya nchì. Ò bya eshi ishi lanụ kòoru pẹ gẹ Nnajiuphu gude dufuta iya l'ùlo mkpòro ono. Ò sụ pẹ g'èphe kòoru iya Jiemusu waa unwunna ndu ophuu. Ò tughua jeshia èka òzo.

¹⁸O be l'utsu; ò tufukpoo ndu ojògu ono, nò nche ono èhu gẹ Pyìta meru. Èphe gbaahaa katakatakata. ¹⁹Heròdu sụ g'a chọo ya. A chọo ya; ophu

a hùmaduru iya. Ọ jìchaa ndu nche ono aji bya ezia g'e gbutachaa phẹ ishi.

E mechaa; Herọdu shi lẹ Jiudiya tųgbua jeshia Sizariya je anọ nwọdu.

Herọdu nọ ndzụ rehu erehu

²⁰A nọnyaa; opfu daru Herọdu yele ndu mkpụkpụ Taya; waa ndu mkpụkpụ Sayidonu. Herọdu voru ọku wụa ẹhu. Ẹphe họo nemadzụ ye g'e je arwọ ya. Ẹphe vuru ọzo je arwọ-buta Bulasutosu, bụ iya bụ onye elata ọlo eze ẹnya; tẹme ẹphe jepfu eze teke ono je arwọ ya g'e doshia opfu ono; kele ọ bụ l'ali-eze iya bẹ e shi ewotaru phẹ nri eriri.

²¹O be mbọku, Herọdu tųru ọnu opfu ọbu; ọ bya eyee uwe eze iya; bya anọdu l'aba-eze iya bya awata eyeru ndu ono ọnu. ²²Ẹphe tųa ọzu sụ: “Ọ tọ bụekwa nemadzụ epfu opfua-o. Ọ bụakwaa ya bụ chi-o!” ²³Teke ono teke ono; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiuphu chitakpọepho Herọdu tųa kẹ gbaragadaga; kele ọ haru; e wota ụbvù, gbaru Chileke nwẹkiya akwabẹ iya. Ẹkà bya eripyabẹ iya; ọ nwuhu.

²⁴Opfu Chileke kabakpọo edzuru ẹkameka; a kabakpọo adu igwerigwe kweta kẹ Nnajiuphu.

Aahọta Banabasụ yẹe Sọlu g'ẹphe je ezi ozi-oma

²⁵Banabasụ yẹe Sọlu jechaa ozi, e ziru phẹ; ẹphe shi lẹ Jierúsalemụ laphushia azu lẹ Antiyọku. Ẹphe duta Jionu onye eekujekwaphọ Maku; ẹphe l'iya swịru.

13 ¹Lẹ Chiochi, dụ lẹ Antiyọku bẹ ọ duru ndu mpfuchiru Chileke; mẹ ndu ezije opfu Chileke, nọ iya nụ. Ẹpha phẹ bụ: Banabasụ; waa Simiyonu onye ntushi-ẹpha iya bụ Nayijia, bụ iya bụ Nwujji; waa Luisiyosu onye Sayirini; waa Sọlu; waa Maneyenu; onye bụ yẹe Herọdu, bụ eze bẹ e hefutaru l'unuphu lanu. ²O be ujiku lanu; ẹphe nọkobe aswị ẹgu epfu anu Chileke. Unme-dụ-Nsọ sụ phẹ: “Unu họtaru mu Banabasụ yẹe Sọlu g'ẹphe je ejeeru mu iphe, mu kuru phẹ oku iya.”

³Ẹphe swịa ẹgu pfuru nụ Chileke bya abyabẹ phẹ ẹka l'ishi bya asụ phẹ g'ẹphe jeshia.

Iphe, meru lẹ Sayipurọsu

⁴Eshinu ọ bụ Unme-dụ-Nsọ ziru Sọlu yẹe Banabasụ; ẹphe tųgbua jeshia Selusiya je abahu l'ugbo-mini jeshia Sayipurọsu. ⁵Ẹphe jerwua Salamisu bya epfua kẹ Chileke l'ulo-ndzukọ ndu Jiu, nọgbaa l'ẹka ono. Ẹphe lẹ Jionu onye eekujekwaphọ Maku swịkwarupho g'ooeyeru phẹ ẹka l'ẹje ozi ono.

⁶Ẹphe kwaseru ọha ono, eze-enyimu gbapheru ono jasụ ẹphe jerwua Pafosu, nọkwapho l'ali ono. Ẹphe hụma onye Jiu, nọ l'ẹka ono, anọdu-je eme omamanshi; tẹme ọ buru onye mpfuchiru l'epfuje iphe, Chileke

epfuduru. Epha iya bụ Ba-Jizọsu. ⁷Yelee ọchi-ọha alì ono nọdu eshi ònyà. Epha ọchi-ọha ono bụ Sejiyosu Pọlosu; tẹme ọ bụru nwoke, makpọ-oru iphe shii. Ọchi-ọha ono bya ekua Banabasụ yẹe Sọlu; kele ọ dū iya g'ọ numa opfu Chileke. ⁸Noo ya; Ba-Jizọsu meahaa gẹ ya kpọshia iphe, Sọlu phẹ byaru; kele ọ tọ dudu iya g'onye eze ono kweta kẹ Jizọsu. Iphe, ọoza l'opfu Giriku bụ Elimasu, bụ iya bụ onye emeje ọmamanshi. ⁹Noo ya bụ; Unme-dụ-Nsọ bya eji Sọlu, onye eekujekwaphọ Pọlu ẹhu. O ke-furu iya ẹnya; ¹⁰bya asụ iya: “I bụ nwa kẹ Obutuswe. Ọo ngu bụ onye emebyi iphemiphe, dū ree. Ọ tọ dudu udu ugho, i tii ghodu; ọphu ọ dudu ẹgube ẹregede, i tii gbadu. ?Bụ teke ole bẹ ii-hakpọo egude ọka epfubiyishi ọkpobe-opfu kẹ Chileke? ¹¹Gẹ Chileke bya ebyia ngu ẹka. Nta-a bẹ ii-wataepho atsụ ishi; ọphu i tii yidu hụmbaa iphóró shi l'ẹnyanwu nọ ujiku olemole.”

G'e eja epfu-a; ẹnya gbahụ iya kẹ tsukiribaa. O bukuahaa ebuku; chọ-kashiahaa onye e-gude iya ẹka. ¹²Onye eze ono hụma iphe ono, meru nū ono bya ekweta kẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu. Iphe kẹ Jizọsu ono, e ziru iya ono dū iya oke biribiri.

Iphe, eme lẹ Antiyọku, dū lẹ Pyisidiya

¹³Pọlu phẹ bya abahụ l'ugbo lẹ Pafọsu jeshia Pega, bụ mkpukpu, dū lẹ Pamfiliya. O rwua l'ẹka ono; Jiọnu onye eekujekwaphọ Maku parụ phẹ haa laphushia azụ lẹ Jierúsalemụ. ¹⁴Ephe shi lẹ Pega tugbua jerwua Antiyọku, dū lẹ Pyisidiya. O be mbọku eswe-atụta-unme ndu Jiu; ephe bahụ l'ulo-ndzukọ ndu Jiu je anọdu; ephe lẹ ndu byaru nū. ¹⁵A gụchaa iphe agụgu, shi l'ẹkwo ekemu Mosisu waa ọphu shi l'ẹkwo ndu mpfuchiru Chileke; ndu-ishi ọlo-ndzukọ sụ g'e pfuaru Pọlu phe: “Unwunna anyi; ọ -būru l'ọ dūru opfu, unu e-pfu gude gbaa ndu-a, nọ l'ẹka-a unme; unu pfua ya.” ¹⁶Pọlu gbalihu bya apaliaru phẹ ẹka g'ephe nọdu doo sụ: Unu gebekwa-o!

“Sụ-a: unubẹ ndu Ízurelụ ibe mu mẹ unubẹ ndu ọzo, bụ ndu Chileke dūru lẹ nsọ. ¹⁷Chileke ndu-a, bụ Ízurelụ-a họtaru ndiche anyi phẹ bya emee phe; ephe paa ẹka teke ephe shi bụru ndu byaru abyabya l'alì Ijiputu ono. Chileke gude eze ike nkiya dufuta phẹ l'alì Ijiputu. ¹⁸Ọ takpọerupho umere phẹ nshi dua phẹ ọkporo apha labọ l'echiegu, e budu ebubu. ¹⁹Ọ gbushia ọha ẹsaa l'alì Kėnanu bya eworu ndibe iya dochia; ephe nweru alì ono nọ iphe, ha g'unu apha l'apha ọkporo labọ l'apha iri.

²⁰“E mechaa; ọ bya eyeaharu phẹ ndu-ikpe jasụ l'ogbo k'onye mpfuchiru, bụ Sámelụ. ²¹O be teke ephe sūru l'ọ dū phẹ g'a sụ l'ephe nweru eze; Chileke họtaru phẹ Sọlu, bụ iya bụ nwa Kishu; oshilọkpa Benjiaminu; ọ bụru eze phẹ ọkporo apha labọ. ²²Chileke wofuepho onye k'ono; ọ họtá Dévidi g'ọ bụru eze phẹ. Chileke pfuru opfu Dévidi sụ: ‘Dévidi, bụ iya bụ nwa Jiesi bụ onye dū mu l'obu; onye e-mekọta iphemiphe, mu tūberu.’ ²³Ọo Nwa Dévidi ono, bụ iya bụ Jizọsu bẹ Chileke yeru g'ọ bụru

Onye-Ndzòta kẹ ndu Ízurèlu, bụ iya bụ iphe, o kweru ukwe iya. ²⁴Jizòsu -bya abya; Jìonu vuhawaru ọzo raaru iya ndu Ízurèlu mgburugburu arara g'ẹphe ghaa umere g'izimanu lwa phe azu g'e mee phe baputizimu. ²⁵O rwujeepho teke Jìonu e-jeghe ozi ono; o su phe: 'Bụ onye be unu dobesu le mu bu? O to bukwa mbedua bu onye obu, unu ele enya iya obu. Obenu l'onye k'ono e-mechaa etso mu l'azu; onye mu ta adudu iphe, mu bu ke ge mu yefu iya akpokpa, o yeru l'okpa.'

²⁶"Unwunna mu; unube ndu shi l'okpa Ebirhamu me ndu ohozo, no l'eka-a, Chileke duru le nsò! Oo anyi l'unu be Chileke ziru ozi ono g'e zia anyi l'oo Jizòsu adzo ndzu. ²⁷Ndu bu le Jierusalemu waa ndu-ishi phe ta amakpokwaanu l'oo Jizòsu bu Onye-Ndzòta obu. Ophu o dokpodaaru phe nu enya; mbu opfu ndu mpfuchiru Chileke, aaguru phe l'eswe-atuta-unme, anwuta anwuta. E mecha; ephe gbenu mee g'iphe, ndu mpfuchiru Chileke ono pfuru vaa g'e pfuru iya teke ephe nmaru Jizòsu ikpe onwu. ²⁸Ephe su ge Payileti haa g'e gbua ya l'ebe abu l'o duru iphe, ephe maru, bu iphe, ephe a-su l'oo iphe, e gude egbu iya. ²⁹Ephe mecha iphemiphe, bu iphe, opfu Chileke pfuru ke nkiya; ephe shi l'eli oshi pazeta iya bya aparu iya lia l'ilu. ³⁰Ole Chileke meru g'o shi l'onwu teta dzuru ndzu. ³¹E mecha; o woru onwiya goshi ndu ephe l'iya shi le Galili swiru je Jierusalemu. O goshi phe onwiya ujiku olemole. Nta-a buwaa phe bu ndu epfuru ndu Ízurèlu iphe, ephe humabutaru ke nkiya. ³²Iphe, anyi byaru bu g'anyi bya akporu unu ozi-oma ono, bu iya bu l'iphe ono, Chileke kweru ndiche anyi phe ukwe iya ono ³³be o meakwaru anyibe oshilokpa phe. O meru iya teke ono, o meru Jizòsu o shi l'onwu teta dzuru ndzu ono. O bu ru iphe, ono bu iphe, e deru le Ebvu-oma k'ebò su:

"Oo ngu bu Nwa mu nwoke.

E -shi ntanu-a buwaa mu bu

Nna, nwuru ngu nu.^j

³⁴Chileke pfukwarupho ke ge ya e-me iya g'o shi l'onwu teta dzuru ndzu g'o to nwuhubahe anwuhu ophu o buro k'erehu erehu. O pfuru su:

Mu e-meru unu iphe-oma ono,

du nsò ono,

ta arwuhudu arwuhu ono,

mu kweru Dévidi

ukwe iya ono.^k"

³⁵Noo iphe, meru g'o gude o pfukwaapho l'eka ozo su:

"I tii kwedu g'onye nkengu,

i yeru obu rehu erehu.^l"

³⁶Ole Dévidi meru uche Chileke logbo nkiya; o bya anwuhu; e lia ya l'eka e liru nna iya oche phe; o nodu l'eka ono rehu. ³⁷Obenu l'onye ono, Chileke meru o shi

j 13:33 Gūnaa Ebvu 2:7. k 13:34 Gūnaa Azá 55:3. l 13:35 Gūnaa Ebvu 16:10.

l'õnwu teta dzuru ndzù ono te erehuduru erehu. ³⁸Sù-a; g'o doo unu ɛnya g'unu hakõta unwunna mu; l'õ Jizõsu ono bɛ Chileke shi l'eka iya gbuhaarù unu ẁzo, unu e-shi g'õ g̃aru unu nvù l'iphe-ɛji unu. ³⁹Lekemu Mõsisu ta adùkwa ike mee unu g'unu buru ndu p̃fuberekoto l'iphu Chileke. Obenu lɛ teke unu byaru egude obu unu g'õ ha kweta kɛ Jizõsu; Chileke agùkotaru unu nvù l'iphe-ɛji, unu meru. ⁴⁰Õo ya b̃; g'unu letakwa ɛnya g'iphe ono, ndu mpfuchiru Chileke pfuru ono te eme unu. Ephe s̃ru:

⁴¹ “Unu lenu! Unubɛ ndu ono
akpõ Chileke ɛbo l'afu
ono.
G'õ t̃fukwa unu ɛhu;
unu alaa l'iswi.
Kɛle iphe, mu e-me l'õgbo
unu-a b̃ iphe,
unu ta abyadù ekweta l'õ
b̃ ɔkpobe-opfu;
m'o betakpõoru e pfuaaru
iya unu.”^m”

⁴² “Põlu yɛ Banabasù l̃fushiepho l'ùlo-ndzukõ ono; ndu ono rwõ phɛ s̃ g'ɛphe lwabakwaa azù l'idzu eswe-atùta-unme õzo bya akõbaaru phɛ iphe ono. ⁴³Ndu ono gbakashihuepho; ndu Jiu mɛ ndu õhõzo, mewaru onwophɛ ndu Jiu; tsoru Põlu yɛ Banabasù phɛ. Põlu phɛ nõdu epfushiru phɛ ike s̃ phɛ g'ɛphe ta ahakwa eze-iphe-õma, Chileke meru phɛ.

⁴⁴ “O be leswe-atùta-unme õzo; ɔ phõdu nwansh̃i mɛ mkpukpu ono l'õphu awufutakota bya l'ùlo-ndzukõ ono bya anuma opfu Chileke. ⁴⁵Ndu Jiu h̃maepho igwe õha ono; ephe wata iji-ɛnya bya awata agbaghash̃i iphe, Põlu ezi; wata iya ephe iphu. ⁴⁶Põlu waa Banabasù saahaa ya kpaa kpaa s̃ phɛ: Õo unubɛ ndu Jiu bɛ ɔ gbaru kɛ g'e vuru ẁzo zia õzi-õma-a. Obenu l'eshinu unu j̃karu iya; ɔphu unu ekwedù l'unu d̃ k'enweru ndzù ojejoje bɛ anyi a-ha unu ghaarù ndu abùdu ndu Jiu iphu nta. ⁴⁷Kɛle o noo iphe, Nnajiuphu hõtaru anyi zia anyi teke ono, ɔ s̃ru:

“Mu hõtaru unu
g'unu buru ìphóró ndu
abùdu ndu Jiu.
G'unu gude õzi ono,
Chileke e-shi dzõta ndiphe
ono gude jedzuru
mgboko mgburugburu.”

⁴⁸Ndu abùdu ndu Jiu ñma iya; ɛhu tsõ phɛ; ephe jaahaa opfu kɛ Nnajiuphu ono ajaja. Ndu Chileke g̃hawaru lɛ ndu e-nweru ndzù ojejoje; bya ekweta kɛ Nnajiuphu.

^m 13:41 Gũnaa Hab 1:5.

⁴⁹Ozi-oma kẹ Nnajiuphu ono dzuru ekameka l'oha ono. ⁵⁰Ndu Jiu kpalia unwanyi, bu ndu nweru enya le mkpukpu; bya aburu ndu anwu eka ndu Jiu; waa unwoke ndu-ishi le mkpukpu ono; ephe wata emekpa Polu yee Banabasu eh; bya achifu phe l'uswe iya ono l'ophu. ⁵¹Ndu-ishi-ozì ono jishiaru phe urwuku okpa phe; o buru phe eje Ayikoniyomu. ⁵²Ehu nodu atso ndu kẹ Kereshi ono utso. Unme-du-Nso jikota phe eh.

Iphe, eme le Ayikoniyomu

14 ¹O rwukwaapho le Ayikoniyomu; Polu yee Banabasu bahukwapho l'ulo-ndzuko ndu Jiu je epfukpo opfu ono k'ophu ikpoto ndu Jiu waa ndu Gurisu kwetaru kẹ Kereshi. ²Obenu le ndu Jiu ndu ophu, ekwetaduru nu jeru akpalia ndu ophu abudu ndu Jiu; yeru phe oku k'ophu ephe kporu unwunna ono ashi. ³E mecha; ndu-ishi-ozì ono noelaa odu l'eka ono. Ephe nodu l'eka Nnajiuphu asa nkiya kpa kpa. Nnajiuphu mee g'ike emeshi iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri du phe; shi nno goshi l'iphe ono, ephe ezi k'eze-iphe-oma iya ono bu okpobe-opfu. ⁴Ikpoto oha, bu le mkpukpu ono keha ebo. Ndu asu l'oo kẹ ndu Jiu bu iya; ndu asu l'oo kẹ ndu-ishi-ozì ono bu iya.

⁵Ndu ono, abudu ndu Jiu ono me ndu Jiu obu me ndu-ishi phe chia idzu g'ephe ripyabe ndu-ishi-ozì ono tugbaa phe le mkpuma. ⁶No iya; ama gbaaru ndu-ishi-ozì ono; ephe gbalaa jeshia Lisutura me Debi, bugbaa mkpukpu labo, no le Layikoniya; mewaro ndu ozo, bunyabegbaa phe nu. ⁷Eka ono be ephe jeru anodu ziahaa ozi-oma ono.

Iphe, eme le Lisutura waa le Debi

⁸Le Lisutura be o duru nwoke lanu, iphe lonwushiru okpa. O nodu eni-yeni k'eshinu ne nwuru iya. O buerupho adoparu be odopajeru; ebe o toko jeswee ije. ⁹O nodukpoepho l'eka o no ngabe nchi l'iphe, Polu epfu. No iya; Polu humaeapho l'o kwetawaru k'ophu ee-me iya g'o wekorohu; o bya atabe iya enya l'iphu; ¹⁰bya epfua ya pfushia ya ike su: "Gbeshi pfuru apfuru!" Nwoke ono pfulihu tsoru ekameka zo-pheahaa. ¹¹Ikpoto ndu ono humaeapho iphe, Polu meru; ephe gude opfu-ali phe, bu opfu ndu Layikoniya chiahaa: O-ji-l'eka togbo-o! "Oke agwa, doberu anyi aghoshia nemadzu byapfuta anyi-o!" ¹²Ephe su le Banabasu bu Zeyusu; Polu buru Hemisu; eshinu o bu iya aasa opfu. ¹³Noo ya; onye agwaje Zeyusu shi leze-ulo agwa ono, nofuru anofu le mkpukpu ono haru oke-eswi chita tukaa ya okoko byatashia l'onu eka e shije abata le mkpukpu ono g'ephe l'igwe oha ono gbua gude gwaa ndu-ishi-ozì ono.

¹⁴Banabasu yee Polu numaeapho iphe, ephe abya ememe; ephe dojaha uwe phe ebo gbagbua gbapfu ikpoto ndu ono je adakaha phe l'echi chia mkpu su: ¹⁵"Ndu mu; ?bu gunu be unu eme nno? ?Unu ta amadu l'anyi bua nemadzu g'unu bu? Iphe, anyi byaru bu g'anyi zia unu ozi-oma;

g'anyi mee unu g'unu tũko agwa ono, adũdu iphe, ẽphe bũ ono ghaaru azũ; lwapfuta Chileke, dzũ ndzũ; mbũ Chileke, bũ iya meru igwe mee alì bya emee eze-enyimu waa iphemiphe, bu phẽ l'ime. ¹⁶Lẽ mbũ bẽ ọ harũ ndiphe ẽphe nõdu eshi ọzo, dũ phẽ ree. ¹⁷Ọle oogudeje iphe, dũ ree, oomeje gude goshi onye ya bũ. Oodzejeru unu mini; teme iphe, unu kọru l'alì bẽ oomeje g'ọ mĩa mebyi teke gbaru iya nũ. Ọ nõdu anũ-jije unu ẽpho; teme ọ nõdu emeje g'obu tsọo unu ọtso." ¹⁸Ẹphe pfuchakpọo nno; mbũ ndu-ishi-ozì ono; ọ bũleru-a l'ẹhuka bẽ ẽphe gude sede mkpũkpu ono g'ẽphe te ejehe agwa iphe ono g'ẽphe tũberu.

¹⁹E gudekwadũ-a nno; ndu Jiu, shi lẹ Antiyọku waa Ayikoniyomu byarwuta. Ẹphe bya epfuta ikpoto ndu ono yeru onwophe; bya atũahaa Pọlu mkpuma. Ẹphe tũa ya mkpuma ono jeadũru ẽphe dobesu l'ọ nwũhuwaru bya alọ ya wuruwuru lọfu lẹ mkpũkpu ono. ²⁰Obenu lẹ ndu kẹ Kẹreshi byaru anọ-pee ya phọ mgburugburu; ọ gbalihu. Ẹphe laphushia azũ l'ime mkpũkpu ono. O be lẹ nchitabọhu iya yẹ Banabasu swĩru jeshia Debi.

Pọlu phẽ alaphũ azũ lẹ Antiyọku Siriya

²¹Pọlu phẽ zia ozi-oma kẹ Chileke shii lẹ Debi. Ẹphe pfuta ndu dũ igwerigwe; mee phẽ ẽphe bya etsoahaa ọzo Jizọsu. Ẹphe tũgbua teke ono laphushia azũ lẹ Lĩsutura; gbẹwaro l'ẹka ono jeshia Ayikoniyomu; bya eshikwaphọ lẹ Ayikoniyomu jeshia Antiyọku. ²²Ẹphe je je emee g'ọkpoma shihu ndu kẹ Kẹreshi, nõ l'ẹka ono ike. Ẹphe bya eyeru phẽ ọkpui-ikie g'ẽphe nõshikpoekwapho ike l'iphe ono, ẽphe kwetarũ onoya. Ẹphe nõdu ezi ndu ono l'ẹkameka, ẽphe jekpọoru sũ: "Unu makwarũ l'anyi jefũtaje iphe-ẹhuka, dũ igwerigwe; teme anyi abahũ l'ẹka Chileke bũ eze." ²³Ẹphe bya ahọtagbaa nemadzũ mee ẽphe bũru ọgerenya lẹ Chìochi lẹ Chìochi. Ẹphe bya aswĩa ẹgu pfuru nũ Chileke, bũ iya bũ onye ẽphe kwewaru l'ọo ya bũ Nnajiũphũ phẽ; bya eworu phẽ ye iya l'ẹka.

²⁴Ẹphe jegbabẹchaa Pyisidiya bya ejeshia Pamfiliya. ²⁵Ẹphe bya epfuchaa opfu kẹ Chileke ono lẹ Pega bya ejeshia Ataliya. ²⁶Ẹphe gbẹ l'ẹka ono kpọru ọgbọ jeshia Antiyọku, bũ iya bũ ẹka ono, e yeru phẽ l'ẹka gẹ Chileke mejeru phẽ eze-iphe-oma l'ẹje ozi ono, ẽphe jefũfuru nta ono.

²⁷Ẹphe jerwua Antiyọku ono bya achikobe ndu Chìochi l'ẹka lanũ bya akọoru phẽ iphemiphe, Chileke gude phẽ mee; kọoru phẽ gẹ Chileke gude gũhaaru ndu abũdu ndu Jiu ọzo g'ẽphe kweta nkiya. ²⁸Ẹphe lẹ ndu kẹ Kẹreshi nõo ọdu l'ẹka ono.

Ndzukọ Jierúsalemũ

15 ¹Ọ dũru ndu shi lẹ Jiuidiya bya bya awata ezi unwunna ono sũ: "A taa dzọkwa unu gbahaa l'unu buru úbvw g'ekemu Mosisũ sũru g'e buje iya." ²Pọlu yẹ Banabasu sũ l'iphe, ẽphe epfu bũ ọka. Ẹphe

lẹ̀ Pọ̀lu pẹ̀ tọ̀pfuru ẹ̀go. A nọ̀nyaa; a bya achĩa idzu sù lẹ̀ Pọ̀lu waa Banabasu waa ndu kẹ̀ Kéreshi, harù nọ̀du lẹ̀ Antiyọ̀ku l'e-je Jierúsalemù je epfuaru ndu-ishi-ozì waa ndu e meru ọ̀gerenya lẹ̀ Chìochi iphe ono.

³Ndu Chìochi byanù ezia pẹ̀; ẹ̀phe jeshia. Ẹ̀phe shita Fonishiya lùfuta lẹ̀ Samériya jeshia. Ẹ̀phe nọ̀du akọ̀ l'ẹ̀kameka gẹ̀ ndu abùdu ndu Jiu gude dakọ̀bewaa bya ewowaru onwopẹ̀ ye Jizọ̀su l'ẹ̀ka. Ozi ono tsọ̀kota unwunna uto shii. ⁴Pọ̀lu pẹ̀ rwua Jierúsalemù; ndu Chìochi mẹ̀ ndu-ishi-ozì; mẹ̀ ndu e meru ọ̀gerenya lẹ̀ Chìochi kwatakọ̀ọ̀ nata pẹ̀ ọ̀kpobe anata. Ẹ̀phe bya akọ̀kotaru pẹ̀ iphe, Chileke gude pẹ̀ mee. ⁵Ndu gba l'ọ̀gbo Fàrisii, harù bọ̀waru ndu kẹ̀ Kéreshi gbalihu sù: “G'e bukwa ndu ono abùdu ndu Jiu ono úbvù. L'e zia pẹ̀ l'ẹ̀phe mefutajẹ̀kwapho ekemu, Mòsi-su tọ̀ru.”

⁶Ndu-ishi-ozì waa ndu e meru ọ̀gerenya bya edzukòbe g'e pfua opfu ono. ⁷E pfunyakpọ̀oepfo opfu ono; dzọ̀kashinyaa ya; Pyita gbalihu bya asù: “Unwunna mu; ?ọ̀ kwa l'unu maru lẹ̀ teke dọ̀hawaa ẹ̀nya bẹ̀ Chileke họtajeru mu gẹ̀ mu je ezia ndu abùdu ndu Jiu ozi-ọ̀ma ono g'ẹ̀phe anuma bya ekweta kẹ̀ Jizọ̀su. ⁸Chileke; onye bọ̀ iya maru ọ̀kpoma nemadzù goshi anyi lẹ̀ ya natarù pẹ̀; kẹ̀le ọ̀ nùru pẹ̀ Unme-dù-Nsọ̀ g'ọ̀ nùru anyi-bedua. ⁹Oo iphe anyi bọ̀ bẹ̀ ẹ̀phe bọ̀ l'iphe Chileke; kẹ̀le ọ̀ sashiwaru pẹ̀ iphe-ẹ̀ji, ẹ̀phe meru. Iphe, meru g'o gude ọ̀ sashia pẹ̀ iphe-ẹ̀ji ono bọ̀ru l'ẹ̀phe kwetarù. ¹⁰Sù-a; ?bọ̀ gùnù meru iphe, unu eme g'unu hua Chileke ama sù g'ẹ̀phe meje iphe, ekemu pfuru? Eme ẹ̀gube ono bukwa ivu-erwa bẹ̀ unu ebo pẹ̀; mbọ̀ ivu-erwa, anyi adùdu ike vua; ọ̀phu nna anyi oche pẹ̀ adùdu ike vua ya. ¹¹Awakwa-o! Anyi kwetarù lẹ̀ Nnajiuphu, bọ̀ Jizọ̀su e-gude k'eze-iphe-ọ̀ma iya dzọ̀ anyi. Ọ̀ bukwarupho g'ọ̀o-dzọ̀ pẹ̀ bọ̀ ono.”

¹²Igwe ọ̀ha ono nọ̀-kirishia ngabẹ̀ nchì. Pọ̀lu yẹ̀ Banabasu kọ̀ahaa iphe-ọ̀humalenya, dọ̀gbaa biribiri, Chileke gude pẹ̀ meeru ndu abùdu ndu Jiu. ¹³Ẹ̀phe kọ̀bekpoe ya phọ̀; Jiemusu gbalihu sù: “Unwunna mu; unu ngabẹ̀kwa nchì l'iphe-a, mu abya epfupfu-a. ¹⁴Sayimonu kọ̀waru anyi gẹ̀ Chileke meru teke o beberu họtahaa ndu abùdu ndu Jiu g'ẹ̀phe bọ̀ru ndu nkiya. ¹⁵Iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfuru yẹ̀ opfu Pyita ono je adagba bọ̀erupho iphe lanù, bọ̀ iya bọ̀ g'e deru iya l'ẹ̀kwo-opfu Chileke sù:

¹⁶“E -mechaa bẹ̀ mu a-lwa
bya akpukwaa ọ̀lo ibe
Dévidi, zeru ezeze.
Mu e-gude mkpọ̀kpo ọ̀lo ono
kpulia ya ọ̀zo.

¹⁷Oo ya bọ̀ gẹ̀ ndu ọ̀zo g'ẹ̀phe
hakpọ̀ awatakwanù
achọ̀ Nnajiuphu,
bọ̀ iya bọ̀ iphe,

bùkpoo òhamoha,
mu kukòtaru
g'èphe bya abùru
nkemu.

Noo iphe, oopfù;
mbù Nnajiuphu,
emekòtaje
iphemiphe ono.ⁿ

¹⁸ Iphemiphe, Chileke eepfù bè
Chileke ono makòtaru
e -shi teke mgboko
dù.”

¹⁹ “Òo ya bù l'ònu, mbèdua eye bù g'anyi te ejekwa eme iphe, a-tsùru ndu ono shi l'echilabò ndu abùdu ndu Jiu bya awata etso Chileke ono. ²⁰ G'anyi dechiaru phè èkwo sù g'èphe te erijekwa iphe, a gwarù iphe; kè-
le e merwuru iya emerwù; òphu ò òkwa onye ejepfufe onye nwanỳì ta abùdu nyee ya; òphu èphe atajekwa anù, a swigburu aswigbu; òphu èphe atajekwa mee-iphe. ²¹ Kèlè ekemu Mòsisu bè e shiwaà ùzenya gùta l'ùlo-ndzukò. Ò tò dùdu eswe-atùta-unme, a ta agùdu iya. Tème a nõdu ara iya arara lè mkpùkpu lè mkpùkpu.”

Èkwo, e deru nù ndu kè Kéreshi, abùdu ndu Jiu

²² Noo ya bù; ndu-ishi-ozì waa ndu e meru ògerenya; mèkpoo ndu Chìochi l'òphu bya achìja idzu bya aharu nemadzù hòta yeru Pòlu yèe Banabasu g'èphe je Antiyòku. Ndu èphe hòtaru bù Jiudasu onye eekuje Basabasu waa Sayilasù. Ùmadzu èbo ono tùko yìru lè ndu-ishi lè Chìochi. ²³ A bya edee èkwo nù phè. Iphe, e deru bù:

“Anyìbe ndu-ishi-ozì mè ndu e meru ògerenya, bù ùnwunna unu l'èke-
lekòta unubè ùnwunna, abùdu ndu Jiu, nõ lè Antiyòku mè lè Siriya; mè lè Silisiya. ²⁴ Anyi nùmaru l'ò dùru ndu shi l'ògbo anyi-a, byaru egude opfu ònu gbaghashia unu obu g'èhu te ebvuru unu ebvuru. Èphe sùru g'unu buje úbvù; unu eme iphemiphe, ekemu pfuru. Ò tò bùkwa anyi zì-
ru phè g'èphe bya eme nno. ²⁵ Noo iphe, o gude obu anyi bùru nanù; anyi chìja idzù sù g'anyi harù nemadzù hòta zia g'èphe bya akaru unu. Ndu ono, anyi zìru ono bè èphe l'èguru ònyà anyi phè, bù Banabasu yèe Pòlu swì. ²⁶ Banabasu yèe Pòlu bù ndu ono, tùchawaru ishi ndzù phè k'iswi èhu Nnajiuphu anyi, bù Jizòsu Kéreshi. ²⁷ Anyi zìru Jiudasu yèe Sayila-
su g'èphe bya l'onwophe gudewarò ònu pfuwarurò unu iphe-a, anyi deru edede-a. ²⁸ Kèlè Unme-dù-Nsò bè anyi l'ìya chìru idzu sù l'anyi tee boèdu unu ivu òzo gbahaa ishi opfu-a, bù iya bù: ²⁹ G'unu te erijekwa iphe, a

ⁿ 15:17 Gùnaa Émò 9:11,12.

gwarù iphe; òphu unu atakwa mee-iphe; òphu unu atakwa anù, a swigburu aswigbu; òphu unu apharwùshijekwa onwunu. Unu -mewaa egube ono be òo-dùru unu lẹ ree. Unu buru guu.”

³⁰A sù ndu e ziru ozi ono g'èphe jeshia. Èphe jerwua Antiyòku bya achikobe ndu Chìochi ono l'èka lanù bya eworu ekwo ono nù phẹ. ³¹Èphe gùchaepho ekwo ono; èhu tsòahaa phẹ k'ozi ono, meru g'èphe patsua unme ono. ³²Jiudasu yẹ Sayilasu, bùchakwaapho ndu mpfuchiru Chileke l'onwophẹ pfuaru unwunna ono opfu òò òdu; eyeru phẹ òku g'obu shihu phẹ ike bya emekwaphò g'ekwekwe, èphe kweru kẹ Kéreshi kabaa eshihu ike. ³³Èphe nònnyaa l'èka ono; unwunna ono kwakòberu phẹ sù g'èphe laa l'èhu-guu. Èphe laphu azù lapfushia ndu ziru phẹ nù. ³⁴Sayilasù sù lẹ yèbedua a-nòbaa l'èka ono.

³⁵Pòlu yẹ Banabasù je anòtota lẹ Antiyòku. Èphe lẹ ndu òzo òdu ezi opfu Nnajiuphu ezizi bya ara iya arara.

Pòlu yẹ Banabasù eshi iche iche

³⁶A bya anòkwaa ujiku olemole; o be ujiku lanù; Pòlu sù Banabasù: “G'anyi laphu azù l'iphe, bükpoo mkpükpu, anyi mewaru èphe maru opfu kẹ Nnajiuphu je agbaphechaa unwunna g'anyi amawarùro g'èphe eme ala.” ³⁷Banabasù sù g'èphe duta Jiònu onye eekujekwaphò Maku g'èphe l'iya swìru. ³⁸Pòlu sùkwanu l'ò ka ree g'èphe te edutahe egube onye ono, gbalarù g'èphe nò lẹ Pamfiliya; òphu o tsoduru phẹ jefufu ozi ono. ³⁹Èphe tù-tabe iya ègo k'òphu a nònnyaru; èphe swìkata shia iche iche. Banabasù duta Maku; èphe jeshia Sayipurosù. ⁴⁰Pòlu duta Sayilasù tughua. Unwunna woru phẹ ye l'èka Chileke gẹ Chileke mejeru phẹ eze-iphe-òma. ⁴¹Pòlu jekòta Siriya waa Silisiya; emekòta g'obu shihu ndu Chìochi, nò-gbaa l'ibiya oo ike.

Timoti etsoru Pòlu yẹ Sayilasù

16 ¹Pòlu phẹ rwua Debi bya ejekwaphò Lìsutura. Ò dùru onye kẹ Kéreshi, bu l'èka ono. Èpha onye ono bụ Timoti. Timoti ono bụ nwanyì Jiu nwùru iya. Nwanyì ono bükwapho onye kẹ Kéreshi. Nna Timoti ono buru onye Gurisu. ²Unwunna, bukòta lẹ Lìsutura mẹ ndu òphu bu lẹ Ayikoniyomu epfukòtaepho lẹ Timoti bụ òkpobe nemadzù. ³Pòlu sù lẹ ya e-duta Timoti gẹ yẹ ya swìru. O duta iya bya ebua ya úbvù. Iphe, o gude bua ya úbvù bụ l'iphe, bükpoo ndu Jiu, bukòta l'èka ono mawaru lẹ nna Timoti bụ onye Gurisu. ⁴E mechaa; èphe l'iya swìru tughushia. Iphe, bükpoo mkpükpu, èphe ghataru; èphe akòkotaru ndu kẹ Kéreshi idzù ono, ndu-ishi-ozì waa ndu e meru ogerenya chìru lẹ Jierùsalẹmu ono. Èphe òdu asuje phẹ g'èphe meje g'a chìru ono. ⁵Òo ya bụ; e mee Chìochi ono g'ò hakòta; èphe kabaa eshihu ike l'ekwekwe, èphe kweru kẹ Kéreshi; tẹme èphe òdu aka shii mbòku-mbòku.

Ophulenyà Pòlu lẹ̀ Tirowasu

⁶Ephe jee g'èphe bahu lẹ̀ Eshiya g'èphe epfua opfu Chileke l'ẹ̀ka ono; ophu Unme-dù-Nsọ̀ ekwedu. Ọ̀ buru iya bụ̀ l'èphe akwaseru ghabua ọ̀ha Firijiya waa Galeshiya. ⁷Ephe jerwua mgbà Misiya ephe lẹ̀ Bitiniya; ephe jeshia abahu lẹ̀ Bitiniya; ophu Unme Jizọ̀su ekwedu. ⁸Ephe je aghajaa alì Misiya jeshia Tirowasu. ⁹O be l'enyashi g'èphe rwuru Tirowasu; Pòlu hùma onye Masedoniya l'ophulenyà. Ọ̀ bya apfuru Pòlu l'iphu arwọ̀ iya asuje: "Jiko ghabunaa byatashia Masedoniya bya eyeru anyi ẹ̀ka!" ¹⁰Pòlu phùchaepho ophulenyà ono; anyi kwakọ̀be teke ono teke ono jeshia Masedoniya; kẹ̀le o dowarù anyi ẹǹya lẹ̀ Chileke eku anyi g'anyi bya ezia phẹ̀ ozi-ọ̀ma kẹ̀ Chileke l'ẹ̀ka ono.

Lìdiya anata Jizọ̀su g'ọ̀ buru Nnajiuphu iya lẹ̀ Filipayi

¹¹Ọ̀o ya bụ̀; anyi gude ụ̀gbo shi lẹ̀ Tirowasu tughua bya akpọ̀ghaa jeshia Samoturesu; shiwarọ̀ l'ẹ̀ka ono kpọ̀ru ụ̀gbo bahu lẹ̀ Niyapọ̀lisu lẹ̀ nchitabọ̀hu iya. ¹²Anyi shi lẹ̀ Niyapọ̀lisu gude ọ̀kpa bamihuwarọ̀ya Filipayi, bụ̀ iya bụ̀ ishi alì Masedoniya; tẹ̀me ọ̀ bukwarupho mkpukpu, ndu shi Romu bu. Anyi nọ̀kpoo nwujiku olemole lẹ̀ mkpukpu ono. ¹³O be mbọ̀ku atuta unme; anyi shia ọ̀nu ọ̀guzo mkpukpu ono jeshia l'aguga ẹǹyimu. Ẹ̀ka ono bẹ̀ anyi dobesu l'ọ̀o ẹ̀ka ndu Jiu edzukoje epfu anù Chileke. Anyi rwua bya anọ̀-zeta wata epfuru unwanyi, dzukọ̀ru l'ẹ̀ka ono opfu Chileke. ¹⁴Onye lanù l'unwanyi ono, nùmaru opfu anyi ono bụ̀ Lìdiya. Lìdiya ono bụ̀ onye Tayatayira. Ọ̀ogba nghọ̀ ẹ̀kwa uswe-uswe. Ọ̀ bụ̀ nwanyị̀, abudu onye Jiu; ọ̀le Chileke duru iya lẹ̀ nsọ̀. Nnajiuphu bya anwusaa ya obu; ọ̀ ngabẹ̀ nchị̀ l'iphe, Pòlu epfu. ¹⁵E mee yẹ̀ ndibe phẹ̀ baputizimu. Ọ̀ sù anyi: "Unu byanù anọ̀ta l'ibe mu mẹ̀ unu -kwewaa lẹ̀ mu bụ̀waa onye kweru kẹ̀ Nnajiuphu." Ọ̀ rwonyanaa anyi; anyi jeshia.

Pòlu nọ̀ mkpọ̀ro lẹ̀ Filipayi

¹⁶O rwua ujiku lanù; anyi nọ̀du eje ẹ̀ka aanọ̀duje epfu anù Chileke; anyi hùma nwamgbọ̀ko, bụ̀ ohu; tẹ̀me ọ̀bvụ̀ buru iya l'ẹ̀hu k'ophu ọ̀ogba ẹ̀ja. Ndu nwe iya nù bẹ̀ ọ̀okpatakpooru oke okpoga l'agba ẹ̀ja ono. ¹⁷O tsoahaa anyi lẹ̀ Pòlu. Ọ̀ nọ̀du echi mkpu asuje: "Ndu-a bukwa ndu ejeru Chileke, bụ̀ Ọ̀kalibe-Kangokotaru-nù ozi. Ephe aakọ̀ru unu ụ̀zo, ee-shi dzọ̀ unu." ¹⁸Mbọ̀ku-mbọ̀ku l'oopfu iya. A nonyaa iphe ono, oopfu ono kabakpọ̀ adù Pòlu ashị̀ k'ophu ọ̀ tọ̀ duedu ike ata nshi. Ọ̀ ghakọ̀be bya asù ọ̀bvụ̀ ono: "Mu gude ẹ̀pha Jizọ̀su Kéreshi akarù ngu g'ì lufuta l'ẹ̀hu nwata ono!" Epfupfu, oopfu iya; ọ̀bvụ̀ ono lufu nwata ono l'ẹ̀hu. ¹⁹Ndu nwe iya nù hùmaepho l'ọ̀bvụ̀ ono lufuwaru iya l'ẹ̀hu k'ophu ọ̀ tọ̀ kpatae-duru phẹ̀ okpoga; ephe gude Pòlu yẹ̀ Sayilasù kpuru phẹ̀ kpufu aswa;

kpupfu ndu-ikpe phẹ, ²⁰bụ iya bụ ndu-ikpe ndu Romu; je asụ phẹ: “Ndu-a bụ ndu Jiu, byaru anyi akpataru opfu lẹ mkpukpu. ²¹Ephe ezi omelalì, ta abụdu ekemu-alì, gbaru anyi l'edobe; ophu o bụdu ekemu-alì anyịbe ndu Romu. Ebe anyịbedua etsokwa egube omelalì ono-o!” ²²Ikpoto ndu ono wulihu g'ephe tsua Pọlu phẹ otsukputu; ndu-ikpe ono woru uwe Pọlu yẹ Sayilasụ lawashia sụ g'e chia phẹ echachi. ²³E chiebe phẹ echachi kpachaa akpachaa; bya enwuru phẹ nwuba l'ulo mkpọro. A sụ onye eche ụlo mkpọro g'ọ tuchikwaa ụlo mkpọro ono gụa ya kpukpurukpu. ²⁴Onye eche ụlo mkpọro ono gude l'e pfuru egube ono woru phẹ jeye l'ohu l'ohu ime ụlo mkpọro ono. O tụa phẹ mkpọro bya akpọru phẹ okpa ye l'oshi, a tufushiru ụzo.

²⁵O betashia l'echi abalì; Pọlu yẹ Sayilasụ nọdu epfu anụ Chileke bya ekwe ebvu anụ iya. Ndu ephe l'ephe nọ l'ulo mkpọro l'eka ono nọdu angaru phẹ nchì. ²⁶Teke ono teke ono; alì nmaahaa jiiijijii; kwata anmashì iya ike. Ụlo ono nmakọta jiiijijii jasụ l'okpa iya. G'e jia epfua; ụzo ụlo mkpọro ono tuko ghashia ghegbaru onu. Mkpọro, a turu onyemonye tuko gbushihuchaa. ²⁷Onye eche ụlo mkpọro ono tehu bya ejeshia ele enya; ụlo mkpọro ghegbawaaru onu. O dobesu lẹ ndu nọkota l'ulo mkpọro ono gbalachaawaru. O mịtaepho ogu-echi iya amịta gẹ ya nmagbua onwiya. ²⁸Pọlu chishia mkpu sụ iya: “Te ejekwa ememe! Te ejekwa ememe! Ta adukwa iphe, ii-me onwongu! Anyi nọkotakwaa l'eka-a!”

²⁹Onye ono, eche ụlo mkpọro ono sụ g'a nwutaedu oku. O gude ẹhu anmanma; ẹka ndzụ agụ iya gbagbua je adaa kpurumu lẹ mgboru okpa Pọlu yẹ Sayilasụ. ³⁰O bya edufuta phẹ bya asụ phẹ: “Ndu mu; ?bụ gụnu bẹ mu e-me g'a dzọ mu?”

³¹Pọlu phẹ sụ iya: “Kweta kẹ Nnajiuphu, bụ Jizosụ Kéreshi g'aa-dzọ ngu; gụ lẹ ndibe ngu g'unu ha.” ³²Pọlu phẹ bya epfuaru iya kẹ Nnajiuphu; pfukwaaru iya phọ ndu nọkota l'ulo iya g'ephe ha. ³³Onye eche ụlo mkpọro ono bya eduta phẹ lẹ teke onokwaphọ l'enyashi ono je asachaa phẹ ẹka ono, e chibashiru phẹ ẹhu ọnyá ono. E mee yẹle ndibe iya baputizimu l'enyashi onokwaphọ. ³⁴O duru Pọlu yẹ Sayilasụ laa ibe iya je anụ phẹ nri; ephe ria. Emereme ji yẹ ndibe iya ẹhu; kele nta-a bẹ ephe byawaru bya amaru Chileke ono, bụ iya bụ okpobe Chileke ono.

³⁵O be l'utsu iya; ndu-ikpe Romu ono zia ndu ogbogu phẹ g'ephe je ezia g'a haa Pọlu phẹ g'ephe la.

³⁶Onye eche ụlo mkpọro ono bya ezia ya Pọlu; sụ iya: “Ndu-ishi sụkwaru g'a haa gụ lẹ Sayilasụ g'unu la. Unu toekwapho nwehu tugbua lashia nta-a lẹ nchì odo.”

³⁷Obenu lẹ Pọlu sụru ndu ogbogu ono: “E te ejekwaru anyi ekpe ikpe; g'ọ ka mma l'a nmaru anyi ikpe. E chia anyi iphe l'edzudzu-oha; l'eka anyi bukwa-a ndu Romu. E nwuru anyi ye lẹ mkpọro. Nta-a bẹ ephe sụru g'anyi la lẹ mpya. Ono bẹ tee medu ememe! G'ephe bya lonwophe bya edufuta anyi.”

³⁸Ndu ọgbogu ono je epfuaru ndu-ikpe ẹgube ono. Ndzụ rwuta pẹ g'ẹpẹ nùmaru lẹ Pọlu yẹ Sayilasù bụ ndu Romu. ³⁹Ẹpẹ je je arwọ Pọlu pẹ arwọrwo. Ẹpẹ dufuta pẹ l'ùlo mkpọro ono bya arwọ pẹ g'ẹpẹ lufuru pẹ lẹ mkpukpu. ⁴⁰Pọlu yẹ Sayilasù lufuta l'ùlo mkpọro ono bya ejeshia ibe Lidìya. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ẹpẹ jepfuru unwunna je yechaaru pẹ ọkpukpu ike sù g'obu shihu pẹ ike; ọ bụru pẹ atugbu.

Iphe, eme lẹ Tesalonayika

17 ¹Pọlu yẹ Sayilasù tųgbua ije je aghabua Amfipolisù waa Apoloniya. Ẹpẹ bahu lẹ Tesalonayika. Mkpukpu ono bẹ ọlo-ndzuko ndu Jiu dọ. ²Pọlu bya ejee l'ùlo-ndzuko ono, bụ iya bụ g'oojehawa. Ọ kpokube jee ya eswe-atuta-unme ẹto. O gude iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke asarụ pẹ opfu; ³bya emee opfu Chileke ono g'o doo pẹ ẹnya; goshi pẹ lẹ Kéreshi ọbu bẹ jefutaje iphe-ẹhuka nwuhu; l'e lia ya. Looshi l'onwu teta dzuru ndzụ. Ọ bụru Jizosu-a, mu epfuru unu opfu iya-a bụ Kéreshi ọbu. ⁴O nweru ndu Pọlu yẹ Sayilasù pfutaru; ephe laaru pẹ. O nwekwarupho ikpoto ndu Gurisù, Chileke duru lẹ nsọ mẹ igwerigwe unwanyi, nweru ẹnya, ephe pfutakwarupho yeru onwopẹ.

⁵Obenu lẹ ndu Jiu wataru ejiru iya iji-ẹnya. Ẹpẹ bya eje akpakọo obokoboko nemadzụ l'aswa bya agbaa ọgbo. Ẹpẹ kpakaa mkpukpu ono; mkpukpu gbaahaa gharagharaghara. Ẹpẹ zeru gidigidi zeba l'ibe Jiasonu ẹka ephe achọ Pọlu yẹ Sayilasù g'epẹ gude kpufutaru ọha. ⁶Ọphu ephe ahumaduru pẹ; ephe kputa Jiasonu bya aharu unwunna anyi ọzo kputa yeru iya. Ẹpẹ kpuru pẹ kpureru ndu-ikpe mkpukpu je asu pẹ: “Ndu-a, woru mgboko l'ophu gha igharaphu-a bẹ byaakwaru ibiya-a; ⁷Jiasonu gbẹ duta pẹ ephe je anodu l'ibe iya. Ndu ono bẹ tųkokwaru ekemu eze nna-jioha, bụ Siza egbukakọta egbuka. Teme ephe sù l'ọ duru onye eze ọzo, dọ nù, ẹpha iya bụ Jizosu.” ⁸Ẹhu gbangahu ọha waa ndu-ikpe mkpukpu ono g'epẹ nùmaru iphe ono. ⁹E gbubuaru Jiasonu yẹ ndu e guderu yẹ ya nre; tubuaru pẹ okpoga, ephe e-ye, bukwanu a -nùmabaeduru ọkporo pẹ lẹ mkpukpu ono ọzobaa; ephe anataphu okpoga pẹ azu. Ẹpẹ bya eyee nre ono; a haa pẹ ephe lashia.

Iphe, eme lẹ Beriya

¹⁰O be l'enyashi; unwunna ono meepho ẹgwegwa dufu Pọlu yẹ Sayilasù; ephe jeshia Beriya. Ẹpẹ jerwua; bya ejeshia l'ùlo-ndzuko ndu Jiu. ¹¹Ndu ẹka ono ka enweru obu iphóro e -me lẹ ndu Tesalonayika. Ọ nodu agụ pẹ agụ anuma ozi-oma ono. Mbọku-mbọku ephe agụ ẹkwo-opfu Chileke g'epẹ maru ?iphe, Pọlu pẹ epfu bụa eviya? ¹²Ọ bụru iya bụ lẹ ndu dọ igwerigwe ekweta; mękpoo igwerigwe unwanyi Gurisù, nweru ẹnya l'ẹka ono mękwapho unwoke Gurisù. ¹³Ndu Jiu, bu lẹ Tesalonayika gbẹ l'ẹka ono numa lẹ Pọlu eziakwa opfu Chileke lẹ Beriya; ephe bya l'ẹka

ono bya agbaghashĩa òha ono; woru phẹ kpalia bya eyeru phẹ kurukuru. ¹⁴ Ònwunna dutaẹpho Pòlu ẹgwegwa dufu durwua ya eze-ẹnyimu. Timoti yẹ Sayilasú nọ-kpe azú lẹ Beriya. ¹⁵ Ndu edu Pòlu durwua ya Atẹnsu. Ẹphe laphushia azú lẹ Beriya. Pòlu sù phẹ gẹ Sayilasú yẹ Timoti byapfutaakwa iya ẹgwegwa.

Iphe, eme lẹ Atẹnsu

¹⁶ Pòlu nọdu lẹ Atẹnsu cheaharu Sayilasú yẹ Timoti. Ọ hụma g'ẹnya agwa habe shii lẹ mkpukpu ono. Ọ phushiahaa ya uphu ike l'okpoma. ¹⁷ Ẹphe lẹ ndu Jiu mẹ ndu Gurisu, anwụ ẹka ndu Jiu nọdu anọduje atụ ẹgo l'ulo-ndzukọ ndu Jiu. Ọ nọdu ejejekwaphọ aswa mbọku-mbọku ẹphe lẹ nwa ndu ọphu ọ hụmaru l'ẹka ono abọahaa kẹ Chileke. ¹⁸ Ọ dọru ndu mmamiphe, shi l'ogbo eekuje Epikuriya waa Sutoyiku, byaru ẹphe lẹ Pòlu tọhahaa ya. Ndu asụ: “?Bukwa ole bẹ nwa ọwa-a, epfu bẹbeebee-a epfu?”

Ndu asụ: “Ọ dukwa g'ọ dọru agwa ndu ọzo, ọotu ọnu iya.” Iphe, ẹphe gude epfu nno bụ lẹ Pòlu epfu kẹ Jizọsu waa k'eshi l'ọnwu teta dzuru ndzụ. ¹⁹ Ẹphe duta Pòlu bya edufu l'edupfu, ndzukọ Ariyopagosu bya asụ iya: “Menaa g'anyi maru iphe òphúú ọwa-a, iipfu opfu iya-a. ²⁰ L'iphe ọwa-a, ipfugba-a bụgbakwaa anyi nchị òphúú. Menaa g'anyi maru iphe, ọ bụgbaa.” ²¹ Kẹle ndu Atẹnsu mgburugburu mękpoo ndu lwaru iya alwalwa ta adọdu iphe ọzo, ẹphe ejeje gbahaa g'ẹphe numa mẹ g'ẹphe pfua iphe òphúú.

²² No iya; Pòlu bya apfuru l'iphu ndu ono l'edupfu Ariyopagosu onoya sụ: “Atẹnsu unu gebekwa-o! Mu sụ-a; mu hụmawaru l'unu yenụkaru agwa nsọ. ²³ Kẹle gẹ mu ejephekpo lẹ mkpukpu unu-a bẹ mu hụmagbaaru ẹnya agwa unu. Mu hụmakwarupho ẹnya agwa ọphu e deru sụ: ‘Ọwa-a bụ k'agwa ọphu a madu ẹpha iya’. Onye ono, unu abaru eja l'ẹbe abụ l'unu maru ẹpha iya ono, bụ iya bẹ mu epfuru unu opfu iya nta-a. ²⁴ Ọo ya bụ Chileke, bụ iya meru mgboko mee iphemiphe, nọ iya l'ime. Ọo ya bụ Nnajiuphu, nwe igwe nweru alị; tẹme ọphu oobujeduru l'ulo, nemadzụ gude ẹka kpua. ²⁵ Ọphu mkpa iphe, nemadzụ ejeta anụ iya adọdu iya; eshinu ọ bụ iya anụ ndzụ bya anụ unme bya anụ nemadzụ iphemiphe. ²⁶ Ọo Chileke lanu ono meru onye ivuzo; bya eshi l'onye lanu ono mee ohamoha, nọkota lẹ mgboko-a mgburugburu. Ọo ya tubuhawaru teke ndu nọ lẹ mgboko-a a-nọ-beru; tubuhawaa ẹka oke alị phẹ a-kpa. ²⁷ Iphe, Chileke medoru iphemiphe ono bụ gẹ ndiphe achọ ya chọta iya m'ẹphe-rwaphe-naa ẹka iya; eshinu Chileke ta adọdu onye ọ nọ ẹnya lẹ g'anyi ha; mbụ mẹ onye lanu. ²⁸ Kẹle

“Ọo ya gude ndzụ anyi.

Ọ buri iya meru iphe,
anyị ejephe.

Tẹme ọ buri iya meru iphe,

anyi dū adūdu ophu.”

Ọ dū-a g'ẹgube ndibe unu, agū ebvu guru sū:

“Anyi tūkoru buru unwu iya.”

²⁹Eshinu anyi tūkoru buru unwu Chileke; g'anyi ta arijekwa lẹ Chileke dū g'iphe, e gude ope wūa; ọzoo iphe, a kpuru l'urwa; ọzoo iphe, e gude oshi pyia. Ọriri nemadū te erwukwaru gẹ Chileke gbaru; ophu ọ buru k'egude iphe, emeru ọna goshi g'ọ gbaru. ³⁰Chileke lesweakwaru teke e shidu maru iya ẹnya. Nta-a bẹ ọ sūru g'izimanū lwa onyemonye azū l'ẹka-meka; g'ẹphe byapfuta iya. ³¹Kẹle o dobeakwaru mbọku, oo-kpe ndiphe mgburugburu ikpe pfuru-oto. Onye oo-gude kpee ikpe ono bụ nwoke ọbu, ọ họtaru l'onwiya. Iphe, o gude mee g'onnyemonye maru l'iphe ono e-me-koṭa gẹ ya tūberu bụ l'o meru g'onnye ono shi l'onwu teta dzuru ndzū.

³²Pọlu pfufutaẹpho k'eshi l'onwu teta dzuru ndzū ono; ẹphe haru gbaaharu iya mgbonu. Ọ dukwarupho ndu sūru: “Ọ dukwa anyi g'a sū l'ii-pfubaa iphe-a ọzo g'anyi nūmabaa.” ³³Pọlu parū phẹ haa; ọ buru iya atugbu. ³⁴Ọ dūru ndu tsoru iya nū bya eworu onwophe ye Jizosu, bụ Nnajiuphu l'ẹka. Dayonisiyosu, onye gba l'ogbo Ariyopagosu yi lẹ ndu ono waa nwanyi, eekuje Damarisu; mēwaro ndu ọzo.

Iphe, eme lẹ Kọrentu

18 ¹E mechaa; Pọlu shi lẹ Atensu jeshia Kọrentu. ²O rwua l'ẹka ono; ọ hūma onye Jiu, eekuje Akwila. Ẹka a nọ nwua ya bụ lẹ Ponto-su. Akwila bẹ yee nyee ya bụ Pirisila shikwadua Itali lwa Kọrentu teke ono; kẹle eze nnajioha, bụ Kulodiyosu sūru g'iphe, bukpuo ndu Jiu mgburugburu lufu lẹ Romu. Pọlu jee gẹ yee phẹ kwee. ³O jerwua; ẹphe l'iya nọdu jeahawarọ ozi; kẹle iphe, ẹphe gude buru bụ ekwe ẹkwa, eegudeje eme ọlo-ẹkwa. Pọlu l'onwiya bukwapo onye ekweje ẹkwa. ⁴Ọ nọdu ejeje l'ọlo-ndzukọ ndu Jiu idzu g'idzu eswe-atuta-unme g'ẹphe bọo kẹ Chileke; bya esee gẹ ya pfuta ndu Jiu mē ndu Gurisu yeru Jizosu.

⁵Sayilasū yee Timoti shi lẹ Masedoniya lwatashia; Pọlu phubewaa iphu l'epfu kẹ Chileke mbọku-mbọku. Ọ nọdu egoshi ndu Jiu l'ọo Jizosu, bụ Kéreshi ọbu. ⁶Teke ẹphe jikaru bya epfuaharu iya ejo opfu; l'ọ jia uwe iya kpowulangu sū phe: “Inyorokoto inyorokoto! Unu vukwaru ọchi unu l'ishi unu. Ẹka mu ta aduẹkwa iya. Nta-a buakwaa ndu abudu ndu Jiu bẹ mu e-jepfu.” ⁷Ọ parū phẹ haa je eburu l'ibe onye Gurisu, eekuje Tayitosu Jiosutosu, bụ nwoke, Chileke dūru lẹ nsọ. Ibe iya nọ-kube ọlo-ndzukọ ndu Jiu. ⁸Onye-ishi ọlo-ndzukọ ọbu, bụ Kirisuposu bẹ yee ndibe iya kwetawaru l'ọo Jizosu bụ Nnajiuphu phẹ. A dukwapo igwerigwe lẹ Kọrentu nūma kẹ Jizosu ono bya ekwetakwapho; e mee phẹ baputizimu.

⁹O be l'enyashi ujiku lanu; Pọlu phua ophulenyā. Jizosu sū iya: “Ndzū ba agukwa ngu Pọlu! Pfuakwa iphe, iipfu; ta adukwa teke iha iya. ¹⁰Mu nọkwaa swiru ngu eswiru. Ọ tọ dukwa onye a-furu ngu nū k'emeka ngu

iphe; kele a dukwa igwe le mkpukpu-a bugbaaru ndu bu ndu nkemu.”

¹¹Polu noo le mkpukpu ono mgbarapha l'onwa ishii zikota ndu aka ono opfu Chileke.

¹²O buru teke Galiyo bu onye-ishi ndu Gurisu be ndu Jiu byaru anoko-be gude Polu kpuru jeshia l'ulo-ikpe. ¹³Ephe su le Polu eme go mee ndu ndu-phe g'ephe bageru Chileke eja l'uzo, abudu iphe, ekemu ali phe pfuru.

¹⁴Polu jeshia eye onu; Galiyo su ndu Jiu ono: “Ome iphe-a bu opfu ke le mesweru; ozoo le meru ejo-iphe me mu asu ee lo du-a ree ge mu yeru unube ndu Jiu onu. ¹⁵Obenu l'eshinu iphe, unu adzo bu k'epha me opfu onu; me ekemu unu; unu jekwa edoshia ya l'onwunu. Mu te ekpejekwa egube iphe ono.” ¹⁶O chishia phe l'ulo-ikpe. ¹⁷G'ephe ha gude Sosutenisu, bu onye-ishi ulo-ndzuko ndu Jiu ono tsua ya iphe l'iphu ulo-ikpe l'eka ono. Ophu Galiyo eyeduru phe onu.

Polu alaphu azu le Antiyoku

¹⁸Polu yee unwunna noepho le Korentu ujiku olemole; o paru phe haa; yee Pirisila waa Akwila swiru bahu l'ugbo jeshia Siriya go kpushichaadaru ishi le Kenkiriya; kele iphe, o kweru Chileke ukwe iya be o mewaru.

¹⁹Ephe jerwua Efesosu. Polu haa Pirisila yee Akwila l'eka ono bya abahu l'ulo-ndzuko je yee ndu Jiu boahaa ke Chileke. ²⁰Ephe rwoyo ya g'ephe l'iya nobaa; ophu o kwedu. ²¹O tugbushia bya asu phe: Obo-iphe-a abyanu-a be mu lwaphutajekwa azu le Jierusalemu bya abo me o -buru uche Chileke. O bahu l'ugbo le Efesosu tugbua.

²²O -rwuepho le Sizariya; bya egude okpa jeshia Jierusalemu je ekele ndu Chiochi aka ono. O shiwaro eli-eli jeshia Antiyoku. ²³O noekwapho nwanshii le Antiyoku; o tugbua ozo. O je eshita ali Galeshiya waa Firijiya eme g'obu kabaa eshihu ndu ke Kereshi l'ibiya ono ike.

Apolosu byaru Efesosu waa Korentu

²⁴O duru onye Jiu, epha iya bu Apolosu, a nwuru le Aleguzandiriya, byaru Efesosu. O maru epfu opfu bya amaru iphe, e deru lekwo-opfu Chileke mashia ya ike. ²⁵E zihawaru iya k'uzo Nnajiuphu; o nodu evukpoo ya evuvu epfuru ndu ozo ke Jizosu ono; teme o nodu ezikwa iya pho ezizi. Ootukojekpo ke Jizosu too lokpa iya lokpa iya; ole aka o maberu buepho ke baputizimu ophu Jionu shi emeje. ²⁶O saahaa ke Chileke kpa kpa l'ulo-ndzuko ndu Jiu. Pirisila yee Akwila numa iphe, oopfu bya eduru iya laa ibe phe; je akabaa ya ezirwe uzo Nnajiuphu ezirwe. ²⁷Apolosu su le ya e-je ali Gurisu. Unwunna, no le Efesosu su lo dukwa ree shii; bya ederu ekwo nu iya ge ndu ke Kereshi, no l'eka ono nata iya ree. O jerwua; o kwata yeru phe aka shii; mbu ndu shi l'eze-iphe-oma, Chileke eme kwe-tawaa. ²⁸O nodu atukputaje ndu Jiu l'edzudzu-oha; egudeje iphe, e deru l'opfu Chileke goshi phe rengurengu loo Jizosu, bu Kereshi obu.

Polu nõ lẹ Efesosu

19 ¹Teke ono, Apolosu nõ lẹ Korentu ono bẹ Polu kwaseru ẖo ẹnyanwu arība lufu lẹ Efesosu. O rwua l'ẹka ono; ọ haru huma ndu etso ẖo Jizosu. ²Ọ j̄ia p̄hẹ: “?Unu nataru Unme-dụ-Nsọ teke unu kwetaru?”

Ephe sụ iya: “Anyi teke anuma-swekpokwaanu kẹ Unme-dụ-Nsọ anuma ophu.”

³Ọ sụ p̄hẹ: “?Bụ ẹgube baputizimu ḡunu bẹ e meru unu?” Ephe sụ iya l'ọo baputizimu kẹ Jiõnu.

⁴Polu sụ p̄hẹ: “Jiõnu shikwa emeje baputizimu gude egoshi l'onye-a bẹ izimanu iphe-ẹj̄i iya lwaru azu; ọ ghawaa umere lwapfuta Chileke. Iphe, o shi epfufuaru ndu Jiu bụ g'ẹp̄hẹ kweta k'onye ono, a-bya nu ono, bụ iya bụ Jizosu.”

⁵Polu pfuchaep̄ho nno; ẹp̄hẹ numa; e gude ẹpha Nnajiup̄hu, bụ Jizosu mee p̄hẹ baputizimu. ⁶Polu bya ebyibe p̄hẹ ẹka; Unme-dụ-Nsọ bya ẹj̄i p̄hẹ ẹhu. Ephe pfuaaha l'olu Unme-dụ-Nsọ; bya awatakwap̄ho epfuchiru Chileke. ⁷Ndu ono rwuru iri l'ẹbo.

⁸Polu nõkota mgburugburu onwa ẹto sakota kẹ Chileke kpa kpa l'ulo-ndzukọ ndu Jiu. Ephe l'iya nõdu adzo op̄fu ono. Ọ nõdu anoduje eme g'o doo p̄hẹ ẹn̄ya l'ozì-oma kẹ Chileke, bụ eze ono; bụ ọkpobe-op̄fu. ⁹Ọle ndu ono haru kpochia nch̄i; ophu ẹp̄hẹ ekwetaduru iphe, Polu pfuru. Ephe wataep̄ho epfubyishi ẖo Nnajiup̄hu ono epfubyishi l'ẹka ono; Polu paru p̄hẹ haa bya eduta ndu kẹ Kéreshi ono; ọ buru iya atugbu. Mbokum̄boku; oojeshia asa op̄fu l'ulo, eedzukoje k'anwu iphe l'ibe Tiranosu. ¹⁰Ọ mekp̄o ya p̄ho ẹgube ono gbiriri jas̄u o megba iya apha labo. Ọo ya bụ ndu bukota l'alì Eshiya m̄e ndu Jiu m̄e ndu Gurisu numakota op̄fu kẹ Nnajiup̄hu, bụ Chileke.

Unwu Sukiva

¹¹Chileke shi Polu l'ẹka eme iphe-ohumalenya, ete emejehaadaa nu; ¹²k'ophu oobujeru e -shi iya l'ẹhu wota nkachifu; ọzoo nwampete ẹkwa gude jep̄fu ndu iphe eme; iphe-ememe ono alaa; ọbv̄u, bu p̄hẹ l'ẹhu alufuchaa. ¹³Ọ dukwarup̄ho ndu Jiu, tsoru ejep̄hẹ achishikwap̄ho ọbv̄u, emegbaa nemadz̄u. Ephe nõdu emeje g'ẹp̄hẹ gude ẹpha Jizosu eme iya. Ephe nõdu asuje ọbv̄u ono: “Mu gude ẹpha Jizosu, onye Polu ep̄fu nkiya akar̄u ngu g'ì lufu.” ¹⁴Ọ nweru nwoke Jiu lanu, bụ onye-ishi uke Chileke, ẹpha iya bụ Sukiva, nwutaru unwoke ẹsaa. Noo ya; o be ujiku lanu; unwoke ẹsaa ono mekwap̄ho g'ẹp̄hẹ gude ẹpha Jizosu ch̄ifu ọbv̄u ẹgube ono, ndu ophu achifuje p̄ho.

¹⁵Ọbv̄u ono, ẹp̄hẹ eme g'ẹp̄hẹ ch̄ifu ono sụ p̄hẹ: “Jizosu bẹ mu maru bya amakwarup̄ho Polu; unubedua ?unu bụ ndu ole?”

¹⁶ Onye onò, ọbvù eme onò gude ẹjọ ọkpèhu tsoo phẹ ọgù; kakọta ẹphè n'èsaà ike. O meka phẹ iphe gbabèchaa phẹ ọto. Ẹphè shi l'ùlò onò gba-fù. ¹⁷ Ndu Jiu mẹ ndu abùdu ndu Jiu, bukọta lẹ Efesọsu nùma iphe onò; ndzù rwuta phẹ. A kwabèhaaa ẹpha Nnajiuphu, bụ Jizọsu ọkpobe ùbvù. ¹⁸ Igwerigwe ndu bụwaa ndu kẹ Kéreshi wùru bya bya akọshiahaa iphe, ẹphè shi emeje; bya egbukachaa oswe, ẹphè shi kegbaa ndu ọzo. ¹⁹ Ndu emeje ọmamánsi bya achíta ẹkwò, ẹphè egudeje eme ọmamánsi onò chíkobe l'ẹka lanù kpọọ ya ọkù l'iphe ọha. A bya agbakọọ aswà ẹkwò onò; ọ bụru ụkpòrò ẹkpa-ego iri l'ẹbo l'ẹkpa-ego iri. ²⁰ E shi ẹgube onò; opfu kẹ Chileke goshi g'ooorebe ire bya akabaa ejedzuru; bya akabakwaaphọ eshi-hu ike eje.

Ùtsù etsu lẹ Efesọsu

²¹ Iphe onò nwùchaepho; Unme-dù-Nsọ mee gẹ Pọlu sù lẹ ya shifùtaje Masedoniya waa alì Gurisu lufu lẹ Jierúsalemù. O sù lẹ ya -jèchaa ẹka onò bẹ ya e-jekwaphọ Romu. ²² O bya ezia ndu eyejeru iya ẹka ụmadzu ẹbo; Timoti yẹ Ẹrasutosu g'ẹphè vuru iya ụzo jeshia Masedoniya gẹ yẹ-bedua nọbaadaa l'alì Eshiya.

²³ Teke onò bẹ oke mkpaka bataru lẹ mkpukpu onò l'opfu ụzo Nnajiuphu onò. ²⁴ Lọ duru onye akpuje ụzu, eme ọna shii, egudeje mkpọ-la-ọchaa akpùshi ụnwu iphe, adujegbaa l'eze-ùlò eze-nwanyì ndu Efesọsu, bụ Atemìsu. Ẹpha onye-ùzù onò bụ Dimitiriyosu. Yẹ ndu akpujeru iya iphe onò gude iya akpa okpoga ntumatu. ²⁵ O bya ekukọọ ndu onò l'ẹka lanù; məkpoo iphe, bukpoo ọgbo ndu ụzù onò sù phẹ: “Ndu mu! Unu maru l'ọọ iphe, anyi eme-a bẹ anyi gude aba. ²⁶ ?O kwa l'unu anụ-a; tẹme unu nọdu ele-a iphe, nwoke-a, bụ Pọlu eme? O sùru l'agwa, nemadzu gude ẹka dobe ta abùdu ọkpobe iphe ilile. Nta-a bẹ o gudewaa ẹgube onò pfuta ndu dù igwerigwe lẹ Efesọsu; ghudu mẹ oojegbabẹ alì Eshiya mgburugburu. ²⁷ Iphe, dù ẹji, dù iya nù bụ l'iphe-a, anyi akpuje-a a-zaahaa ẹjọ ẹpha. Ọzo ka njọ bụ l'eze-ùlò eze-nwanyì taa dùedu iphe, ọobukwaduru. Waa l'aa-parù iya haa; mbù eze-nwanyì ophu alì Eshiya l'ophu mẹ mgbo-ko mgburugburu abarù ẹja.”

²⁸ Ikpoto ndu onò nùnyaepho iphe onò, oopfù onò; ẹhu gbangahù phẹ l'ẹhu-eghu. Ẹphè tù ụzu sù: “Atemìsu ndu Efesọsu bụ eze agwa!” ²⁹ Ùtsù daa lẹ mkpukpu onò. Ẹphè dzukọbe ẹgwegwa gude Gayọsu yẹ Arisutakọsu, bụgbaa ndu Masedoniya labọ, ẹphè lẹ Pọlu swì; kpuru phẹ kpufuru ọha l'ẹka mkpukpu onò edzuje. ³⁰ Pọlu l'onwiya jeshia gẹ ya jepfu ikpoto ndu onò; ophu ndu kẹ Kéreshi ekwedù. ³¹ Ndu nweru ẹnya lẹ Eshiya, bụ ndu ẹphè l'iya eshi ònyà; zia ozi g'e je ezia ya sù iya jikọ g'a ta ahụmakwa iya l'ẹka onò, mkpukpu edzuje onò ahuma ophu. ³² Kẹle teke onò bẹ ùtsù onò adakpọepho lẹ ndzukọ onò. Ndu echi kẹ ne phẹ; ndu echi kẹ nna phẹ; kẹle ẹphè ta amadù iphe, ada nù. Mbù l'ọ ghuduru nwanshìi mẹ ọ bụru lẹ

g'èphe hakòta kùru l'èka ono ta amadù iphe, èphe gbafùta-doru. ³³No iya; e dobesu l'òo nwoke lanù, eeku je Alèguzanda akpa iphe ono; kèle ndu Jiu hòfutaru iya nwuru iya ye l'iphe ikpoto ndu ono. Alèguzanda palia èka g'e gebekwa gè ya dofu onwiya. ³⁴Èphe hùmaephe l'ò bu onye Jiu; g'èphe hakòta gude olu lanù chiahaa su: "Atèmisu ndu Efesòsu bu eze agwa!" Èphe raaèpho iphe ono nra lanù-oo jasù iphe, ha g'awa labò.

³⁵E mechaa; onye edejeru mkpùkpù èkwò kukebe èhu mee a rabuhu iphe ono. Ò sù phè: "Mu sù-a; Efesòsu! Ò tò òkwa onye amadù l'òo Efesòsu bu mkpùkpù, nwe eze-ùlo Atèmisu bya abùru mkpùkpù, abaru ntèkpe, gbaru iche ono, shi l'igwe daa ono eja. ³⁶Ò tò òdù onye a-sù l'òo ùka. Òo ya bù; unu nòdunu nwadoo. Unu te emeèkwa gè ndu amadù iphe. ³⁷Unu kpùtawaru ndu-a bya èka-a l'èbe òbu l'èphe zitaru iphe eze-ùlo eze-nwanyì; tème òphu ò òdù èjo opfu, èphe pfuru iya. ³⁸Sù-a; teke ò bu lè Dimitiriyòsu waa ndu ejeru iya ozì nweru ndu èphe sùru l'ò dùru iphe, èphe meru; ùlo-ikpe dùephe adùdu tème ndu-ishi mkpùkpù nòduepho l'èka ono. G'èphe je l'èka ono je epfu iya. ³⁹Teke ò bu l'ò dùru iphe òzo, unu epfu; unu epfua ya mè mkpùkpù dzua opfu. ⁴⁰Kèle ògu, dùru anyi nta-a bùkwa l'aa-sù l'anyi kparù ùtsù nta-nà l'èbe abù l'ò nweru ishi iphe, bùkwanu e -kuje anyi; anyi egude iya dofu onwanyì l'ègube mkpu òwa-a, a gbaru nta-nà-a." ⁴¹Ò pfuchaa nno; ò sù phè g'èphe la. Èphe wùfu lashà.

Iphe, meru lè Masedoniya waa lè Gurisu

20 ¹Ùtsù ono dazetaèpho; Pòlu bya ekukòo ndu kè Kéreshi bya eyeru phè òkpù-ikike g'èphe ta atsùkwa ebvu bya ekelechaa phè; ò bùru iya eje Masedoniya. ²Ò jephekòtachaa l'iphe, bù èka ono g'ò ha pfuaru phè igwerigwe opfu bya eyeru phè òkpù-ikike. E mechaa; ò bya ejeshia Gurisu. ³Ò nòo ònwa èto l'èka ono. A nònyaa; ò kwakòbe jeshia abahù l'ùgbo eje alì Siriya. Ndu Jiu gbaru je akwachia ya ùzo. Ò laphu azù je eshia ùzo Masedoniya lashà. ⁴Ndu èphe l'iya swì l'ije ono bu Sopeta, nwa Piroosu, onye Beriya waa Arisutakòsu waa Sekundosu, èphebedua shi lè Tesalonayika; waa Gayòsu onye Debi; waa Tikikòsu waa Tirofimosu; noo ndu kè Eshiya; waa Timoti. ⁵Ndu ono vuru ùzo je anòdu lè Tirowasu pfuru-cheru anyi. ⁶A -bòchaa iphe "Òbo-buredi, ekoduru ekoko"; anyi bahù l'ùgbo lè Filipayi tughua. A nòephe ujiku ise; anyi bya-pfuta phè lè Tirowasu. E rwua èka ono; anyi nòo abalì èsaa l'èka ono.

Ejeje ikpazù, Pòlu eje Tirowasu

⁷Ò be lè mbòku mbù l'idzu; anyi dzukòbe g'anyi ria Nri-ènyashi-Nnajiuphu. Pòlu wata phè asarù opfu; kèle òkwakobekwanu k'ala l'ùtsu iya. Ò pfuepho opfu gbiriri jasù abalì kee èbo. ⁸Oroku dù igwerigwe l'ime

ùlo-eli ono l'èka anyi nyikotaru je adòkobe lè k'eli iya. ⁹Nwokoròbya lanu, aza Yutikòsu nõdu anòo l'igburonu windo. Pòlu pfunyaephò opfu ono; mgbenya rweahaa Yutikòsu. A nõnyaa mgbenya tũ iya. O shi lè mkpòpfu ùlo-eli èto ono ngabufu bya echia onwiya l'alì. E jeshia ya apali; ò nwùhuwaa. ¹⁰Pòlu bya enyizeta bya anmakoru iya l'eli bya agbakua ya èka sù: “Unu ta akwagbushihè onwunu l'ò dzùwaa ndzù!” ¹¹Ò tũgbua lapu azù je anyawaa buredi ono kee; èphe ria. O pfunharu phè opfu òzo; pfunya ya jasù nchi bòhu. Ò buru iya alala. ¹²Èphe duta nwokoròbya ono lè ndzù. Ò buru iphe, e gude dũ phè obu; obu shihu phè ike òkpobe eshihu.

Pòlu shi lè Tirowasu jeshia Militòsu

¹³Anyi tũgbua bya abahù l'ùgbò kpòru jeshia Asòsu g'anyi apata Pòlu l'èka ono; kele ò suru g'anyi gude ùgbò byapfuta iya lè ya e-gude òkpa lufuta l'èka ono. ¹⁴Ò byapfuta anyi lè Asòsu; anyi pata iya l'ùgbò tũgbua jasù anyi jerwua Mitilini. ¹⁵Tòbudu iya bũ; anyi shi l'èka ono tũgbua. O be lè nchitabòhu iya; anyi shi l'èka ono gude ùgbò ghaa mgboru Kiyòsu. O rwua echele iya; anyi kpò-rwua Samòsu. O be lè nchitabòhu mbòku k'ono; anyi kpò-rwua Militòsu; ¹⁶kele Pòlu pfunharu sù lè ya a-gha Efesòsu aghagha gè ya te eje akpò upfu l'alì Eshiya. Ò dũ iya ègwegwa; kele oome gè ya kukebe èhu jerwua Jierúsalemù; tème l'oorwua mbòku Pentikòsutu.

Pòlu asù: “Nòkwa-èhu mma”

¹⁷Pòlu nõdu lè Militòsu zia g'e je ezia ndu e meru ogerenya Chìochi lè Efesòsu g'èphe bya gè yè l'èphe dzuda. ¹⁸Èphe byarwuta Pòlu sù phè: “Unu mawaru-a gè mu shi emeje teke ono, mu l'unu nõkpoo ono eshinu mu byaru alì Eshiya. ¹⁹Mu wozetaru onwomu alì ejeru Nnajiuphu ozi; mu gude ènya-mini gude iphe-èhuka, byapfutakòtaru mu nũ, shigbaa l'èjo idzu, ndu Jiu achìru mu eje ozi ono. ²⁰Unu maru l'ò tò dũdu iphe k'ùzo ono, Chileke e-shi dzòo unu ono, mu atògboduru unu èba; mbù l'ò tò dũdu èka mu wachìru iya unu awachi mè nanù. Mu rarù iya unu arara zia ya unu l'edzudzu-òha mè l'ibe unu l'unuphu l'unuphu. ²¹Mu nmarù ndu Jiu mè ndu abũdu ndu Jiu òkwa sù g'izimanù iphe-èji phè lwa phè azù g'èphe gha umere lwapfuta Chileke bya ekweta l'òo Jizòsu bũ Nnajiuphu phè. ²²Nta-a bè mu e-mekwa gè Unme-dũ-Nsò ziru mu. Mu e-je Jierúsalemù; èbe ò bukwa lè mu maru iphe, ee-me mu nũ l'èka ono. ²³Iphe, mu maerupho bũ lè Unme Chileke emeje mu lè mkpùkpu lè mkpùkpu mu ahũma lè mkpòro waa iphe-èhuka, parù èka swiru mu lè Jierúsalemù ono. ²⁴Òle ò tò dũdu iphe, mu gũberu ndzù mu. Òo 'nũ gè mu jefukpòonu ozi mu l'ishi; mbù gè mu jefùbebe ozi ono, Nnajiuphu bũ Jizòsu ziru mu gè mu jee ono, bũ iya bũ gè mu pfukaaru ndiphe k'òzi-òma lè Chileke aphùru phè obu-imemini.

25 “Nta bẹ́ mu mawaru l'unubẹ́ ndu ono, mu tsoru jephee zia ozi-oma l'ọ̀o Chileke bụ́ eze ono bẹ́ taa hụ́mabaekwa mu ọ̀zo. 26 Noo iphe, mu gude sù unu ntań-a; ọ́ -duru onye larù l'iswi bẹ́ ẹ́ka mu ta adụ́ekwa iya ọ̀zo. 27 Kẹ́le mu tų́kowaru iphemiphe, Chileke tų́beru tų́gbokotaru unu ẹ́ba. Ọ́ tọ́ dudu ọ́phu mu wachiru unu awachi mẹ́ nanu. 28 Unu leta onwunu ẹ́nya letakwapho unwu aturu ono, Unme-du-Nso yeru unu l'ẹ́ka ono ẹ́nya. Unu buru ndu azu Chiochi, Chileke gude mee, Nwa iya gẹ́degede gbaru l'oswebe; mee g'ọ́ buru nkiya. 29 Mu maru lẹ́ mu -tų́gbuchaepho lashia bẹ́ ndu ejo nzi a-wubata g'ejo agu bya adakaa unu. Ọ́ tọ́ dukwa g'e meru; ẹ́be ẹ́phe ebyi ẹ́ka l'igwe aturu-a. 30 Ọ́ duru teke aa-nonya ndu shikwaa l'ime ọ́gbo unu ono awata adzu ụ́ka. Ẹ́phe egude ẹ́gube ono meahaa g'ẹ́phe dzuta ndu kweru kẹ́ Kéreshi l'ụ́ka g'ẹ́phe etsoru ẹ́ka phe. 31 Noo ya bụ́; unu kwabẹ́ ẹ́nya. Unu nyatajẹ́kwa lẹ́ mu kwataru gude ẹ́nya-mini kukebe ẹ́hu eme unu g'unu tsoru ụ́zo, pfuru ọ́to. Mu ziru iya unu l'ẹ́hu l'ẹ́hu; eswe l'enyashi apha ẹ́to ophu.

32 “Nta bẹ́ mu yeru unu l'ẹ́ka Chileke. Mu ziwaru unu ozi-oma k'eze-iphe-oma, Chileke emeru ndiphe. Ọ́o ozi-oma ono eche unu bya aduje ike emetse unu emetse bya adujekwapho ike mee g'unu lẹ́ ndu ọ̀zo, bụ́ ndu kẹ́ Chileke gbaru mgba l'iphe ono, o doberu ndu nkiya ono. 33 Unu maru l'ọ́ tọ́ dudu onye ẹ́gu iphe iya gujeru mu. Ọ́phu ọ́ dudu onye mu sų́jeru g'ọ́ nu mu afu; ọ́zoo kobo; ọ́zoo uwe iya. 34 Ọ́o ẹ́ka mu-a ẹ́phenebo bẹ́ mu gude jee ozi jeta iphe, mkpa iya duru mu; waa iphe, mkpa iya duru ndu mu l'ẹ́phe swi. 35 Mu gudewaa ẹ́gube ono goshi unu l'anyi a-nodu ejeshije ozi ike g'anyi egude ẹ́gube ono yeru ndu adudu g'ọ́ du phe ẹ́ka. G'anyi nyatajẹ́kwa iphe ono, Jizosu, bụ́ Nnajiuphu pfuru l'onwiya ono sụ́: ‘Onye anu anunu bẹ́ ẹ́hu kakwa ụ́tso eme l'onye anata anata.’ ”

36 Pọ́lu pfuchaa nno; o gbushi ikpere yee ndu ono g'ẹ́phe ha pfuru nu Chileke. 37 Ọ́ tų́gbushia; ẹ́phe tų́ko bungee ẹ́kwa je arikua ya ẹ́ka l'olu; tsutsuchaa ya onu gude sù iya tọ́kwa ẹ́hu. 38 Ọ́ buru epufufu ono, o pfuru l'ẹ́phe taa hụ́mabaedu iya ọ̀zo ono bẹ́ kachakpoo phe erwu l'ẹ́hu. Ẹ́phe duru iya jeshia l'ugbo.

Pọ́lu eje Jierúsalemú

21 ¹ Anyi sụ́ phe: “Nokwa-ẹ́hu mma” bya abahu l'ugbo kpokwaseerupho nhamunha jasụ́ anyi lufuta lẹ́ Kosu. O be lẹ́ nchitabohu iya; anyi kporu byarwuta Rodzu. Anyi shi l'ẹ́ka ono kporu jeshia Patara. ² Anyi rwua bya ahuma ugbo, adagha eje Fonishiya. Anyi bahu iya kporu tų́gbua. ³ Anyi kpo-rwuepho ẹ́ka anyi gbewaa elewaa Sayipurosụ́ ẹ́nya; anyi jiru iya ye l'ekicha kporu jeshia Siriya. Anyi byarwutaepho Taya, bụ́ iya bụ́ ẹ́ka aabya egweshi iphe, ugbo ono vu; anyi nyishihu. ⁴ Anyi huma ndu kẹ́ Kéreshi l'ẹ́ka ono. Anyi l'ẹ́phe noo abali ẹ́saa. Unme Chileke mee ẹ́phe huma iphe, e-me Pọ́lu lẹ́ Jierúsalemú. Ẹ́phe nmaaru iya okwa sụ́ iya

g'o to jekwa. ⁵Anyi nõdzuepho abalì ẹsaa ono; anyi haa ẹka ono tũgbua ije anyi. G'ẹphe hakọta; mẹ unyomu phe; mẹ ụnwegirima phe tũko wũru tsoru anyi jasũ anyi lufutabebe lẹ Taya. Anyi lufutabebeepho; anyi tũko gbushi ikpere l'õnu eze-ẹnyimu l'ẹka ono pfuru nũ Chileke. ⁶Anyi l'ẹphe kwechaa ekele ikpazũ-a; anyi bahũ l'ugbo tũgbua. Ẹphebedua wũru la-shia ibe phe.

⁷Anyi shi lẹ Taya l'ẹka ono kpõru ụgbo tũgbua. Anyi bya akpõrwua l'alì Tõlemeyisu. Ọ buru l'ẹka ono bẹ anyi nõ-buhuru l'ugbo l'ije anyi õbu. Anyi bya eje ekelechaa ụnwunna; anyi l'ẹphe nõo ujiku ophu l'ẹka ono. ⁸O be lẹ nchitabõhu iya; anyi gude ọkpa tũgbua bya ejerwua Sizariya. Anyi rwua bya abahũ l'ibe Filipu, onye Ozi-õma; anyi l'ẹphe nõdu. Filipu ono yì l'unwoke ẹsaa pho, a hotajeru g'ẹphe yeje ẹka pho. ⁹Ọ nwũtaru ụnwumgboko ẹno, ata alũdu ji. Ụnwumgboko ono ẹphen'ẹno tũko epfuchijechaaru Chileke. ¹⁰Anyi nõkpoo ujiku olemole l'ẹka ono. A nõnyaa nwoke lanũ, bũ onye mpfuchiru, ẹpha iya bũ Agabõsu shi lẹ Jiudiya bya. ¹¹Ọ byapfuta anyi bya ewota akpõ, Põlu atubutajẹ uwe iya bya egude kegbabẹ onwiya ẹka waa ọkpa bya asũ: “Unme-dũ-Nsõ sũru-a; l'onye nwe akpõ-a bẹ ndu Jiu l'e-ke ẹgube-a lẹ Jierúsalemũ kpũru iya nũ ndu amadũ Chileke.”

¹²Anyi nũmachaa ya; anyi lẹ ndu nõ l'ẹka ono wata arwõ Põlu g'o to jeshi Jierúsalemũ. ¹³Ọ sũ: “?Ẹkwa ọwa, unu ara ọwa-a bũ gũnu? ?Unu gbẹ eme g'obu nmafũ mu? Mu nõakwaa onwomu ree egude kẹ Nnajiuphu, bũ Jizõsu nwũhu lẹ Jierúsalemũ; ọ tõ bũdu-a g'e kee mu egbu kpũrumu.”

¹⁴Anyi pfua nta pfua imo; ophu o kwedu. Anyi parũ haa sũ: “G'iphe, dũ Nnajiuphu l'uche mee.”

¹⁵Anyi nõnyaa l'ẹka ono; anyi kwakõbe jeshia Jierúsalemũ. ¹⁶Ụnwunna, nõ lẹ Sizariya harũ tsoru anyi. Ẹphe dua anyi durwua ibe onye anyi eje anõdu, ẹpha iya bũ Menesõnu onye Sayipurõsu; onye shi l'õduu buru onye kẹ Kẹreshi.

Põlu eje ekele Jiemusu

¹⁷Anyi rwua Jierúsalemũ; ụnwunna natakpõo anyi ọkpobe anata. ¹⁸O be lẹ nchitabõhu iya; anyi lẹ Põlu swĩru jeshia ekele Jiemusu. Anyi jeshia; ndu e meru ọgerenya Chiochi dzugbuwaa l'ẹka ono. ¹⁹Põlu kelechaa phe bya eshi l'ishi kọkotaru phe iphe, Chileke gude ozi, ya jeru ndu abũdu ndu Jiu meeru phe. ²⁰Ẹphe nũmachaa iphe ono, o pfuru ono bya atũko kele Chileke ekele. Ẹphe sũ Põlu g'o leanarõ g'iphe dũ l'ẹka-a. Sũ iya l'ikpoto ndu Jiu bẹ kwetaakwaru l'õo Jizõsu bũ Nnajiuphu phe; tẹme ẹphe phubekwaphõ iphu l'eme ekemu, shi l'ẹka Mõsisu. ²¹E pfuwaru phe l'iizi ndu Jiu mgburugburu, bugbaa l'alì ọzo g'ẹphe gwõbe ekemu Mõsisu; g'ẹphe te ebujeshi ụnwu phe ụbvũ; ophu ẹphe etsohẹ omelalì ndu Jiu. ²²?Anyi e-me iya imagha? Ọha a-gbakwa mkpu. Kẹle ẹphe nũmajekwa

lì lwawaru. ²³Iphe, ii-mekwa baa; ọ dūru ụmadzu ẹno, kweru Chileke l'ephe edoberu iya onwophe iche; bya atụ-bua teke ephe e-meberu iya. ²⁴Teke ephe tuburu gbabeakwa. Jekwa etsoru phe mee nsọ, nturwu. Lì pfiaru phe ugwo iphe, iphe ono e-phu phe k'ophu ephe a-kpushikwanu ishi. Ọo ya bu g'onnyemonye amaru l'iphemiphe ono, a tuko epfu l'iime ono bukota ụka. Ephe amaru le gubedua l'onwongu atukojekwaa g'ekemu Mosisu pfuru emekota. ²⁵Ọ -buru ke ndu abudu ndu Jiu, buwaa ndu ke Kereshi be anyi chihanaru-a idzu dewaa ekwo-ozì zilaaru phe su g'ephe te erijeshi iphe, a gwaru iphe. Ophu ephe atajekwa mee-iphe. Ophu ephe atakwa anu, a swi-gburu aswi-gbu. Ophu ephe apharwushijekwa onwophe.

²⁶Ọo ya bu; Polu byanu bya eduta ụmadzu ẹno ono yeru onwiya. O be le nchitabohu iya; ephe l'iya je emee nsọ ono l'eze-ulo Chileke. Ephe shi egube ono mee a madzuru l'a -nofua ujiku esaa be ephe le ndu ophuu e-gude iphe bya ge gweeru phe eja l'ehu l'ehu go gbaru.

Egude Polu l'eze-ulo Chileke

²⁷Abali esaa ono nodu abvwaa. O be ujiku lanu; ndu Jiu, shi Eshiya haru huma Polu l'ime eze-ulo Chileke. Ephe kpalia ikpoto nemadzu l'eka ono; yeeru phe oku; ephe gude Polu ²⁸chishia mkpu su: “Izurelu! O-ji-l'eka togbo-o! Unu bya eyeta eka-o! Waa nwoke-a, tsoru ekameka eje ezi nemadzu iphe; epfubyishi ndibe anyi bya ezibi ekemu Mosisu bya epfubyishi eze-ulo Chileke-a. Ophu ka njo bu l'o dutaru ndu abudu ndu Jiu dubata l'eze-ulo Chileke shi egube ono merwushia eka duru Chileke le nsọ.” ²⁹Iphe, ephe gude epfu nno bu l'ephe humajeru eka Polu yee onye Efesusu, epa iya bu Tirofimosu swi ejephe le Jierusalemu. Ephe dobesu le Polu du nwoke ono bahu l'ime eze-ulo Chileke.

³⁰Mkpukpu gbaahaa gharagharagara. Ephe gbakodzua bya akputa Polu kpufuta iya l'ime eze-ulo Chileke. A guchishia eze-ulo Chileke ono teke ono teke ono. ³¹Ephe nodu emekwadu-a g'ephe gbua Polu; onye-ishi ndu ojogu ndu Romu, bu iya bu onye-ishi ndu uswe iya ono numanu l'utsu ada le Jierusalemu. ³²Onye-ishi ono chitaepho ndu-ishi ojogu waa ndu ojogu phe egwegwa gbapfushia ikpoto ndu ono. Ephe humaepho onye-ishi ono yee ndu ojogu ono; ephe tsubuhu Polu iphe. ³³Onye-ishi ndu ojogu ono bya eje egude Polu bya akarụ g'a tua ya uzi mkporo labo. Bya agbe teke ono jiahaa su: “?Bu onye be o bu? ?Bu gunu be o meru?” ³⁴Ndu echi l'o meru owa; ndu echi l'oo ophuu. A nodu epfuepho iphe, edoduru enya k'ophu onye-ishi ndu ojogu ono amaedu iphe, bu l'oo waa iphe, o meru baa. O su ndu ojogu iya g'ephe kputa Polu kputa l'odu ndu ojogu. ³⁵Ephe kpuru iya rwua onu-abata odu-ojogu ono; ephe palita iya apalita paru; l'eka mkpukpu ono ede igiji eme g'ephe nata iya megbua. ³⁶Ephe nodu eze gidigidi etso iya lazụ echigbaa: “Chigbua ya! Chigbua ya!”

Pòlu eme g'ò dzoo onwiya

³⁷Èphe jeshièpho g'èphe kpùba Pòlu l'ime òdu ndu ojogu ono; ò sù onye-ishi ndu ojogu ono: “Gè mu pfunaaru ngu iphe.”

Onye-ishi ndu ojogu ono sù iya: “Inhi! ?Ì gbè maru opfu Giriku? ³⁸?Bù iya bù l'ò tò bùdu ngu bù nwòphu Ijiputu ono, kpalikwaduru-a opfu; chita mgbugbumadzu unu umadzu iri, chiba l'echiègu, e budu ebubu je anòdu-a?” “?Tòbudu ngu?”

³⁹Pòlu sù iya: “Mbedua bukwa onye Jiu, a nwuru l'alì Silisiya gèdege-de. Mu shikwa Tasosu, bù mkpukpu nweru enya. Jiko gè mu pfunuru nù ndu-a.”

⁴⁰Onye-ishi ndu ojogu ono bya ekweta g'ò yee onu. Pòlu bya apfuru lè mkpokota èka eeshije enyiba l'ulo bya achi-liaru ikpoto oha ono èka g'e gebe gè ya yee onu. Èphe daèpho kpiriri; Pòlu gude opfu Hiburu pfuaharu phè opfu:

22 ¹“Mu sù-a; unubè unwunna mu phè; mè nna mu phè! Unu ngabè-ru mu nchì gè mu dofu onwomu l'iphu unu!” ²Èphe nùma l'oopfu opfu Hiburu; òphu ò duedu onye mebaru mè pyìmu. Pòlu wata asa opfu ono.

³“Mu bù onye Jiu, a nwuru lè Tasosu, nò l'alì Silisiya. Èka a nò hee mu bù lè Jierúsalemù l'èka-a. Onye ziru mu èkwo bù Gameliyèlu. Ò kwata zishia mu ekemu ndiche anyi phè ike. Òo g'unubè ndu nòkota l'èka-a adzòshi kè Chileke ike-a bù gè mu shi anòduje adzò iya. ⁴Ndu shi etso Ùzo Nnajiuphu ono bè mu shi akpashije èhu ike; mbù shi egbuje phè egbugbu. Mu shi egudeje unwoke phè mè unwanyi phè tùa mkpòro. ⁵Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke waa ndu bù ogerenya unu bè a-gbakwaa ekebe l'iphe-a, mu epfu-a bù òkpobe-opfu. Mu jeru je anata phè èkwo, e deru nù unwune phè ndu Jiu, bù lè Damasukosu bya ejeshia èka ono gè mu gudechaa ndu kwetarù kè Jizosu tùa phè mkpòro kpuru bya Jierúsalemù g'a hua phè ahùhù.

Pòlu akò gè ndzù iya gude gbanwe

⁶“No iya; mu nòdu eje; mu rwutashièpho Damasukosu g'enyanwu alwawaa l'ishi; ìphóró shièpho limigwe chaèpho kè vaa chaphee mu mgburugburu. ⁷Mu daa kpurumu l'alì. Mu nùma olu-opfu, epfu anù mu nù sù mu: ‘Sòlu! Sòlu! ?Bù gùnù meru iphe, ìkpa mu èhu?’ ⁸Mu sù iya: ‘?Bù onye bè ì bù Nnajiuphu?’ Ò sù mu: ‘Mu bù Jizosu onye Nazaretu, bù onye ìkpa èhu-a.’ ⁹Ndu mu l'èphe swì humachaa ìphóró ono obenu l'èphe ta anumaduru opfu ono, onye ono epfu anù mu ono. ¹⁰Mu jia sù: ‘Nnajiuphu; ?bù gùnù bè mu e-me?’ Ò sù mu: ‘Gbalihu bahù l'ime mkpukpu Damasukosu. I -rwuwarò èka ono bè aa-karù ngu-a iphemiphe, dù Chileke g'i mee ya.’ ¹¹Ìphóró ono mee mu tsuhaha ishi. Ndu mu l'èphe swì kpuru mu l'èka anyi bahù lè Damasukosu.

¹²“Anyi rwua ẹka ono; ọ dọru nwoke, ẹpha iya bụ Ananayasu: onye Chileke dọru lẹ nsọ. Oomekọtaje g'ekemu pfuru; ẹme ọ bọru onye dọru ndu Jiu, bukọta l'ẹka ono lẹ nsọ. ¹³Ananayasu ono byapfuta mu bya apfụ-kube mu bya asụ mu: ‘Sọlu nwune mu; ngwa wata aphụ ọzo ọzo!’ Teke ono teke ono mu wata aphụ ọzo bya ahụma iya. ¹⁴Ọ sụ mu: ‘Chileke ndiche anyi pẹ bẹ họtakwaru ngu g'i maru iphe, dọ iya l'uche; l'i hụma onye ono, pfulerekoto kpoloko ono; numa iphe, oopfu l'onwiya. ¹⁵Kẹle ịi-gbaru mu ọdzori l'iphu ndiphe mgburugburu. Li pfuaru onyemonye iphe ono, ị hụmaru ono waa iphe ono, ị nūmaru ono. ¹⁶Nta-a; ?bụ gūnu ọzo bẹ ị ngabẹru? Gbalihu g'e mee ngu baputizimu; l'i kweta kẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu g'ọ safu ngu iphe-ẹji ngu.’”

Polu eje ezi ndu abudu ndu Jiu ozi-oma

¹⁷“No iya; mu laphu azu lẹ Jierusalemu. Mu nọdu l'eze-ulo Chileke ẹka mu epfu anu Chileke phua ọphulenyha huma Nnajiuphu. ¹⁸Ọ sụ mu: ‘Mee ẹwegwa lufu lẹ Jierusalemu; kẹle ndu ẹka-a taa ngakwa nchi l'iphe, iipfu k'ehu mu.’ ¹⁹Mu sụ: ‘Nnajiuphu; ẹphe machachakwaru-a rengurengu gẹ mu shi ejeje l'ulo-ndzukọ ndu Jiu je atua ndu etso ọzo ngu mkporo sụ g'e chia pẹ iphe. ²⁰Teke e gburu onye-ekebe ngu bụ Sutivinu; bẹ mu nọkwa l'ẹka ono; ẹme mu zua mgbede l'egbugbu, e gburu iya dọ ree. Ọ bọru mbẹdua nọ swiru uwe ndu jeru iya atugbu.’ ²¹Nnajiuphu sụ mu: Tugbua jeshia! Mu e-zi ngu ẹka dọ ẹnya g'i jepfu ndu abudu ndu Jiu.”

²²“Ndu ono dakpọepho jii ngabẹ nchi l'iphe, Polu epfu jasụ o pfuepho kẹ ndu abudu ndu Jiu ono; ẹphe swọ-lihu sụ: Unu wofu ẹgube onye ọwa-a lẹ mgboko! Ọ tọ dukwa k'anọdu ndzụ!” ²³Ẹphe nọdu atụ wọwoowoo; alashi uwe pẹ; ekpoka urwuku; l'ẹka ẹhu egbu pẹ egbu. ²⁴Onye-ishi ndu ojogu ono sụ gẹ ndu ojogu iya kpuba Polu l'ime ọdu ọgu ono. Ọ karu pẹ g'ẹphe chia ya iphe g'a maru oo-pfu iphe, kparu iphe, ndu Jiu aturu iya woowoo g'ẹphe atụ iya ono. ²⁵A bya ekechaa Polu egbu g'e chia ya iphe; ọ sụ onye-ishi ojogu ndu Romu lanu, pfuru l'ẹka ono: “?E chije onye Romu iphe l'ẹbe abụ l'e kperu iya ikpe g'a maru iphe, o meru tọ?”

²⁶Onye-ishi ojogu ono numa iya bya ejepfu eze onye-ishi ndu ojogu je asụ iya: “?I maru-a iphe, ị suru g'e mee? ?I maru-a lẹ nwoke-a bụ onye Romu?”

²⁷Eze onye-ishi ndu ojogu ono bya ejepfu Polu je asụ iya: “?I bụ onye Romu eviya?” Polu sụ iya: “Ee.”

²⁸Eze onye-ishi ndu ojogu ono sụ iya: Mu pfukwaru okpoga, paru ẹka; ẹme mu bọru onye Romu. Polu sụ iya: Obenu l'a nwuru mbẹdua anwu-nwu lẹ Romu.

²⁹Ndu ono shi abya aji Polu aji ono paru iya haa. Ndzu gahaa eze onye-ishi ono g'ọ nūmaru lẹ Polu bụ onye Romu. Ọ bọru nwa Romu bẹ ọ turu mkporo.

Pòlu nọ l'iphu ọgbo-ikpe ndu Jiu

³⁰O be lẹ nchitabọhu iya; Eze onye-ishi ndu ojọgu ono sụ g'a tufu Pòlu mkpọro. Ọ bya ezia gẹ ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu ọgbo-ikpe ndu Jiu dzugbu. Epe dzugbuẹpho; o duta Pòlu dufutaru phe. Ọ buru iphe, ọchokpoo bu g'ọ maru iphe, ndu Jiu gudedoru Pòlu.

23 ¹Pòlu bya atabẹ ọgbo-ikpe ono ẹnya bya asu phe: “Unwunna mu; ọ tọ dukpokwaa iphe, mu maru, mu mejeru byasu nta-a, bu iphe, mu a-su l'ọowa mu obu mini l'iphu Chileke.” ²Noo ya; Ananayasu, bu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke gbalihuẹpho sụ gẹ ndu pfu-kube Pòlu chia ya ẹka l'onu. ³Pòlu sụ iya: “Gẹ Chileke chikwa ngu iphe gube igbulọ, e teru ndzú ono! Nta-a be ị nọ l'ẹka-a eme g'i gude ekemu kpee mu ikpe; tẹme ị nọdu emebyikwaphọ ekemu ono; eshinu ị sụru g'e chia mu iphe.”

⁴Ndu pfu-kube Pòlu sụ iya: “Shii! ?Tị madu l'ọo onye-ishi ndu-ishi uke Chileke be iphu iphu egube ono?”

⁵Pòlu sụ: “Unwunna; mu te eshikwa maru l'ọ bu onye-ishi ndu-uke Chileke. Lopfu Chileke sukwaru: Te ephukwa onye bu onye-ishi ngu iphu.”

⁶“Tobudu iya bu; Pòlu humaephe lẹ ndzuko ọgbo-ikpe ono du ẹbo; l'ogbo ndu Sadiusi du iya; ọgbo ndu Fárisii du iya; o chishia: Unwunna mu; mu yikwa l'ogbo Fárisii. Ndu nwuru mu nu yikwapho l'ogbo Fárisii. Iphe, e kpedoru mu ikpe iya-a bukwa lẹ mu ele ẹnya lẹ ndu nwuhuru anwuhu be Chileke e-me ujiku lanu g'ephe teta dzuru ndu.”

⁷Epfuzeta, oopfuzeta iphe ono; ndu ọgbo Fárisii waa ndu ọgbo Sadiusi wata aswo uswo. Ọgbo-ikpe keha ẹbo. ⁸Kele ndu Sadiusi sụru lẹ Chileke tee medu ndu nwuhuru anwuhu g'ephe teta dzuru ndu ọzo; sụ l'unwu-ojozi-imigwe ta adudu; ophu ọ dudu ndu ọzo, dubaa nu, bu ndu a ta ahumadu l'ẹnya. Obenu lẹ ndu Fárisii tukoru iphe ono kwetakota. ⁹Uzu nọdu atụ wowoowoo aka shii eje. Ndu ezije ekemu ndu ophu bu ọgbo Fárisii haru gbalihu epfushi ike sụ: “Ọ tọ dukwa iphe, du eji, anyi humaru, nwoke-a meru! ?A maru bu maa; ọzoo ojozi-imigwe epfujeru nu iya.”

¹⁰A nonyaa; uswo obu paa ẹka k'ophu eze onye-ishi ndu ojọgu ono do-besu l'ephe a-lokashi Pòlu nanu nanu. Ọ sụ gẹ ndu ojọgu iya ye ishi je akpuphu Pòlu azu l'odu ndu ojọgu ono.

¹¹O be l'enyashi iya; Nnajiuphu, bu Jizosu bya apfu-kube Pòlu sụ iya: “G'ike ta abvukwa ngu Pòlu! Kele ọo g'i gbaru ọdzori mu lẹ Jierúsalem l'ẹka-a bu g'i jefutaje agbaaru mu iya lẹ Romu.”

Aachị idzu egbu Pòlu

¹²O be lẹ nchitabọhu iya; ndu Jiu bya edzukobe bya erifu nte l'ephe ta abyadu atso nri onu; ophu ephe etsudu onu l'okoro jasụ teke ephe

gbuadaru Pòlu. ¹³Ndu ono, riru nte ono ghatakwaru ùkporo labò. ¹⁴Ephe byapfuta ndu-ishi uke Chileke waa ndu bụ ọgerenya ndu Jiu je asụ phẹ: “Anyi rifuakwaru nte l'anyi taa tsòdu nri ọnu jasụ teke anyi gburu Pòlu. ¹⁵Ọo ya bụ; unu l'ogbo-ikpe zia eze onye-ishi ndu ojọgu ndu Romu g'o dutaru unu Pòlu. Unu mee ya g'o dobesu l'unu eme g'unu jìbaa ya aji. Ọle anyịbedua a-kwabẹ gbua ya l'uzo; tẹme l'o rwua ẹka-a.”

¹⁶Noo ya; nwokorọbya lanụ numanu k'ewohagbaa onwophe l'uzo kwa-beru Pòlu ono. Nwokorọbya ono bụ nwune Pòlu kẹ nwanị nwuru iya. O je l'odu-ogu l'ẹka ono je epfuaru iya Pòlu. ¹⁷Pòlu bya ekua onye-ishi ndu ojọgu lanụ bya asụ iya: “Duta onye-a jepfu eze onye-ishi ndu ojọgu. Ọ duru iphe, oo-pfuru iya.” ¹⁸Onye-ishi ndu ojọgu ono bya eduta iya bya edujeru eze onye-ishi ndu ojọgu ono bya asụ iya: “Onye mkporo ono, bụ Pòlu kuru mu sụ gẹ mu dutaru ngu nwokorọbya-a l'ọ duru iphe, dụ mkpa, oo-pfuru ngu.”

¹⁹Eze onye-ishi ndu ojọgu ono bya eduta iya bya eje anọdu iche bya ajiya ya lẹ mpya sụ iya: “?Bụ gunu bẹ ị byaru mu epfuru?”

²⁰Ọ sụ iya: “Ndu Jiu chiri idzu l'ephe a-sụ ngu g'i duta Pòlu dufutaru ogbo-ikpe echele. L'ephe aa-sụ ngu lẹ ndzukọ ogbo-ikpe achọ g'ephe jìbaa ya aji. ²¹Ọle ọo g'ị ti ngakwaru phẹ nchi; kele ọ duru ndu ghataru ùkporo labò e-wohagbaa onwophe ewoha l'uzo kwaberu iya. Ndu ono rifuwaru nte l'ephe tee ridu nri; ọphu ọ dudu iphe, ephe a-ngu m'ọ budu l'ephe gbuadaru Pòlu. Ephe doziwaru onwophe. Iphe, ephe kwaberu nta-a bụ g'i kweta g'e duru iya bya.”

²²Eze onye-ishi ndu ojọgu ono sụ iya: “Ta adukwa onye ii-me g'ọ maru l'i pfuwaru mu iya.” Ọ sụ gẹ nwokorọbya ono la. Ọ lasha.

E du Pòlu je anụ nnajioha, bụ Felikusu

²³Eze onye-ishi ndu ojọgu ono bya ekua ndu-ishi ndu ojọgu iya umadzu ẹbo bya asụ phẹ: “Unu je achikobe ndu ojọgu ùkporo iri; waa ndu ojogu ùkporo ẹto l'iri; ndu a-nọdu agba l'inya; waa ùkporo iri ọzo ndu a-chiru arwa. Unu kwakobe phẹ k'eje Sizariya lẹ nri-enyashi ntanu-a. ²⁴Haru inya dozia, Pòlu a-nọdu agba g'unu duru iya nụ nnajioha, bụ Felikusu. G'ọ tọ dukwa iphe, e-me iya nụ.” ²⁵Eze onye-ishi ndu ojọgu ono bya edee ẹkwo-ozì sụ:

²⁶“Kulodiyosu Lisiyasu ede ẹkwo-a anụ Okalibe Nnajioha, bụ Felikusu asụ: Nnajioha; mu ekele ngu-o. ²⁷Ndu Jiu guderu nwoke-a, mu suru g'e gude byapfuta ngu-a eme g'ephe gbua. A nonyaa e mee mu maru l'ọ bụ nwa Romu. Mu gude ndu ojọgu mu je anafu phẹ iya. ²⁸Mu meahaa gẹ mu maru iphe, ephe gudedoru iya. Mu duru iya jepfu ndzukọ ogbo-ikpe phẹ. ²⁹Mu huma l'iphe, o meru ta abudu iphe, ọ dū kẹ g'a pfu-gbua ya; ọphu ọ dukpodanu k'atu mkporo. Iphe, ephe epfu l'o meru bụ opfu k'ekemu-alì ndu Jiu. ³⁰Mu numa lẹ ndu Jiu chiri idzu g'ephe gbua ya; mu sụ g'e gude

iya byapfutashia ngu. Mu sù ndu epfu iphe, o meru g'èphe byapfuta ngu bya epfua ya l'iphu ngu.”

³¹Ndu ojògu ono bya emee g'e ziru p̄h̄e. Ephe gude Pòlu jee l'enyashi ono jasù l̄ Antipatirisu. ³²O be l̄ nchitabòhu iya; ndu ojògu ono ndu òphu gude òkpa laphushia azù l'òdu-òjògu. Ndu òphu gude ìnya duru iya jeshia. ³³Ephe durwua ya Sizariya bya eworu èkwo ono nù nnajìoha bya eworu Pòlu ye iya l'èka. ³⁴Ò bya agùebe èkwo ono; bya ajia Pòlu alì èka a nwùru iya. Ò nùmaepho l'ò b̄ onye Silisiya; ³⁵ò sù: “Mu a-nùmawaro ònu-mini ngu rengurengu m̄ ndu epfu iphe, i meru byarwutaèpho.” Ò sù g'e je dobe Pòlu l'eze-ùlo Heròdu che iya nche.

Iphe, ndu Jiu epfu l̄ Pòlu meru

24 ¹A n̄ep̄ho abalì ise; Ananayasu, b̄ onye-ishi ndu-ishi uke Chileke waa ndu b̄ ògerenya l'ògbo-ikpe ndu Jiu harù sw̄ru jeshia Sizariya. Ephe gudekwaphò onye maru eye ònu l'opfu, èpha iya b̄ T̄etalosu gude jeshia. Ephe rwua bya atùko iphe, èphe s̄ru l̄ Pòlu meru doshiaru nnajìoha, b̄ Felikusu. ²A bya ekua Pòlu. T̄etalosu wata epfu iphe, èphe s̄ru l'o meru sù:

“Òkalibe Nnajìoha; òo g'i gude nwùbeberu anyi ènya ree meru g'o gude anyi buru l̄ nchì odoo. Ò buru nkwa menya ngu meru iphe, a gbanwechaaru iphemiphe ono, a gbanweshiru ono g'òoduru ndibe anyi l̄ ree. ³Iphemiphe ono, iimeru anyi ono d̄ anyi ree. Anyi nòdu l'èkameka ekele ngu ekele iya. ⁴Mu te ejeèkwa epfukwaduru ngu r̄o ogologo opfu. Iphe, mu arwò ngu b̄ jiko g'i kwerò nùma iphe-a, anyi abyarù ngu epfuru-a. Anyi e-gbuè ya phò mkpirikpu. ⁵Nwoke-a b̄ anyi h̄umawaru l'ò b̄ onye shiberu ite èjo-iphe. Òokpaje ùtsù l'èka ndu Jiu n̄okpoo l̄ mgboko mgburugburu. T̄eme ò buru iya b̄ ishi ndu èjo ògbo ono, b̄ ògbo ndu Nazaretu. ⁶Ò nòdu eme g'o merwua eze-ùlo Chileke. Anyi gude iya eme g'anyi gude ekemu-alì anyi kpee ya ikpe. ⁷Òphu eze onye-ishi ndu ojògu, b̄ L̄isiyasu ekwedu. Ò bya eye iya èka; bya egude èka ike nata iya anyi. ⁸Ò sù g'anyibe ndu guderu iya nù bya l'iphu ngu. I -jia nwoke-a ajì b̄ ì-h̄umawaro iphe òbu, anyi epfuru ngu l'o meru òbu.” ⁹Ndu Jiu òphuu ye iya èka sù l'iphemiphe, T̄etalosu pfuru b̄kòta eviya.

Pòlu edofu onwiya l'iphu Felikusu

¹⁰Nnajìoha bya epheeru Pòlu èka g'ò wata eye ònu. Pòlu sù:

“Mu sù-a; mu maru l'i shiwaa uzanya nòdu l'ishi ikpe l'alì-a. Noo g'o gude èhu nòdu atso mu ùtso edo edo dofu onwomu l'iphu ngu. ¹¹Ò t̄oko n̄oghadu abalì iri l'èbo, mu jeru Jierúsalem̄u je abarù Chileke èja. Jìkwaa p̄h̄e g'a maru ?mu l'adzù ùka. ¹²Ndu Jiu ta ah̄umakwaru l'ò d̄uru onye mu l'iya watarù atù ègo; òphu èphe ah̄umaduru mu l'èka ò d̄uru ndu mu swòngaru l'ime eze-ùlo Chileke; òzoo l'ùlo-ndzukò p̄h̄e; òzoo l'ime mkpukpu.

¹³ Ozokpoonu g'èphe goshi l'ibo ono, èphe boshiru mu ono dùru òphu bù eviya. ¹⁴ Òphu, mu kweru bù lẹ mu abarù Chileke ndiche anyi phẹ ẹja lẹ Ùzo Nnajiùphu ono, èphe ekuje ẹjo ògbo ono. Mu tükokwarupho iphe-miphe, e deru l'èkwo ekemu Mòsisu waa èkwo ndu mpfuchiru Chileke kweta. ¹⁵ Iphe, ndu-a ele ẹnya iya bẹ mu elekwaphọ ẹnya iya, bù iya bù lẹ Chileke e-mechaa mee onyemonye g'o shi l'ònwu teta dzùru ndzù mẹ ndu òma mẹ ndu ẹjo-iphe. ¹⁶ Ò bùru iphe ono meru iphe, mu ekukebeje èhu g'obu ta anòdu awa mu mini l'iphu Chileke mẹ l'iphu nemadzu.

¹⁷ “Òo ya bù; mu nọchaa apha olemole l'èka òzo; mu lwa alì mu gẹ mu wolataru ndu alì mu okpoga gude yeru phẹ ẹka; wakwaphọ gẹ mu nù Chileke iphe-ngweja. ¹⁸ Ò bùru gẹ mu mechaaru nsọ, tso ngweja ono bẹ ndu Jiu òphu harù shi Eshiya lwa hùmaru mu l'ime eze-ùlo Chileke l'èka ono. Ò tọ dükwa ikpoto ndu mu l'èphe swì; òphu mu emekwaru gẹ mkpù-kpu gbaa gharagharaghara. ¹⁹ Ò kwa ndu Jiu ono, shi Eshiya ono gege abya l'iphu ngu l'èka-a bya epfua iphe, èphe sùru lẹ mu meru mẹ ò -dùru iphe, èphe epfu. ²⁰ Òzoo sù gẹ ndu-a, nọ l'èka-a pfua ẹjo-iphe èphe hùmaru, mu meru, bükpoo iphe, e gege anma mu ikpe teke ono, a jìru mu ajì l'iphu ndzukọ ògbo-ikpe phẹ ono; ²¹ gbahakwa iphe lanù ono, mu nọkwa-a l'iphu ndzukọ ògbo-ikpe ono pfushia ike sù l'iphe, unu ekpedoru mu ikpe iya ntanù-a bù lẹ mu kweru lẹ Chileke e-mechaa mee ndu nwùhuru anwùhu g'èphe shi l'ònwu teta gbalihu dzùru ndzù.”

²² Òo ya bù; eshinu Felikusu magbuwaru kẹ Ùzo Nnajiùphu ono ree; ò sù g'èphe la. “Mu e-kpe ikpe ono mẹ eze onye-ishi ndu ojọgu, bù Lìsiyasu byaepho.” ²³ Ò sù g'onye-ishi ojọgu ndu Romu, Pọlu nọ l'èka letakwa iya ẹnya ree; ọle ọọ g'ọ hakwaa ya g'ọ túsaru èhu; gẹ ndu ònyà iya byaje g'èphe l'iya kwe; g'èphe mejeru iya iphe, bù mkpa iya.

Pọlu eye ònu l'iphu Felikusu yẹ Durusila, nyee ya

²⁴ A nọepho ujiku olemole; Felikusu duru nyee ya Durusila, bù nwanyì Jiu byatashia. Ò bya ezia; e je ekua Pọlu. Èphe ngaberu iya nchì; o pfua-haa k'ekweta kẹ Kéreshi, bù Jizosu. ²⁵ Pọlu kpükwaduru-a opfu l'ònu epfu k'apfùbekoto mẹ k'esede onwonye; waa kẹ mbọku ikpe, a-bya nù ono; ndzù rwuta Felikusu. Ò sù iya g'o jewarọ kẹ nta; lẹ ya e-ku iya-a òzo teke ùzo dùru iya. ²⁶ Iphe, ọori bù l'ọ dùru okpoga uphalazu, Pọlu a-nù iya. Ò bùru iphe ono bẹ meru g'ọ gude ò nọdu abujeru nta nta l'ọ kua ya g'èphe bọọ ọja.

²⁷ A nọepho mgbarapha labọ; Felikusu lufu. Ò byalẹpho alufu ono; ò parù Pọlu haa l'ọka-mkpọro l'èka oome gẹ ya mee iphe, dù ndu Jiu ree. Nwoke òzo, èpha iya bù Pọshosu Fesutosu bya anòdu l'ọkwa iya.

Pọlu epfu g'eze nnajioha Romu kpee ya ikpe

25 ¹ A nọepho abalì ẹto, Fesutosu lwapfutaru ndu ono, ò bù nnajioha phẹ ono; o shi lẹ Sizariya jeshia Jierúsalemu. ² E rwua ẹka ono;

ndu-ishi uke Chileke waa ndu-ishi ndu Jiu bya epfuaharu iya iphe, ephe sùru lẹ Pòlu meru. Ephe rwoò ya ³g'o meeru phẹ iphe-oma, bu iya bu g'o mee Pòlu g'o lwa azu lẹ Jierúsalemù. Ephe nõdukwanu achì idzu g'ephe kwabẹ l'ẹgbudu gbua Pòlu. ⁴Obenu lẹ Fesutosu sùru phẹ lẹ Pòlu nõkwa mkpòro lẹ Sizariya. Lẹ ya ta adukwa gẹ ya anọ-beru ya alaphushia azu l'ẹka ono. ⁵O sù phẹ: “Gẹ ndu-ishi unu tsokwaru mu je Sizariya. O -bùru l'ọ duru iphe, dọ ejì, o meru; unu je epfua ya l'ẹka ono.”

⁶Ephe lẹ Fesutosu nõo iphe, ha g'abalì iri l'ẹka ono tẹme ọ lashia Sizariya. O be lẹ nchitabọhu iya; o je anọdu l'ulo-ikpe bya asù g'e dubata Pòlu. ⁷Pòlu bataepho; ndu Jiu, shi Jierúsalemù bya apfù-pee ya mgburugburu bya epfushiahaa igwerigwe akpamara, ephe sùru l'ọ meshiru. Ophu ọ dudu ophu ephe duru ike goshi l'ọ bu eviya mẹ nanu. ⁸Pòlu bya edoahaa gẹ ya dofu onwiya sù: “O tọ dukwa teke mu pfubyijeru ekemu ndu Jiu; ophu mu epfubyikwaru eze-ulo Chileke; ophu ọ dukwa teke mu pfuswejeru eze nnajioha Romu.”

⁹Fesutosu meahaa gẹ ya mee iphe, dọ ndu Jiu ree; ọ sù Pòlu: “?O dọ ngu ree g'i je Jierúsalemù g'e kpee ngu ikpe iphe-a, ephe sùru l'i meru-a l'iphu mu l'ẹka ono?”

¹⁰Pòlu sù: “Eka-a, mu pfuru-a bukwa l'iphu oḡbo-ikpe eze nnajioha Romu gẹdegede, bu iya bu ẹka ọ gbaru g'e kpee mu ikpe. Gụbedua l'onwongu maru l'ọ tọ dudu ejo-iphe, mu meru ndu Jiu. ¹¹Kele ọme mu eme ejo-iphe; meta iphe, gbaru k'ekpe mpfugbu mẹ mu asù ?Mu atsuhunu ebvu anwuhu? Obenu teke iphe, ephe sùru lẹ mu meru phẹ ta abudu eviya bẹ ọ tọ dukwa onye byakpòoru akpuru mu nu phẹ. Iphe, mu pfuru bukwa g'ikpe mu laa l'iphu eze nnajioha Romu.”

¹²Noo ya bu; Fesutosu yẹe ndu oḡbo-ikpe iya chichaa idzu; ọ sù iya: “Eshinu ì sùru g'ikpe ngu laa l'iphu eze nnajioha Romu bukwa l'iphu eze nnajioha Romu ono bẹ ii-je.”

Pòlu nõ l'iphu Agiripa yẹe Baniisu

¹³O be ujiku lanu; eze, bu Agiripa waa nwune iya nwanyi, bu Baniisu bya Sizariya g'ephe kele Fesutosu. ¹⁴Ephe nõepho ujiku olemole l'ẹka ono; Fesutosu bya eworu kẹ Pòlu kòoru Agiripa. O sù iya: “O duru nwoke, Felikusu haru mu l'ulo mkpòro. ¹⁵Mu jee Jierúsalemù; ndu-ishi uke Chileke waa ndu bu ogerenya oḡbo-ikpe phẹ pfuaharu mu akpamara, ephe sùru l'ọ meshiru. Ephe sù mu gẹ mu nmaa ya ikpe. ¹⁶Mu sù phẹ l'ọ tọ bukwa omelalì ndu Romu g'a kpuru onye a sùru l'ọ duru iphe, o meru nu; l'ẹbe abù lẹ yẹe ndu ọodaru ephe l'iya nõ l'iphu l'iphu g'o dofu onwiya l'iphe ono, a sùru l'ọ meru ono.

¹⁷“O be mbọku, ephe dzuru l'ẹka-a; ophu mu ejekpodaaro akpọ upfu. Mu jeshiepho l'ulo-ikpe ono lẹ nchitabọhu iya bya asù g'e je edubata nwoke obu. ¹⁸Ndu epfu iphe, o meru gbalihu; ophu ọ dudu mẹ ejo-iphe,

mu rìru l'o meru, dùru òphu èphe sùru l'o meru. ¹⁹Iphe, èphe pfuleru-pho buerupho opfu g'èphe abajeru Chileke phè èja waa onye òbu, a sùru l'èpha iya bu Jizosu, nwuhuhawaru nu; obenu lè Pòlu sùru l'ò nòkwadu ndzù. ²⁰Òphu mu amadu iphe, mu e-me l'egube opfu ono. Mu jia Pòlu gè mu maru ?ò dù iya ree g'ò jee Jierúsalemu g'e kpee ya ikpe iphe, èphe sùru l'o meru-a l'èka ono. ²¹Pòlu jìka sù lè ya a-nòdua lè mkpòro jasù teke Òkalibe eze nnajìoha e-kpe iya ikpe. Mu karù sù g'e che iya nche jasù teke mu e-zì iya g'ò jepfu eze nnajìoha.”

²²Agìripa sù Fesutosu: “Ò dukwa mu g'a sù lè mu nùmaru olu nwoke òbu l'onwomu kwaphò.” Fesutosu sù iya g'ò haa l'echele bè òo-nùma-a olu iya.

²³O be lè nchitabòhu iya; Agìripa yè Baniisu bya akwakpòepho onwophè òkpobe akwa ndu eze. Èphe bya abahù l'ùlo-ikpe ono waa eze ndu-ishi ojògu; mè ndu a maru èpha phè lè mkpùkpù ono. Fesutosu zia; e je eduta Pòlu bata. ²⁴Fesutosu wata epfu opfu sù: “Ònyibe, bu Agìripa mè unubè ndu nòkota l'èka-a. Unu hùmakwa nwoke-a, ndu Jiu mgburugburu ndu òphu nò l'èka-a mè ndu òphu nò lè Jierúsalemu tukuru echi ichi iya òbu. Èphe echi mkpù sù g'ò tò nòduhe ndzù. ²⁵Òlè ò tò dùdu iphe, mu hùmaru, o meru bu iphe, dù k'e gude kpee ya mpfugbu. Eshinu o gude ònu iya sù g'ikpe iya je l'iphu Òkalibe eze nnajìoha bè mu sùkwaru lè mu e-zì g'e dularu iya eze nnajìoha. ²⁶Obenu lè mu ta amadu iphe, bu l'òwa-a iphe, mu e-de l'èkwo sù eze nnajìoha l'o meru. Nokwa iphe, mu gude dutaru iya unu; mbù dutaru iya gùbe Ònyibe, bu Agìripa gèdegede g'òobukwanuru: e -lechaà ènya l'ikpe òbu; mu amakwanuru iphe, mu e-de l'èkwo. ²⁷Kèlè ò dù mbedua g'ò bu umere onye-eswe mbù gè mu sù g'e duru onye mkpòro je; l'èbe egoshi iphe, a sùru l'o meru.”

Pòlu edofu onwiya l'iphu Agìripa

26 ¹Agìripa sù Pòlu: “A haakwaru ngu nta-a g'i yee ònu. I -makwaru iphe, ii-do dofu onwongu dokwaa ya.” Pòlu bya apalia èka kele iya bya awata edodo sù:

²“Ònyibe, bu Agìripa; èhu atso mu l'i kweru gè mu pfulu ngu l'iphu pfua opfu; doo edo dofu onwomu ntanù-a l'iphemiphe, ndu Jiu sùru lè mu eme. ³Èhu, atso mu nù bu l'ì maru omelalì ndu Jiu ree bya amaru iphe, èphe adzò. Jiko ngabèkpòekwapho nchì ree l'iphe-a, mu abya epfufu-a.

⁴“Ndu Jiu mgburugburu makòtaru gè ndzù mu dù eshikpòo teke mu bu nwata; kèlè mu shièpho lè mbù buru l'alì mu waa lè Jierúsalemu. ⁵Èphe makwaruphò; m'èphe -jenù ekwe gbaa ekebe iya; lè mu shièpho lè mbù gbaru l'ogbo ono, kachaa atùbe nvò l'ekemu Chileke anyi ono, bu iya bu ogbo ndu Fàrisii. ⁶Nta-a bè mu pfulu l'èka-a; a nòdu ekpe mu ikpe; kèlè mu ele ènya iphe ono, Chileke kweru nna anyi oche phè ukwe lè ya e-me ono. ⁷Òo iphe ono, o kweru ukwe iya ono bè òkpa-ìpfu iri l'èbo ndibe

anyi phẹ elekpọọ ẹn̄ya iya gude ẹhu anmanma iya abarụ Chileke eja eswe l'enyashi-a. Sụ-a; Ọnyibe; nta-a bẹ ndu Jiu sụru lẹ mu mesweru; kele mu ele ẹn̄ya iphe lanụ ono. ⁸?Bụ gụnu meru g'o gude ọ nọdu atsụ unubẹ ndu Jiu l'ẹhu ekweta lẹ Chileke e-me ndu nwùhuru anwùhu g'ẹphe shi l'ọnwu teta gbalihu dzuru ndzụ?

⁹“Mbẹdua l'onwomu shikwaphọ dobesu l'ọme ọ duru iphe, mu e-me gude mebyia iphemiphe, lakpọoru k'ẹpha Jizọsu onye Nazaretu mẹ mu emewaa iya. ¹⁰Noo iphe, mu meru lẹ Jierúsalemu bụ ono. Mu jeru anata ndu-ishi uke Chileke ẹkwo, egoshi l'ọo phẹ ziru mu ozi. Mu je akpụta igwerigwe ndu-nsọ tushia phẹ mkpọro. Teke e kperu phẹ mpfugbu; mu ekweeru phẹ une. ¹¹Ugbo olemole bẹ mu zichawaru g'e chia phẹ iphe l'iphe, bukpoọ ụlo-ndzukọ ndu Jiu; l'ẹka mu eme g'ẹphe sụ l'ẹphe te ekwe-tahẹduru iphe ono, ẹphe kwetarụ ono. Kẹ nkephẹ nọdu eghutaberu mu eghu shii k'ọphu mu shi agbeshije jeshia alị ọzo je phẹ avọta.”

**Pọlu akọ gẹ ya gude gbanwee
waa k'ozì iya**

¹²“Ọ bụru k'iphe ono meru g'o gude mu jeshia Damasukosu. Ndu-ishi uke Chileke kwe gẹ mu je; ọ bụru phẹ bẹ mu nọ l'ẹka jeshia. ¹³Noo ya Ọnyibe; ọ bụru l'echilabọ eswe ono gẹ mu nọ l'uzo bẹ mu hụmaru ìphóró, ka ẹn̄yanwu, nọ l'akpaminigwe egbu nwj̄inwii. O nwuepho nwuphee mu lẹ ndu anyi l'ẹphe swi mgburugburu. ¹⁴G'anyi ha dakọta kpurumu l'alị. Mu n̄ma olu-opfu, e gude opfu Aramu epfu sụ: 'Sọlu! Sọlu!' ?Bụ gụnu meru iphe, iikpa mu ẹhu? I -nọdu eme g'i mekata mu bẹ ọ bukwa onwongu bẹ iimekata. Ọ gbẹkwa dụ g'eswi, emeka onwiya iphe-ẹhuka; kele ọogba ọkpa lẹ mpyipyi oshi, onye nwe iya nụ gude achi iya.' ¹⁵Mu jia ya sụ: '?Bụ onye bẹ i bụ Nnajiuphu?' Ọ sụ mu: 'Ọo mu bụ Jizọsu; onye iikpa ẹhu.' ¹⁶'Gbalihu pfuru apfuru. Iphe, mu gude byapfuta ngu bụ gẹ mu gua ngu lẹ ndu ejeru mu ozi. G'i je epfukashiaru ndu ọzo iphe-a, i hụmaru ntanụ-a kẹ nkemu-a; waa iphe, mu e-goshi ngu l'iphu.' ¹⁷Mu a-dzọta ngu l'ẹka ndu Ízurelu waa l'ẹka ndu abudu ndu Jiu, bụ iya bụ ndu mu ezi ngu g'i je alị phẹ ọbu. ¹⁸'Ii-je emee g'ẹphe saa ẹn̄ya k'ọphu ẹphe e-shi l'ochii futa bata l'ìphóró; waa k'ọphu ẹphe e-shi l'ẹka Nsetanu futa lwapfuta Chileke. Ọo ya bụ; mu aguaru phẹ nvu l'iphe-eji phẹ guru phẹ ye lẹ ndu mu hotawaru g'ẹphe bụru ndibe mu.'

¹⁹“Ọo ya bụ; Ọnyibe; mu ta asukwaru waawaa lẹ mu tee medu iphe ono, mu n̄maru l'ophulenyia, shi l'imigwe ono. ²⁰Mu vuru ụzo jee Damasukosu; tẹme mu bya ejeshia Jierúsalemu. Mu bya ejegbabẹ alị Jiudiya mgburugburu shia jeshia alị ndu abudu ndu Jiu. Ishi iphe, mu jedoru ẹkameka ono bụru gẹ mu karụ phẹ g'izimanụ iphe-eji phẹ lwa phẹ azụ g'ẹphe ghaa umere lwapfuta Chileke; ẹphe emeje iphe, e-goshi l'izimanụ lwarụ phẹ azụ eviya. ²¹Noo iphe, kparụ iphe, ndu Jiu guderu mu l'ẹka mu

nọ l'eze-ulo Chileke eme g'ephe gbua mu. ²²Ole Chileke eyekpọekwaru mu phọ ẹka byasụ ntanụ ọwa. Noo g'o gude mu pfuru l'ẹka-a agba ekebe g'onjemonye numa; nwata mę ọgerenya. Mu nọdu epfu iphe, abudu iphe ọzo gbahaa iphe ono, Mosisu yee ndu mpfuchiru Chileke pfuru sụ l'oo-me ono. ²³Ephe sụru lẹ Kéreshi ono, jefutaje iphe-ẹhuka. E -mechaa l'ọ buru iya a-buru onye Chileke e-vuru ọzo mee g'o shi l'onwu teta gbalihu dzuru ndzu; g'o pfukaaru ndu Jiu mę ndu abudu ndu Jiu l'ọo ya bụ iphóró, Chileke e-shi dzọo phe."

Onu, Agiripa yeru Pọlu

²⁴Pọlu donyaepho iphe ono; Fesutosu raswerehu: "Pọlu! Ọo buakwaa ọbvu byaru ngu! Oke ẹkwo, i nwuru gbaghaakwaru ngu iphu!"

²⁵Pọlu sụ Fesutosu: "Ọbvu te emekwa mu Ọnyibe. Iphe, mu epfu dokwaru ẹnya; teme ọ buru ọkpobe-opfu." ²⁶?Tọbudu Agiripa baa? Ọ makotaru iphe-a, mu epfu-a rengurengu; teme mu nọdu epfue ya pho hoo-haa; kele o doru mu ẹnya l'ọ tọ dudu iphe ono ọphu ọ numahaadaru; eshinu ọ dudu ọphu e meru l'edomi. ²⁷Sụ-a; Ọnyibe, bụ Agiripa; ?I kwetaru iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfuru tọ? Mu maru-a l'i kwetaru-a!

²⁸Agiripa sụ iya: "?I dobesu l'ii-pfubutakebewaa mu egwegwa egube ono ge mu buru onye ke Kéreshi?"

²⁹Pọlu sụ iya: "?Ọ bụ egwegwa-o; ?oo-nọ ọdu-o; iphe, mu epfu anụ Chileke bụ ge gu lẹ ndu-a, nọkota l'ẹka-a buru iphe, mu bụ; mbụ ge ndu-a, anụ iphe-a, mu epfu ntanu-a buẹkwarupho iphe, mu bụ; a -gufukwaru unu ke mkpọro-a."

³⁰O pfuchaepho nno; eze, bụ Agiripa waa Ọkalibe nnajioha Jiudiya, bụ Fesutosu waa eze-nwanyi, bụ Baniisu waa ndu ọzo, ephe l'iya nọ l'ẹka ono tuko wulihu wufu. ³¹Ephe lufuepho; ephe tuko pfuaharu nwibe phe sụ: "Nwoke-a te emetakwaru iphe opfu k'eje mkpọro; ọphu ọ buro k'apfugbu." ³²Agiripa sụ Fesutosu: "?I maru-a l'ọ tọ bụ lẹ nwoke-a sụru g'ikpe iya lufu l'iphu Ọkalibe nnajioha lẹ Romu; e gege apakwaru iya-a haa."

Pọlu nọ l'ugbo-mini eje Romu

27 ¹O be teke a chiru iya; ọ wukoo l'anyi a-nodu l'ugbo jeshia Itali; e woru Pọlu yee ndu mkpọro ọzo ye Jiuliyosu, bụ onye-ishi ndu ojogu ndu Romu l'ẹka. Onye ono bụ onye-ishi "Ogbo ndu ojogu Ogosutosu." ²Anyi tuko wuba l'ugbo-pherephere-apa, shi Adaramitiyomu abya; eje l'odu ugbo, nọgbaa laguga aguga alị Eshiya. Ọ dukwarupho nwoke Masedoniya, a nwuru lẹ Tesalonayika, epha iya bụ Arisutakosu, anyi l'iya tukoru nọdu l'ugbo ono jeshia. ³O be lẹ nchitabohu iya; anyi rwua Sayidonu. E rwua ẹka ono; Jiuliyosu gude eme odoo kwe ge Pọlu je ekelechaa ọnyà iya phe g'ephe anuchaa ya nwiphe, bụ mkpa iya. ⁴Anyi shikwa l'ẹka ono tugbua ọzo; kpọru ugbo kwaseru ọzo ẹnyanwu awawa; shita aguga

Sayipuroṣu; keḷe phẹrephere ezi anyi iziphu. ⁵Phẹrephere ngata ụgbo ono anyi ghabua mini ono l'aguga Silisiya waa Pamfiliya bata l'aguga Mayira, bu mkpukpu, nọ l'alì Lisiya. ⁶E rwua l'ẹka ono; onye-ishi ndu oṣoṣo ono huma ụgbo-phẹrephere-apa, shi Aleguzandiriya. Ụgbo ono eje Itali. O chiru anyi ye iya.

⁷Anyi tokpoepho nwehu ngaa ụgbo ono ujiku olemole; mbu o tsushikpoo l'ehu ike teme anyi ngarwua Knayidosu ntse. Ophu phẹrephere ekwekpodedu g'anyi shia ono. Anyi ro-jia shia aguga mini uto Kiritu. Phẹrephere ono ngaru anyi shikube Salumonu. ⁸Eshi aguga Salumonu ono tsushikpoo anyi l'ehu ike. Anyi bya ekukebekpoo ehuru teme anyi rwua ẹka lanu, eekuje "Odu-ugbo-oma"; ẹka ono be mkpukpu Lasiya duwaa ntse.

⁹Anyi gude nno nọ odu l'ẹka ono k'ophu anyi nọ-rwuru teke ije ụgbo atsuje l'ehu bya anoghatawaa teke ndu Izurelu emeje omelali aswi egu. Polu nmaaru ndu ụgbo ono me ndu oṣoṣo pho okwa su: ¹⁰"Ndu mu; iphe, mu humaru bu l'ije ụgbo anyi-a e-mechakwaa du ehuka shii. O to bukwaalivu, nọ l'ugbo-a me ụgbo lonwiya a-la l'iswi; obenu l'ishi anyi be aa-lokwapho alolo." ¹¹O buru iphe, onye-ishi ụgbo waa onye nwe ụgbo pfuru be onye-ishi ndu oṣoṣo ono ngaberu nchi. Ophu o kwataduru yee onu le ke Polu. ¹²Eshinu odu-ugbo-mini ono ta dudu k'anodu l'udzumini ono; be onu ka awu nanu su g'anyi tugbua l'ẹka ono g'a maru ?anyi a-du ike ngarwua Fonikusu. Fonikusu bu odu-ugbo-mini, nọ le Kiritu. Eka eeshije abahu l'odu-ugbo-mini ono du ebo. E -chebe iphu l'uzo enyanwu ariba be nanu gharu iphu g'e jewaa ala l'uzo ekutara; ophuu gha iphu g'e jewaa ala l'uzo ekicha. O buru l'ẹka ono be anyi a-nodukota l'udzumini ono.

Oke phẹrephere byapfutaru

Polu phe l'echi enyimu

¹³Phẹrephere shi l'uzo ndohali wata ezi nwa reswereswe; ephe dobesu l'ephe a-du ike mekota g'ephe tumberu. Ephe shi le mini lo-lita mgbori-gwe, a goru g'ikokoro, eegudeje lo-de ụgbo le mini wata anga ụgbo ono le mgboru mgboru Kiritu. ¹⁴A noepho nwanshi; oke phẹrephere shi l'uzo isheli mini ono ziru byatashia. ¹⁵O zikotaepho ụgbo ono tugbua; ebe o kweedu kwaseru ibiya ono, phẹrephere shi abya ono. Ebe anyi amaedu g'anyi e-me iya; anyi paru iya haa ge phẹrephere pata anyi tugbua. ¹⁶Anyi ghatashia mgboru ali, eekuje Kulawuda, nọ l'echi mini; ophu phẹrephere ezishiedu anyi ike g'o shi ezi. Anyi kukebekpoo ehuru; teme anyi kpuru nwugbo ke nshii, eelibeje leze ụgbo ye leze ụgbo ono. ¹⁷A kpubatachaa nwugbo ono, eegudeje agufuta nemadzu ono ye l'ugbo phẹrephere apa ono; ephe bya egude eri kee ụgbo mgburugburu kee ya kpukpurukpu g'o shihu ike. Ndu gahaa phe ke: ?a maru ụgbo te ejedu nu emia l'eveve, du l'aguga mini le Libiya. Ephe lo-zetachaa ekwa ono, emeje ge phẹrephere nga ụgbo ono; phẹrephere to nwehu gude ụgbo ono

jeahaa. ¹⁸Oke phèrèphèrè onò nòdu ezikwaphò èhuka èhuka akwanga èphe k'òphu èphe watarù achìshì ivu, dù l'ùgbo tuphashiahaa lè mini lè nchitabòhu mbòku onò. ¹⁹O be lè mbòku k'èto; èphe gude èka phè l'onwo-phè mìshiahaa iphe, e gude mee ùgbo onò tuphashiahaa lè mini. ²⁰A nòo ujìku olemole òphu anyì ahùmaduru ènyanwu ènya; òphu ò bùro kè kpokpode tème oke phèrèphèrè onò nòdu ezishikwadù ikike ikike; o mee k'òphu anyì ta arìedu kè ndzù.

²¹Unwoke onò nòkpoo òdu; òphu ò dùdu onye òphu rìru nri. Òo ya bù; Pòlu gbèshì bya ejepfu phè je asù phè: “Ndu mu; òme unu kweru nkemu haa afùta lè Kiritu mè anyì te etuphashikwa iphemiphe-a, e tupharu-a waa iphe-a, mebyishihuru nù-a. ²²Nta-a bè mu arwò unu sù g'òbu shihu unu ike. Ò tò dùkwa g'ò ka mma l'òo onye lanù, etupha ndzù iya. Òo èpho ùgbo-a a-la l'iswi. ²³L'ènyashi-a, larù nù-a bè ojozi-imigwe, shì l'èka Chileke onò, mu bù nkiya; tème ò bùru iya bè mu ejeru ozi onò byapfutaru mu; ²⁴bya asù mu: ‘Gè ndzù ba agùshì ngu Pòlu l'i jefùtaje je apfuru l'iphu eze nnajioha Romu. Òzo bù lè Chileke e-gudekwaphò iswi èhu ngu dzò iphe, bù ndu gù l'èphe nò l'ùgbo-a.’ ²⁵Òo ya bù; ndu mu; g'òbu shihu unu ike; kèlè o doru mu ènya lè Chileke e-mekòta iphemiphe g'e pfuru mu iya. ²⁶Òlè ò dùru nwàlì, ènyìmu sò-pheru mgburugburu, ùgbo-a a-parù anyì je asùbe.”

²⁷O be l'ènyashi k'ujìku iri l'èno; phèrèphèrè onò nòdu apakwadù-a anyì eje lè mini Adiriyatu. O rwuje l'èchi abalì; ndu ùgbo sù l'ò dùkwa g'alì aduwaa anyì ntse. ²⁸A bya eworu nwiphe, anyì èrwa libe l'eri bya echie ya l'ime mini onò. A tùá ya; ogbu mini onò bùru iphe, ha gè ònyeka ùkporo. A nònyakwa; a bya atù ya òzo; ò bùru ònyeka iri l'ise. ²⁹Ndzù guahaa phè l'ùgbo anyì e-je ekwoo onwiya l'oke mkpuma rikashihu. Èphe mìfù ègube mgbòrigwè-ònu-ìkokoro phò èno, dù l'azù ùgbo onò gude eri tù-zetachaa ya; ò bahù l'òhu mini gudeshia ùgbo onò. Èphe nòdu arwò gè nchi e-me bòhu. ³⁰Ndu ùgbo onò meahaa g'èphe gbado ùgbo-phèrèphèrè-apa onò. Èphe bya apazeta ùgbo kè nshì phò parù dèe lè mini. Èphe mee nno g'e dobesu l'èphe eje agbè l'iphu eze ùgbo onò ye mgbòrigwè-ònu-ìkokoro lè mini. ³¹Pòlu sù onye-ishi ndu ojògu onò waa ndu ojògu onò lè ndu ùgbo-a -pfufuwaa bè unu ta alwakwa. ³²Òo ya bù; ndu ojògu onò bya ebufu eri nwùgbo nshì onò; mini pata iya.

³³Nchi bòhushia; Pòlu rwoahaa phè g'èphe kabèro ria nri. Ò sù phè: “Nta bè unu nòwaru abalì iri l'èno; òphu ò dùdu iphe, unu rìru. ³⁴Jìko unu ria nri g'ike adù unu; kèlè ò tò dùkwa g'ò ka mma l'òo egbushi, dù unu l'ishi, etuphahù nù.” ³⁵O pfuchaa nno bya ewota buredi bya ekele Chileke l'iphu phè g'èphe ha bya awata atata. ³⁶Obu shihu phè ike. G'èphe ha rikòtakwapho nri. ³⁷Iphe, anyì dù l'ùgbo onò bù ùmadzu ùkporo ùkporo mgbo iri l'èto l'ùmadzu iri l'ishii. ³⁸Onyemonye rijichaa èpho; a pashia ereshi, e vu l'ùgbo onò tushia lè mini g'ùgbo a-dù nphe.

Ugbo, pherephere apa tsukposhihuru

³⁹Nchi bohuepho; ebe ndu ugbo ono amaedu mgbadagba, ephe no. Oo 'ephe l'ephe humaru l'alì zawaru phe ntse. Ephe huma eka mini gworu agwògwò; huma l'eka ono be alì dù baswaa l'aguga mini ono. Ephe su g'ephe maru ?ephe e-me g'ugbo ono je eliru l'evevee l'aguga mini ono. ⁴⁰Ephe gbubushia eri, gude mgborìgwè-ònu-ìkokoro ono hakota iya le mini bya atoshia udo, e gude kegbabechaa eku-ugbo, eegudeje ago-zi ugbo ono teke ono kwapho. Ephe bya apalia ekwa, no l'eli oshi, shi dù l'iphu ugbo ge pherephere awatakwanu enwu ugbo ono. Ephe nodu ago-zi iya; jasù o lashia l'eka ono, mini gworu agwògwò ono. ⁴¹Ugbo ono je agbaba l'ikpo evevee, dù l'ime mini ono; ishi ugbo phe liru l'evevee ono k'ophu ugbo ono kwaru l'eka ono. Oke akpara-mini bya etsukashia azu ugbo ono iphiriba iphiriba.

⁴²Ndu ojogu ono riahaa k'egbushi ndu mkporo ono g'o to dù onye ophu e-bvufu gbala. ⁴³Obenu l'onye-ishi ndu ojogu ono eme g'o dzoo Polu. O su g'o to dukwa onye ephe e-gbu. O su iphe, bukpo ndu maru ebvu mini g'ephe pfubachaa le mini vuru uzo bvufu eli-mgboko. ⁴⁴Ge ndu ophuu gudegbaa eka l'ogodo ugbo; ozoo ibiribe oshi ugbo ono gude iya bvufu. O buru g'anyi gude bvufukota eli-mgboko bu ono. Ophu o dudu onye iphe meru.

Iphe, eme le Moluta

28 ¹Anyi bvufukotaephe eli-mgboko; a su anyi l'eka ono, mini gba-pheru mgburugburu ono bu iphe, oza bu Moluta. ²Ndu eka ono phuru anyi obu-imemini shii. Ephe kporo anyi oku su g'anyi nyaa; kele teke ono bu udumini; oyi nodu atsù. ³Polu rwuta eyonku je achiru yee l'oku ono. Agwo shi iya wufuta g'ire oku ono byaru iya lehu. O bya ataa Polu l'eka kepfuru. ⁴Ndu eka ono huma g'ejo agwo ono taru Polu l'eka kepfuru; ephe pfuaha su: "Nwoke-a nòkpokwaa l'ochi. O bvufu-taakwaru-a le mini bu eviya; obenu l'alì ta ahaduru iya." ⁵Obenu le Polu pefuru agwo ono chie l'oku; ophu o mekaduru iya iphe me ilile. ⁶Ephe nodu ele enya teke eka e-ko Polu gbapfuru; ozoo teke oo-da gba nwuhu; ophu o dudu. A kporo upfu nwanshi; ephe huma l'o to dudu iphe, meru iya nu; ephe ghakobe su le Polu bu oke agwa.

⁷Nwoke, bu onye-ishi mkpukpu ono be ali-ihe iya jeru bya asube le mgboru eka ono. Epha iya bu Pabuliyosu. O seeru anyi ebyaa; bya achita anyi jeshia ibe iya; je akwaaru anyi ebyaa ujiku eto. ⁸Anyi jeshia; ododo-anya gudeshi waa nna iya; teme epho-anunu nodu emekwa iya pho. Polu bya abahu l'ime ulo iya bya epfuru nu Chileke bya ebyibe iya eka; mee ya o wekorohu. ⁹Noo ya; iphe ono mechaephe; iphe, bu ndu iphe emegbaa l'alì ono wuru bya; e mekota phe ephe wekorohuchaa. ¹⁰Ephe nyako anyi

iphe shingushingu; shi egube ono kwabẹ anyi ùbvù. O rwua g'anyi byaru atugbu; ephe gwekokpoephe iphe, bu mkpa anyi yejiaru anyi ugbo.

Eshi lẹ Moluta eje Romu

¹¹Anyi nọo ọnwa ẹto l'ẹka ono, bya etsoru ugbo, shi Alẹguzandiriya tugbua lashia. Ugbo ono bẹ eekuje “Unwune, a nwuru ẹbo.” Ọ nọkotawaru udzumini ono l'ọdu-ugbo l'alì ono. ¹²Anyi rwua mkpukpu Sayirakusu bya anọo l'ẹka ono abalì ẹto. ¹³Anyi shi l'ẹka ono kpokpoephe mgburugburu mgburugburu jasuru anyi rwua Regumu. O be lẹ nchitabọhu iya; pherephere shi l'uzo ndohali shi anyi l'azu wata ezizi. O rwua nwarechi iya; anyi rwua Putiyoli. ¹⁴Ọ duru ndu kẹ Kéreshi, anyi humaru l'ẹka ono. Ephe rwoọ anyi g'anyi l'ephe nọo abalì ẹsaa; anyi nọo nno. E mechaa; anyi tugbua jeshia Romu. ¹⁵Ndu kẹ Kéreshi, nọ lẹ Romu numahawaru l'anyi abya; ephe bya anyi ndzuta byarwutachaa aswa Apyiyosu waa ọma mkpukpu, “Ụlo nri ẹto.” Pọlu huma phẹ bya ekele Chileke; obu ka iya eshihu ike.

Pọlu epfu opfu Chileke lẹ Romu

¹⁶Anyi jerwua Romu; a haa Pọlu; o buru l'onwiya. E ye onye ojogu; o nọdu eche iya nche.

¹⁷A nọephe abalì ẹto; Pọlu bya ekua ndu-ishi ndu Jiu l'ẹka ono ndzuko. Ephe dzuepho; ọ sọ phẹ: “Unwunna mu; a turu mu mkpọro lẹ Jierúsalemu kpuru mu nọ ndu Romu l'ẹbe adu iphe, mu meru ndibe anyi; ophu ọ dudu iphe, mu mebyiru l'omelalì, shi lẹ ndiche anyi phẹ. ¹⁸Ndu Romu ono jichaa mu aji bya emeahaa g'ephe haa mu; kele ephe humaru l'ọ tọ dudu iphe, mu meru, gbaru kẹ g'a pfu-gbua mu. ¹⁹Ndu Jiu jika. A kwaru mu ye; mu sọ g'i kpe mu futa l'iphe eze nnajioha l'ẹbe adu iphe, mu a-sù l'owa-a iphe, ndibe anyi meru mu. ²⁰Noo iphe, mu gude kua unu; kele ọ du mu ge mu l'unu huma pfugba. Iphe, unu gude huma mu lẹ mkpọro-a, a turu mu l'ẹka-a bukwa lẹ mu ele ẹnya onye ono, anyibe ndu Jiu ele ẹnya iya ono.”

²¹Ephe sọ iya: “Ọ tọ dukwa ekwo, e shi lẹ Jiudiya detaru anyi, epfu nkengu. Ophu ọ dukwa unwunna anyi, byaru edo nkengu k'ẹji; ọzoo sọ l'ọ duru iphe ọzo, i meru. ²²Ọ dukwa anyi g'anyi numa olu ngu; kele anyi maru l'ekameka bẹ eepfuepho l'ogbo-a, i gbaa ta adudu ree.”

²³Ephe tọaru Pọlu ọnu mbọku, ephe e-dzu. O be mbọku ono; ephe kwatakpoọ du igwerigwe bya l'ẹka Pọlu nọ. Pọlu shi l'utsu kọoru phẹ iphe, ọ humaru, bu iya bu ge Chileke shiwaa egoshi l'ọo yebe Chileke bu eze; ọ kọo ya g'o doo phẹ ẹnya ree kọ-jia ya nchi. O gude iphe, e deru l'ekwo ekemu Mosisu waa l'ekwo ndu mpfuchiru Chileke mee ge ya pfuta phẹ yeru Jizosu. ²⁴Ọ duru ndu ophu gude iphe, oopfu kweta kẹ Jizosu; ọ duru ndu ophu ekwedu nọ. ²⁵Ephe gude k'iphe ono pfugbaaru ẹkpa l'iche iche.

Èphe bya atùgbu; Pòlu sù phẹ: “A-a! Iphe-a, Unme-dù-Nsọ shi l’ònu Azáyá; onye mpfuchiru Chileke pfiaru ndiche unu phẹ-a bù òkpobe-opfu. ²⁶Ò sùru:

“Je akaru ndu-a l’èphe
a-nga nchì nta ngaa imo;
ò tọ dudu iphe,
edo phẹ ẹnya.

Èphe e-lee ẹnya nta lee imo;
ò tọ dudu iphe, ẹphe ahuma.

²⁷ Kẹle ẹphe kpọ-chiru obu.

Èphe swọ-chiru nchì tanyibe
ẹnya.

Ò -bùru ‘abù m’èphe egude
ẹnya huma;
gude nchì phẹ numa;
obu phẹ emee g’o doo phẹ ẹnya;
m’èphe aghakọbe lwapfuta mu
gẹ mu dzọo phẹ.^p

²⁸ “Pòlu sù phẹ: Iphe, unu a-maru bù l’ozì-oma ndzọta ono, Chileke kweru ukwe iya ono bẹ o ziwaru g’e je ezia ndu abudu ndu Jiu. E zia phẹ iya; ẹphe natawa iya.” Noo olu Pòlu. ²⁹Ò pfuchaa nno; ẹphe l’èphe tuka-shiahaa ẹgo atushikpoo ya ike; ẹphe wùru tughua.

³⁰ Pòlu jita ọlo buru pfuahaa ugwo. O bua ya mgbarapha labọ. Ọ nọdu anabatajẹ onyemonye, byaru iya ekele. ³¹ Ọ nọdu anọduje epfu gẹ Chileke gude egoshi l’ọo ya bù eze bya anọduje ezi iphemiphe, kẹ Nnajiuphu, bù Jizọsú Kéreshi. Ọ nọdu asajẹ iphe ono g’ọ dọ iya. Ọphu ọ tsudu ebvu; tẹme ọphu ọ dudu onye akpọshije iya ya nọ.